

DRUŠTVO MAGDALENSKA
 praznovanje **MARIJINEGA**
VNEBOVZETJA IN DRŽAVNEGA PRAZNIKA 15. AVGUSTA NA
MAGDALENSKO GORO. Praznovanje bomo začeli ob 14. uri
 s sveto mašo za domovino in nadaljevali s kulturnim pro-
 gramom. V okviru priprav na praznovanje 500-letnice šole v
 Šmarju bo v programu sodeloval tudi dr. Lovro Štrum s svo-
 jim prispevkom na temo **ŠOLA TUDI VZGAJA.**
 Vljudno vabljeni!

ŠIROK IZBOR KOLES
TER OPREME
PRIZNANIH ZNAMK

PEUGEOT
MARIN
GRISLEY
SCOTT USA
SCHWINN
BH BIKES

Sprinter d.o.o.
CYCLES ŠKERLJ

Pod gozdom c. IV/20
 Tel.: 01/7861 875, 01/7871 482 GSM 041/668 788

Feri avto d.o.o.

Ljubljanska 17
 1290 Grosuplje

PRODAJA:
 *REZERVNIH DELOV
 ZA VSE VRSTE
 OSEBNIH VOZIL,
 *DODATNA OPREMA,
 *MOTORNA OLJA
 ZA OSEBNA IN
 TOVORNA VOZILA,
 *AUTOPLAŠČI

tel. 01/787-34-22
 GSM 040/22-44-07

Pizzeria Sončnica

NUDIMO:
 pizze iz krušne peči
 ocvrte lignje, sir
 okusne domače sladice
 hišno solato

Delovni čas:
 od ponedeljka do petka
 od 10.00 do 22.00
 sobota, nedelja
 od 12.00 do 22.00

VSE JEDI VAM
LAHKO DOSTAVIMO

Ljubljanska c. 61
 1293 Šmarje Sap
 tel.: (01) 78 75 666

CEMENTNI IZDELKI
ZOBEC

TLAKOVCI, ZIDAKI,
 ROBNIKI, ŠKARNIKI,
 STEBRI, KORITA

ŠMARJE SAP
 TELEFON: 01/7875 868
 WWW.ZOBEC-SP.SI

Svečana položitev in blagoslovitev temeljnega kamna v Št. Juriju

Predsednik KS Št. Jurij
 Janez Podržaj
 ob pozdravnem nagovoru.

Vodja šentjurske šole Mojca Vidic
 orisala zgodovino šentjurske šole.

24. junija, dan pred občinskim in državnim praznikom, je imel občinski svet slavnostno sejo v Št. Juriju in bližnji Mali vasi.

Na začetku prve točke se je predsednik KS Št. Jurij Janez Podržaj zahvalil krajanom in krajkankam, ker so z večinsko odločitvijo za samoprisevek omogočili nakup zemljišča, kjer naj bi v kratkem začeli graditi novo šentjursko šolo.

Slavnostni govornik župan Janez Lesjak je napovedal, da se bo novogradnja, v kateri bo 5 šolskih učilnic, vrtec, športna dvorana in prostori za KS, začela septembra, ko naj bi dalo soglasje Ministrstvo za

finance.

Voditeljica šole Mojca Vidic je orisala zgodovino šolstva v Št. Juriju. (Več v njenem prispevku.)

Ko sta župan Janez Lesjak in zaslužna nekdanja voditeljica šole Helena Starič skupaj odkrila temeljni kamen, ga je blagoslovil šentjurski župnik Tone Hostnik z voščilom, da bi v novi šoli bili mladi deležni lepe, kvalitetne izobrazbe in da bi se vzgajali v plemenite ljudi.

V drugi točki slavnostne seje je župan v dvorani v Mali vasi podelil letošnje občinske nagrade in priznanja.

J. Müller

Temeljni kamen je blagoslovil šentjurski župnik Anton Hostnik skupaj z grosupeljskim dekanom dr. Francem Suštarjem in šmarskim župnikom Jozetom Mrvarjem.

Temeljni kamen sta položila grosupeljski župan Janez Lesjak in dolgoletna šentjurska učiteljica Helena Starič.

POLOŽILI SMO TEMELJNI KAMEN ZA NOVO OŠ V ŠT. JURIJU

Zlat je ta dan sta zapeli učenci Sara in Kristina in res je bil ponedeljek, 24. 6. 2002, velik dan za vso šentjursko dolino. Zbrali smo se vsi, ki nam ni vseeno za našo mladino, saj je pouk v obstoječi zgradbi že kar težko prilagoditi današnjim razvojnim zahtevam.

(Prvi šolski dan) Prva šolska zgradba je bila prav na tem mestu, kjer poteka pouk tudi danes. Prvi šolski dan v njej pa je bil 13. decembra 1869, pred tem pa je potekal pouk v kmečki kajži.

Prvi učitelj na šoli je bil Josip Volk. Najdlje pa je

služboval kot učitelj Ivan Remic, kar 35 let. G. Remic je imel tudi takrat veliko zaslug, da se je kraj kulturno dvignil, saj je razgibal ljudi k družbenokoristnim dejavnostim.

Šola se je postopoma razvijala iz enorazrednice s 87 učenci. Med I. svetovno vojno v šolskem letu 1916/17 je bilo na šoli kar 274 učencev. Med vojno je bila pouk nereden. Leta 1923 so prvi učenci nadaljevali šolanje v Ljubljani. V naslednjem letu pa so dogradili zahodni del zgradbe. Leta 1935 pa je imela šola že 6 oddelkov.

VINSKA KLET VIDMAR - TROŠT
 OBRTNISKA 2 - GROSUPLJE

PRODAJA ODPRTIH VIN VIPAVSKEGA VINORODNEGA OKOLIŠA

Delovni čas:
 ponedeljek - petek
 9-12 in 15-19
 sobota 9-12

tel: 01/787-34-66
 GSM 040/716-614

SAVIGNON,
 LAŠKI RIZLING,
 MALVAZIJA,
 MEŠANO BELO,
 CABERNET SAVIGNON,
 MERLOT

OD 270 SIT
 DO 380 SIT

Ivo Godnič na obisku pri prijateljih v grosupeljski Vinski kleti Vidmar - Trošt

Takrat je učila na šoli tudi Ana Gale - po kateri je šola nekaj let nosila ime.

Šola je bila med II. svetovno vojno leta 1943 požgana. Rešili so le nekaj uradnih knjig in matičnih listov. Pouk je bil v gasilskem domu, več zasebnih hišah in t.i. prosvetnem domu.

Št. Jurij je bil osvobojen 6. maja 1945. Krajanji so takoj začeli z obnovo šole, zbirali so les in gradbeni material, veliko so prostovoljno delali. Že leta 1955 so želeli graditi novo šolsko zgradbo. Tedaj je bila v kraju še osemletna šola. Bližina Grosupljeja, finančne težave in novi predpisi so želje po novi šoli preložili za dolgo obdobje.

Nadaljevanje na strani 3

Glasilo
 prebivalcev
 občine
 Grosuplje

Letnik XXXVII
 številka 7
 julij 2002

VSE NAJBOLJŠE RADIO ZELEN VAL

Tudi letos se v zadnjem pravem poletnem mesecu pripravlja največja poletna zabava v občini Grosuplje. Vsako leto bolj obiskana in z vsako leto boljšimi gosti zastopana 7. obletnica RADIA ZELEN VAL bo letos 16., 17. in 18. avgusta - POD BOŠTANJEM/VELIKO MLAČEVO.

Tri dni bodo zelenovalovci pripravili program zabave, tekmovalni, predstavitev in dobre glasbe.

senečenje večera in torto za naše zveste poslušalce. V večernem programu po 22. uri pa bo nastopila tudi največja zvezda dalmatinske in hrvaške glasbe TEREZA KESOVJA, ki bo s svojo spremljevalno skupino zabavala obiskovalce do jutranjih ur. MAMI MANKI bo pomagal naš DON FELIPE in še nekaj novih sodelavcev, ki jih lahko slišite v našem programu. Tudi v sobotnem programu bomo poskušali izvesti modno revijo, naj prišepnem da razmišljamo o spodnjem perilu in kopalkah enega od naših najbolj uveljavljenih proizvajalcev.

Ob tem naj zapišemo, da so nam z žarom v očeh sodelavci Radia Zeleni val pripovedovali tudi o tem, kako se pri njih že večina dogodkov odvija okoli obletnice RADIA ZELEN VAL. Poleg večernega programa vas bodo namreč poskušali privabiti čim več tudi preko dneva, se z vami zabavati in poskrbeti tudi za najmlajše.

Boris Peterka nadaljuje: "Zeleni val skrbi za vse svoje poslušalce in ponosni smo, da nas poslušajo tako najmlajši, do tistih, ki z nami včasih celo praznujejo visoke jubileje. V nedeljskem programu bomo ravno zaradi najmlajših, pa tudi zaradi njihovih staršev pripravili popoldansko rajanje s PETRO, ki pri nas vodi in pripravlja skupaj z miško MIŠO in zmajčkom FERDOM otroško oddajo. Otroci bodo lahko risali, ustvarjali z barvami in se učili pesmic in plesov, seveda smo zanje pripravili tudi nagrade in tudi letos bomo poskušali izpeljati tekmovanje v računalniških igrah za veliko nagrado - osebni računalnik."

Obetajo se vam, dragi bralci in poslušalci

ci najbolj zelenih frekvenc torej pestre in zanimive dejavnosti tudi preko vsakega dneva praznovanja 7. obletnice Radia Zeleni val, vendar pa tudi nedeljski oder ne bo ostal prazen. O nedeljskem programu nam Boris Peterka pove naslednje: "Nedelja je bila vedno najbolj naporna. Naši poslušalci in obiskovalci naše obletnice so že malo utrujeni, vendar željni dobre domače glasbe. Verjamem, da bodo navdušeni nad trenutno najbolj popularnima slovenskim narodno zabavnima skupinama. Od 19. ure dalje nas bodo zabavali ČUKI, vmés pa bodo njihovi in naši gostje domačini SLAPOVI nastopili s programom svojih največjih uspešnic v živo. Našim poslušalcem želimo namreč ponuditi kvalitetne izvajalce, ki vedno priskočijo na pomoč v našem programu in na naših ostalih prireditvah, mislimo, da bodo Čuki in Slapovi dobra kombinacija domače slovenske glasbe, tako zabavne, kot tudi narodno zabavne, po kateri nas poznajo po vsem svetu. Še pred začetkom večernega programa bo folklopa skupina France Marolt, ki je naše nogometne spremljala tudi na svetovnem prvenstvu v nogometu pripravila poseben program ljudskih plesov in običajev, ter tako naši obletnici dala še posebno noto - noto slovenskega naroda na kar smo zelo ponosni."

Cenjeni bralci sedaj lahko natančno, no res skorajda natančno veste, kaj se bo dogajalo 16., 17. in 18. avgusta na 7. obletnici vašega Radia Zeleni val. Se vam porajajo še kakšna vprašanja - poslušajte najbolj zelene frekvence in o samem dogajanju boste izvedeli še veliko več. Že od 10. julija dalje bodo namreč na najbolj zelenih frekvencah pripravili tudi posebne kratke oddaje, gostili goste svoje obletnice in za vas pripravili srečanja z vašimi najljubšimi glasbeniki v živo. Vse to, ker Radio Zeleni val praznuje 7. obletnico - na koncu pa vam izdamo še kje: zaradi gradnje nove osnovne šole v Št. Juriju so se letos preselili na Boštanj, kjer bo pokalo od veselja in dobre volje, seveda pa zelenčki upajo, da boste zraven tudi vi.

Kolektivu radia Zeleni val se zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje in se priporočamo za nadaljnega ter jim želimo "še na mnoga leta!"
uredništvo Grosupeljskih odmevov

"Glede na to, da smo ugotovili, da nas spremlja sreča z vremenom in da se naši poslušalci in njihovi prijatelji radi družijo ob dobrem programu smo se tudi letos potrudili za še posebej pester program, ki bo v večernih urah dodatno spodbudil obiskovalce k pozitivni zabavi in praznovanju našega sedmega rojstnega dne", pove direktor Radia Zeleni val BORIS PETERKA in nadaljuje: "Ekipa našega prvega evropskega ekološkega radia se je letos že dogovorila z glavnimi zvezdami večera. To bodo v petkovem večeru NATALJA VERBOTEN s svojo skupino, ki se ji bodo kot gostje za nekaj časa pridružili POP DESIGN. V petkovem večeru bomo pripravili tudi zanimivo modno revijo. Sobota bo spet bolj slavnostna. Predvidevamo tudi nekaj zabave za ljubitelje avtomobilov v popoldanskem času, zvečer pa bomo ponovno "iz vajeti spustili" našo večerno voditeljico MANKO ŽNIDARŠIČ, po domače Mamo Manko, ki bo s seboj pripeljala cel kup gostov za vse generacije - Foxy Teens, Folk Rola, Beneški Fantje, posebno pre-

VGA (Velikoupeljska gostilniška agencija) vas (DEZ)INFORMIRA VELIKOPELJSKE PRISLUŠKOVALSKE AFERE

PRISLUŠKOVALA JE

Iz strogo brezupnih virov smo izvedeli, da je zadnjič sosedova Micka prisluškovala.

- Prisluškovala je že vrsto let.
- Prisluškovala je včasih tudi podnevi.
- V glavnem je prisluškovala ponoči.
- Prisluškovala je njegovemu smrčanju.
- Prisluškovala je svojemu možu.

MOČNO PRISLUŠKUJEJO MEDIJEM

Iz popolnoma neresnih virov smo izvedeli tudi, da močno prisluškujejo raznim lokalnim radiem in televizijam. Krog prisluškovalcev se nezadržno širi.

SLABO PRISLUŠKUJEJO EHO CAJNGOM

Med tem se je zgodil tudi višek neresnosti. Prisluškovali so celo Eho cajngom. Namreč: Zgodilo se je pred kratkim v največji vročini.

Starejša ženička je v senci na glas brala katastrofalne prispevke o dogajanju v naši županiji, njen vnuček in mala vnučinja pa sta se med slabim prisluškovanjem glasno prerekala za dudo.

PRISLUŠKOVALI SO NA PROSLAVI

Ob komunskem prazniku so vsi

obiskovalci v skoraj polni Veliki dvorani v mali vasi (malo se piše z malo, Veliki pa z Veliko - iz pravopisa: Piši tako kot misliš!) prisluškovali slavnostni seji.

KDO PRISLUŠKUJE IN KDO POSLUŠA?

Ugotovitev: Kdor prisluškuje, največkrat sliši o sebi.

Vprašanje pri vseh teh prisluškovalnih aferah pa je: Ali se želimo tudi poslušati?

Ježek Zagraški

Pekarna Grosuplje

Proizvodnja kruha, svežega pečiva in slaščic, d. d.
1290 Grosuplje, Gasilska c. 2

objavlja prosta dela

ELEKTRO VZDRŽEVANJE

za opravljanje vzdrževalnih del na elektro opremi in napeljavi

Od kandidatov pričakujemo:

- srednješolsko izobrazbo elektrotehnične smeri (elektrotehnik),
- delovne izkušnje na področju vzdrževanja,
- natančnost in zanesljivost pri delu.

SKLADIŠČENJE

za opravljanje del komisioniranja in drugih skladiščnih del v hladilnicah

Od kandidatov pričakujemo:

- dvo ali triletno poklicno izobrazbo (lahko različni poklici),
- fizično sposobnost in pripravljenost za delo v pogojih dela hladilnic,
- izmensko, nočno delo,
- natančnost in zanesljivost pri delu,
- starost do 32 let.

PEKA KRUHA IN PEČIVA

za opravljanje različnih del pri pripravi in peki kruha in pekovega pečiva

Od kandidatov pričakujemo:

- triletno poklicno izobrazbo pekove ali slaščičarske smeri ali
- drugo poklicno izobrazbo z delovnimi izkušnjami pri peki kruha in pekovega pečiva,
- izmensko, nočno delo,
- prizadevnost in zanesljivost pri delu,
- starost do 32 let.

Kandidatom nudimo:

- možnost sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas,
- delo v rastočem podjetju z dobrimi rezultati poslovanja,
- varnost zaposlitve in primerno plačo.

Če izpolnujete razpisane pogoje, Vas vabimo, da pošljete pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave na naslov:

Pekarna Grosuplje, d.d., Gasilska c.2, Grosuplje.

Za informacijo lahko pokličete na telefon 01 78 66 902 (Mojca Mlakar).

NAGRADE IN PRIZNANJA OBČINE GROSUPLJE

Nagrada občine Grosuplje z zlatim znakom občine Grosuplje - JOŽE MRVAR

Gospod Jože Mrvar že štirinajsto leto opravlja svoje duhovniško poslanstvo v šmarski župniji. Ne bdi le nad duhovnim življenje svojih župljanov, ampak kot dober gospodar zglede skrbi tudi za ohranjanje in obnavljanje zaupanih mu cerkva - župnijske cerkve Marijinega rojstva in tri podružnične cerkve: sv. Marije Magdalene na Magdalenski gori, sv. Križa v Tlakah in sv. Mohorja in Fortunata na Selih. Ob pomoči župljanov in župljanov je razpadajoči Turnček obudil k življenju.

Kljub zdravstvenim težavam je župnik Jože Mrvar glavni pobudnik za proslavitev 500-letnice šole v Šmarju.

Neutrudno navezuje stike s poznavalci, ki naj bi raziskali in poglobili vedenje o magdalenskih situah, zgodovino šmarske Cerkve, šolstva od leta 1504 dalje, cerkvene arhitekture in likovne umetnosti, družbene in literarne zgodovine ter gospodarskega razvoja na območju Šmarja.

Šmarski župnik Jože Mrvar, ki je letos dopolnil 70 let življenja, je s svojim vztrajnim delom lahko vzor mlajšim generacijam.

Priznanje občine Grosuplje z zlatim znakom občine Grosuplje - PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO POLICA

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1925. Trenutno šteje 198 članov, od tega 48 mlajših od 18 let. Imajo pionirsko, mladinsko, člansko, žensko in veteransko tekmovalno skupino. Udeležujejo se občinskih in regijskih tekmovanj, kjer dosegajo v občinskem merilu nadpovprečne rezultate. Skrbijo tudi za stalno strokovno izobraževanje. V svojih vrstah imajo trenutno 22 gasilskih častnikov.

Društvo je pod predsedovanjem Rudolfa Kralja v letih 1967 do 1971 zgradilo nov dom. Zaradi posodabljanja opreme in nabave avtocisterne je tudi ta postal pretesen in leta 1998 so začeli graditi prizidek. Večnamensko dvorano je poliška šola v decembru 2001 že uporabila za predbožično-novoletno srečanje. V letošnjem letu bo povečan in posodobljen dom tudi uradno odprt.

Društvo ne opravlja samo svojega osnovnega gasilskega poslanstva, temveč pomaga tudi pri obnovi v požaru uničenih objektov. Veliko se angažirajo tudi pri oskrbi z vodo v sušnem obdobju, ko dovažajo vodo tistim krajanom, ki še nimajo vode iz javnih vodovodnih omrežij.

Na koncu je treba poudariti tudi to, da društvo deluje kot dober povezovalni faktor, saj odlično sodeluje z vsemi institucijami v krajevni skupnosti, posebno še s svetom KS, kulturnim društvom, šolo in župnijo. Svoje prostore odstopajo brezplačno vsem potrebam krajanov, ob tem pa tudi nudijo pomoč pri organizaciji raznih prireditev, sestankov in srečanj.

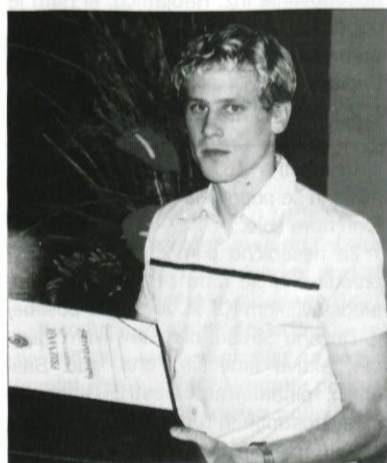

Priznanje občine Grosuplje s srebrnim znakom občine Grosuplje - ŠTUDENSKI KLUB GROŠ

Študentski klub GROŠ je aktiven na vseh področjih družbenega življenja na Grosupljem. Postali so klub, v katerem je včlanjenih okoli 600 rednih članov. Klub skrbi za občudniške dejavnosti mladih in zapolnjuje njihov prosti čas. Na podlagi lastne iniciative in lastnih pogajalskih sposobnosti jim je uspelo pridobiti prostore in jih obnoviti z minimalnimi stroški in veliko urami prostovoljnega dela.

Z novim letom so novi člani upravnega odbora dobili nov elan, da nadaljujejo delo svojih predhodnikov. Kljub temu da so tudi oni študentje in morajo čas prilagajati študijskim obveznostim, si vzamejo čas za organizacijo kulturno-zabavnih prireditev. Stalna skrb študentskega kluba je tudi osveščanje mladih, kako se soočiti z drogo. Pripravljajo literarne večere, koncerte, potopisna predavanja, filmske večere, ...

Nagrada naj jim bo tudi vzpodbuda in obveza za nadaljnje delo.

Nagrada občine Grosuplje z zlatim znakom občine Grosuplje - BOŽO KNEZ

Za Boža Kneza prav gotovo velja, da je vse svoje življenje gasilec.

V gasilske vrste le vstopil leta 1959 v PGD Grosuplje. V svojem društvu je opravljal vrsto pomembnih funkcij: od 1967 do 1971 - tajnik, od 1972 do 1976 - podpoveljnik, od 1976 do 1982 - poveljnik društva, od 1993 do 1998 pa predsednik. Poleg funkcij, ki jih je opravljal v društvu, je bil ves čas nepogrešljiv tudi pri delu v Gasilski zvezi Grosuplje. Od 1976 do 1984 je bil referent za mladino, od 1984 do 1995 poveljnik zveze in občasno je opravljal tudi tajniške naloge, od 1995 leta dalje opravlja naloge tajnika zveze. Od leta 1988 je tudi član predsedstva Gasilske zveze Slovenije.

Za strokovno usposobitev je opravil tečaj za višjega gasilskega častnika, izpit za sodnika in specialnost za predavatelja, ko lahko svoje znanje posreduje tudi drugim.

Božo je v širši okolici Grosupljega poznan kot požrtvovalen, delaven občan, ki vedno najde čas za pomoč v stiski ter zna prisluhniti težavam posameznikov in društev in zna biti tudi iskren prijatelj.

Priznanje občine Grosuplje z zlatim znakom občine Grosuplje - MOTVOZ IN PLATNO D.D., GROSUPLJE

V Sloveniji je malo podjetij, ki se lahko pohvalijo s tako dolgo in bogato tradicijo - 81 let neprekinjenega delovanja. Na Grosupljem je bil Motvoz prvo industrijsko podjetje. Danes je zaposlenih 223 delavcev, ki izdelujejo najsodobnejše izdelke za domači in tuji trg, kar potrjuje tudi pridobitev certifikata kakovosti ISO 9001. Predlagatelji so prepričani, da si v težkih časih za gospodarstvo trden kolektiv zasluži najvišje priznanje.

Priznanje občine Grosuplje s srebrnim znakom občine Grosuplje - DRUŠTVO MISS

Za mnoge je bilo Grosuplje tudi v začetku devetdesetih let izrazito spalno naselje z malo ali nič dogajanja, mladi okrog MISS-a pa so se zbrali in ustanovili društvo, ki je bilo aktualno, atraktivno in močno prisotno v kraju. V domačem kraju so pričeli z organizacijo koncertov z znanimi glasbeniki in poučnih prireditev z znanimi in manj znanimi umetniki in strokovnjaki, z otroki s posebnimi potrebami, s tradicionalnimi velikonočnimi etnološkimi razstavami so obujali slovenske običaje, predstavljali nosilce slovenske besede... Prireditve društva MISS so bile vedno priložnost za prve nastope domačih mladih obetavnih glasbenikov. Med cilji društva je tudi povezovanje mladih Slovencev po svetu, zato so kar nekajkrat zapored povabili naše mlade rojake iz Argentine, Kanade in Združenih držav in njihovi vsakoletni obiski so vedno popestrili kulturni utrip našega kraja. Bili so med prvimi v kraju, ki so že v prvi polovici devetdesetih let v Družbenem domu organizirali mladinske plesne in koncerte brez cigaret in alkohola, ki so bili vedno dobro obiskani.

Nadaljevanje na naslednji strani

GROSUPELSKI ODMEVI

Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21
GSM 041-982-233
e-mail: jozem@siol.net

Uredniški odbor: Jakob Müller, Barbara Pance, Janez Pintar, mag. Tatjana Skubic, Vera Šparovec, Matjaž Trontelj

Naslov uredništva: 1290 Grosuplje, Taborska 2 (hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje in fotografije: Jože Miklič

COBISS-ID: 6 1 1 4 8 1 6 0
ISSN: 1 5 8 0 - 0 9 1 1

Računalniška priprava: AMSET - MACEDONI
1290 Grosuplje, Pod gozdom 3/9

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o.
1290 Grosuplje, Kolodvorska 2

Po potrdilu o vpisu v evidenco javnih glasil št. 5/4-03-754/95-42 z dne 8. maja 1995 je interni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan pri Uradu Vlade za informiranje pod zaporedno številko 1255. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 5.250 izvodov in ga prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

PRISPEVKE ZA ČASOPIS V SEPTEMBRU JE TREBA ODDATI DO PONEDELJKA, 9. SEPTEMBRA 2002.

Nenaročenih besedil, fotografij in drugih gradiv za objavo ne vračamo. Nepodpisanih in oddanih prispevkov po datumu za oddajo ne objavljamo. Sporocila, ki se nanašajo na kritiko katerekoli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o javnih glasilih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom, za pravne osebe pa mora biti dodan še žig. V skladu s programsko zasnovano in uredniško politiko si pridržujemo pravico do krajanja besedil.

Oglasno trženje: Pravne osebe: z naročilnico Fizične osebe: plačilo po računu

Cene oglasov so bile potrjene na občinskem svetu in objavljene v Grosupeljskih odmevih št. 11 / 1999 in dopolnjene v aprilu 2002. Stopnja davka na dodano vrednost od oglasov je 20 %.

Vse oglase, ki bodo izdelani v digitalni obliki in so dogovorjene velikosti, je treba oddati v EPS ali TIF zapisu (300 pik/paleca za barvne v CMYK razslojivji) na domači naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dni po roku za oddajo ostalega gradiva. Manjše digitalno izdelane oglase lahko pošljete tudi na elektronski naslov amset@siol.net, vendar je potrebno vašo odločitev potrditi z naročilnico, ki jo pošljete na naslov odgovornega urednika najpozneje štiri dni po roku za oddajo gradiva.

Za oglase, predstavitvene članke in zahvale je poleg polnega naslova potrebno navesti tudi davčno številko naročnika. Zahvale, ki ne bodo imele polnega naslova naročnika, ne bodo objavljene.

Priznanje občine Grosuplje z bronastim znakom občine Grosuplje - PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO PONOVA VAS

V preteklem letu je PGD Ponova vas praznovalo 70-letnico svojega delovanja. Je eno izmed najbolj aktivnih in uspešnih gasilskih društev v občini Grosuplje. Še posebej so ponosni na redno udeležbo na tekmovanjih iz gasilskih veščin v okviru občine Grosuplje in tudi širše.

Prostovoljno gasilsko društvo Ponova vas z gledno skrbi za opremo in vozni park. Vsako leto opremo posodobijo in še boljše opremijo razpoložljiva gasilska vozila. Tako bodo tudi v letošnjem letu modernizirali vozni park s posodobitvijo vozila Mercedes in opremo za visoki tlak. Gasilsko društvo Ponova vas je znano tudi po odlični organizaciji gasilskih veselic, ki jih pripravijo vsako leto, sodelujejo pa tudi na Šentjurskih nočeh oziroma nekdanjih Večerih na vasi. Zaradi izjemnega obiska ljudi na ta način zberejo lepo število finančnih sredstev in še skupaj s števili sponzorji, občino Grosuplje oziroma Gasilsko zvezo Grosuplje finančna sredstva porabijo za nakup oziroma vzdrževanje opreme. Skrbijo pa tudi za podmladek in usposabljanje mlajše selekcije.

Priznanje občine Grosuplje z bronastim znakom občine Grosuplje - SKAVTSKI STEG GROSUPLJE 1

Skavti na Grosupljem delujejo že od leta 1991. Od začetka mladim ponujajo možnost kakovostnega in dejavnega življenja. Trenutno je dejavnih 56 skavtov v dveh starostnih skupinah. Dejavnosti, preko katerih skavti delujejo, so številne, pa najsi bodo to le kratka tedenska srečanja, izleti skozi vse leto, pa tudi posebne akcije, ki jih skavti pripravijo. Med drugim vsako leto v božičnem času prinesejo Luč miru iz Betlehema. Grosupeljski skavti so tudi zelo dejavni na državnih ravni, predvsem pa zelo aktivno delujejo na območju Grosupljega.

Skavte so za priznanje predlagali zato, ker predlagatelji menijo, da je predvsem v otroštvu potrebno spoznavati kakovost življenja, predvsem prek Boga, do drugih in do samega sebe.

PREDLAGATELJI NAGRAJENCEV SO BILI:

- Gasilska zveza Grosuplje,
- Krajevna skupnost Polica,
- Osnovna šola Brinje, Podružnična šola Polica,
- Občina Grosuplje, Občinska uprava,
- Andreja Smolič, občinska svetnica LDS,
- Slovenska ljudska stranka, Občinski odbor Grosuplje in
- Socialdemokratska stranka Slovenije, Občinski odbor Grosuplje.

Vsem nagrajencem in dobitnikom priznaj uredništvo Grosupeljskih odmevov iskreno čestita.

NEIZBRANI NOMINIRANCI ZA OBČINSKA PRIZNANJA PA SO ŠE BILI:

- Ansambel Slapovi,

POLOŽILI SMO TEMELJNI KAMEN ZA NOVO OŠ V ŠT. JURIJU - Nadaljevanje s 1. strani

Konec 90-ih let, ko so se dogajale velike spremembe v naši družbi, so krajanji zopet začutili potrebo po novi šoli. Zavedali so se, da je stara šola pretesna in neprimerna za sodobnejši pouk, hkrati pa je zaradi bližine vse bolj prometne ceste postala nevarna za otroke. Na pobudo KS so krajanji odkupili zemljišče, potem pa je na pomoč priskočila tudi občina in sedaj so se res začele uredničevati naše dolgoletne sanje.

Od začetka do leta 2002 se je na šoli zvrstilo preko 80 učiteljev, le redki pa so zaslužili pokojnino na naši šoli. Ga. Marija Marentič je ena od njih, saj je službovala na šoli od začetka do odhoda v pokoj. Tudi ga. Ana Goršič je veliko lepih, nepozabnih spominov pustila na naši šoli, saj je ves čas poučevala naše najmlajše.

Nenazadnje pa ima veliko zaslug za kraj in šolo ga. Helena Starič. Bila je

Stare in nove plače občinskih delavcev

Poročali smo že, da je Računsko sodišče maja ugotovilo nekaj nepravilnosti v finančnem poslovanju Občine Grosuplje: osmim občinskim delavcem so bile v dvehletnem obdobju izplačane previsoke osnovne plače v skupni višini 3.147.000 tolarjev, osmim strokovno tehničnim sodelavcem so bili izplačani neupravičeni dodatki v skupni višini 1.158.000 tolarjev, petim višjim upravnim delavcem pa v skupni višini 1.642.000. Skupaj je bilo v neskladju z veljavnimi predpisi izplačanih 5.947.000 tolarjev.

Po občinskem pojasnilu, ki ga je podpisal župan Janez Lesjak, pri 3.147.000 tolarjih ni šlo za previsoka izplačila, temveč za neuskladjeno sistematizacijo. Zaposlenim je bila priznana in denarno ovrednotena VII. stopnja strokovne izobrazbe, ob reviziji pa so imeli le VI. stopnjo izobrazbe, vendar brez možnosti napredovanja. Z uskladitvijo se je nekaterim osnovni količnik sicer znižal, vendar so po veljavni zakonodaji morali napredovati v višji plačilni razred. To pa ima za posledico, piše

župan, da ima po reviziji več kot polovica zaposlenih višje končne količnike in s tem višje plače, kot so jih imeli pred revizijo.

Nepravilnosti v zvezi z dvema skupinama delavcev občinske uprave, katerima so bili izplačevani neupravičeni dodatki, župan v pismenem pojasnilu ne komentira.

V občinski upravi je bilo 1. aprila 2002 zaposlenih 25 delavcev, od teh jih je bilo istih 23 zaposlenih, pred tem datumom in po tem datumu, 2, ki sta pred 1. aprilom odšla, pa sta nadomestila 2 nova. Torej lahko primerjamo dohodke istih 23 delavcev.

Iz Plana stroškov plač, prispevkov delodajalca in drugih osebnih prejemkov delavcev uprave Občine Grosuplje za leto 2002 pred 1. aprilom in po 1. aprilu, ko so bile izdane nove odločbe, usklajene s predpisi, je razvidno, da je bilo s 1. aprilom 2002 zaradi uskladitve z novimi odločbami spremenjenih 22 plač, in sicer se je 20 delavcem občinske uprave plača zvišala, 2 delavcem znižala, 1 delavec pa ima enako plačo pred in po 1. aprilu.

Koeficient z napredovanjem je spremenjen 18 delavcem, in sicer je 16 zvišan, 2 znižan, pri 5 pa ostaja nespremenjen.

Koeficient delovne dobe se je spremenil 16 delavcem, in sicer se je 13 zvišal, 3 znižal, pri 7 pa je ostal enak.

Koeficient uspešnosti se je spremenil 12 delavcem in sicer se je 9 zvišal, 3 znižal, pri 11 pa je ostal nespremenjen.

Vsota vseh koeficientov se je spremenila 22 delavcem, in sicer se je 20 zvišala, 2 znižala, pri 1 pa je ostala nespremenjena. Isti podatki veljajo tudi za (bruto) plače. Te so se zvišale v razponu od največ 35.000 do najmanj 102 tolarja mesečno, dvema pa se je (bruto) plača znižala, in sicer za 67.126 oziroma za 15.579 tolarjev. Po novih odločbah se je bruto plača vseh 25 zaposlenih skupaj povečala mesečno za 132.406 tolarjev. V Pojasnilu Občine Grosuplje župan Janez Lesjak piše, da ima po reviziji več kot polovica zaposlenih višje končne količnike in s tem višje plače, kot so jih imeli pred revizijo.

J. Müller

OCVIRČKI IZ OBČINSKEGA SVETA

ZDRAVKOMAT: V. Šparovec (SDS) je na seji občinskega sveta dala pobudo, naj se tudi v lekarno postavi avtomat za zdravstvene kartice: včasih gre kdo po zdravila po obisku pri zdravniku, vmes pa je veljavnost kartici že potekla.

ČRNA BELINA: P. Štrubelj (SLS) je opozoril na nevaren novi cestni priključek tik pred mostičkom pri Avtotransportih Kastelic v Brvacah in postavil vprašanje, kdo ga je dovolil. Župan: Državna inšpekcija je črno gradnjo že ugotovila, zato se stvar občine več ne tiče.

VELE Z ANTENO: Podjetje Mobitel je na občino sporočilo pobudo, da bi tik ob veleblagovnici Vele postavilo bazno postajo za potrebe mobilne telefonije. Njen antenski stolp naj bi bil visok 10 m.

GROSUPELSKA ZGIBANKA: Občinski svet je odločil, da je zgibanka Po Grosupljem in okolici odslej brezplačna, karta občine Grosuplje se je pocenila na 300 tolarjev, razglednica Grosuplja pa je "težka" 20 tolarjev. Kje na Grosupljem lahko turisti vse to dobijo?

J. Müller

ŠE TRETJIČ: KAKO JE (BILO) Z ZGIBANKAMI

10 zgibank (naslovi: Dobrodošli, Naselje Grosuplje; Županova jama, Tabor in Št. Jurij; Magdalenska gora in Šmarje; Radensko polje; Lov in ribolov; Gradovi; Cerkev 1. del; Kulturne dejavnosti; Šport in rekreacija) v skupni mapi in turistična karta občine s skupnim naslovom PO GROSUPLJEM IN OKOLICI in 5 x 5000 različnih razglednic je bilo narejenih v letu 1995. Predstavitev zloženek in razglednic je bila opravljena v začetku leta 1996, o kateri je poročala tudi TV Slovenija. Osnovni namen tega dela je bila nekoliko podrobneje predstaviti celotno območje občine Grosuplje po posameznih sklopih, zgibanke pa bi se lahko delile posebnim gostom, poslovnim partnerjem in izbranim osebam s posebnim zanimanjem za naše kraje in ljudi.

Poleg bogatega slikovnega gradiva so ti sklopi opisani v slovenščini ter s povzetki tudi v angleščini in nemščini. Kot nosilec in avtor naloge sem povabil k sodelovanju za turizem zanimive in različne pravne osebe, v nalogi pa je sodelovalo 17 soavtorjev. V informacijah so dodani tudi nekateri pomembnejši naslovi, ki jih turisti potrebujejo.

Ugotavljam, da s strani občine (niti v prejšnjem niti v zdajšnjem mandatu) ni bilo pravega namena, kako razdeljevati zgibanke. Določitev ekonomske cene za promocijske zgibanke je bil po moji oceni le še eden od ocvirkov občinske kratkovidnosti. Zato so bile izpostavljene skoraj sedem let skladiščnemu prašenju, zdaj pa pred volitvami spet dvigajo prah.

Menim, da so zloženke kljub na novo določeni (ničelni) ceni v določenih situacijah še vedno aktualne, vendar pa bo lahko problematično razdeljevanje "kar tako", ker ni dorečenih pravih kriterijev, saj se je v tem času zamenjal župan, večina telefonskih števil in nekaj navedenih naslovov. Zdi pa se mi, da tudi zadnje seje na občinski ravni še niso prinesle ničesar novega k uresničevanju temeljne zamisli, ki sem jo želel predstaviti (tudi) v zgibankah. Vedno bolj sem prepričan, da bo samo skupen in koordiniran nastop različnih dejavnikov lahko potegnil turistični voz iz grosupeljskega močvirja. Hkrati pa upam, da se ne bodo zdajšnja prizadevanja v grosupeljskem turizmu že kmalu po letošnjih jesenskih volitvah pokazala le kot poceni predvolilna kampanja. Počakajmo!

Jože Miklič

DATUM VOLITEV SE NE BO VEČ SPREMINJAL

Borut Pahor je povedal, da odloka o razpisu predsedniških in lokalnih volitev ter volitev državnega sveta še ni podpisal, ker čaka na mnenje državnega sveta. Zagotovil pa je, da datuma predsedniških in lokalnih volitev ne bo spreminjal in da bodo 10. novembra.

Delo, 5. 7. 2002

GROSUPELSKI ODMEVI V PREDVOLILNI KAMPANJI

Glede na to, da je uredniški odbor poslal že v maju gradivo o pogojih oglaševanja v predvolilni kampanji, občinski svet pa gradiva še ni prejel s strani župana oziroma strokovnih služb v odločanje, naprošamo, da to storijo najpozneje do začetka oktobra. V nasprotnem primeru pomeni, da se bomo izključno držali našega predloga, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje.

Uredništvo Grosupeljskih odmevov

Toda ves čas smo se učitelji, starši, učenci in vsi trudili, da je šola ostala hiša prijaznih ljudi. Vseskozi je bilo in tudi danes je še na šoli in v kraju živahno kulturno življenje, saj je zelo malo proslav, kjer ne bi sodelovali naši učenci. Vsi upamo, da bo kmalu iz tega temeljnega kamna, ki smo ga tako svečano položili, zrasla lepa, sodobna šola, ki bo s svojimi učitelji in učenci lahko v zadostni meri vračala vloženi trud kraju in okolici.

KAKO JE Z (NOVO) ŠOLO NA KOPANJU IN SKRIVALNICAMI NA RADENSKEM POLJU

Spoštovani g. Miklič,

V zvezi s prispevkom g. Jakoba Müllerja "Skrivalnice z Radenskim poljem" Vas vljudno prosimo, da objavite pojasnila in stališča KS Račna, ki zadevajo šolo na Kopanju. Navedbe v prispevku so namreč napačne in popolnoma v nasprotju z dejanskim stanjem.

G. Izidor Habjanič, univ.inž. ur. kraj. je v okviru projekta naloge CRPOV, pri kateri smo zavzeto sodelovali tudi predstavniki iz KS Račna, temeljito preučil lokacijo sedanje šole na Kopanju in bil na kraju samem seznanjen z zahtevami stroke, načrti in pomisleki vodstva krajevne skupnosti glede novogradnje na robu Radenskega polja. Z izjemnim občutkom za ohranjanje naše dediščine nam je predstavil možnosti razširitve in dozidave stare šole ter vse njene prednosti ob zavedanju, da je le-te v skupnem seštevkcu odtehtajo znane pomanjkljivosti. Na seji sveta KS Račna 15. aprila letos so svetniki skupaj z vodstvom šole predlog soglasno podprli in pričeli s preverjanjem pogojev za izvedbo predloga ing. Habjaniča, hkrati pa je bil s spremembo načrta ob svojem obisku 17. aprila v Račni seznanjen tudi g. župan.

Če nam bodo zvezde naklonjene, se življenje torej z velikimi koraki vrača na Kopanj. Naši naporji za obnovitev trga na Kopanju pred dvema letoma niso bili zaman in z izdelavo idejne študije, vredne preko milijon dvesto tisoč tolarjev, ki nam jo je kot donatorski prispevek izdelal ing. Habjanič, so bile narejene prve smeje poteze. Izid študije je razveseljiv, saj se tudi finančna ocena stroškov izide v prid novi ideji.

Upamo, da smo razjasnili del "skrivalnice z Radenskega polja" iz junijske številke našega časopisa, hkrati pa izražamo svojo hvaležnost in iskreno občudovanje inž. Habjaniču, ki nam je odprl oči, ušesa in dušo ter nas je - v prenesenem pomenu besede - spet pripeljal domov!

Za Svet KS Račna, Mojca Sajovic

Devetletna šola je učencem prijaznejša in še popolnejše bo zaživela v prostorih nove šole.

Za nesebično pomoč pri organizaciji prireditve bi se rada zahvalila staršem, predstavnikom KS Št. Jurij in še posebej g. Dušanu Štrusu, predstavnikom gasilcev, aktivno kmečkih žena, gdč. Saši Ahčin, pihalnemu orkestru Glasbene šole Grosuplje in radiu Zeleni val.

Vodja šole Mojca Vidic

8. IZREDNA SEJA ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI V OBČINI GROSUPLJE O GROSUPELJSKEM TURIZMU

V torek, 18. junija, je Odbor za družbene dejavnosti v občini Grosuplje imel še zadnjo izredno sejo, na kateri smo obravnavali uspehe in probleme turističnih društev v naši občini.

V občini Grosuplje deluje 7 turističnih društev in Turistična zveza Grosuplje. Vabilu so se odzvala TD Magdalenska gora, TD Boštanj, TD Kopanj, TD Sela pri Šmarju, TD Županova jama Grosuplje. Vabilu pa se nista odzvali TD Šmarje-Sap in TD Taborska jama Št. Jurij, prav tako pa se ni odzvala tudi Turistična zveza Grosuplje.

Osnovni namen izredne seje je bil, da člani Odbora podrobno spoznamo delo, uspehe in problematiko na področju turizma v naši občini. Posamezna turistična društva so v kratkem predstavila svojo dejavnost.

TURISTIČNO DRUŠTVO SELA PRI ŠMARJU (ANDREJ STRUNA ST.):

Med najpomembnejšimi nalogami tega turističnega društva je skrb za urejanje vasi kot celote (poti, razsvetjava, zelenice, igrišče...). Že nekaj let uspešno vodijo projekt srečanja vseh vasi v Sloveniji z imenom SELA. Vsako leto se srečajo v drugem kraju. Srečanje je namenjeno druženju, spoznavanju krajev, navad, običajev in izmenjavi

izkušenj. V bližnji prihodnosti načrtujejo izdelavo informacijskega panoja.

TURISTIČNO DRUŠTVO MAGDALENSKA GORA (PAVLE ŠTRUBELJ):

Je med mlajšimi TD v občini. Imajo izdelan program dela za vsako leto. Na leto organizirajo 6 prireditev, ki so vse dobro obiskane (kresovanje 23. 6., Marijino vnebovzetje, velika maša in državni praznik - 15. 8., kostanjeva nedelja - v oktobru, skupni izlet - v novembru., božični večer - z baklami in podobno). Pred dvema letoma je bila cerkev na Magdalenski gori okradena. Sedaj so že vsi novi kipi v cerkvi. Društvo si prizadeva, da bi v poletnem času (ob nedeljah) organizirali dežurstvo na Magdalenski gori od 13. do 18. ure. Vsi obiskovalci bi si v tem času lahko ogledali cerkev. Želijo se povezati z vrtci, šolami, saj bi lahko skupaj načrtovali organizirane ogledne. Društvo je zelo delavno, šteje 25 članov, so polni novih idej in imajo veliko volje.

TURISTIČNO DRUŠTVO BOŠTANJ (FRANC KRAMPOLJ):

Je najmlajše turistično društvo v občini Grosuplje. Nastalo je z željo, da se sam kraj Boštanj, boštanski grad, Radensko polje z okolico z vsemi svojimi

znamenitostmi poveže in se ponudi bližnji in širši okolici. Povezujejo se s TD Kopanj. Načrtujejo izdelavo sob za prenočišča. Turistično društvo Boštanj je na začetku svoje poti, imajo pa jasno začrtano strategijo in vedo, kaj hočejo.

TURISTIČNO DRUŠTVO ŽUPANOVA JAMA GROSUPLJE (MIRO VREG):

To turistično društvo že 43 let skrbi za Županovo jama. Ta naloga je zelo odgovorna, saj je potrebno v vzdrževanje same jame vsako leto vložiti kar precej finančnih sredstev. Največji problem je, ker je že vrsto let zaprti gostišče ob jami. V okviru TD Županova jama že tri leta deluje Turistično informacijski center (TIC), ki daje turistom širše informacije. Že deveto leto uspešno izvajajo projekt: Moja dežela, urejena in gostoljubna. Projekt poteka skozi celo leto, ob zaključku pa skupaj s Krajevno skupnostjo Grosuplje pripravijo prireditev Zlata jesen. Prireditev je vsako leto zelo dobro obiskana. Opozoril je na problem zgibank, ki jih je občina v preteklosti založila, a jih je zaračunavala po 500 sit. Nudijo tudi mentorstvo študentom Visoke šole za turizem, ki delajo seminarske ali diplomske naloge. Ob svojem dolgoletnem prostovoljnem delu so spoznali vrsto problemov, katere bi morali reševati skupaj za dvig kvalitete dela na področju turizma v celotni občini.

TURISTIČNO DRUŠTVO KOPANJ (LOJZE VERBAJS):

Društvo vsako leto organizira ali sodeluje na več krajevnih, kulturnih in športnih prireditvah skupaj s Krajevno skupnostjo Račna, Kulturnim društvom France Prešeren iz Račne in Smučarskim skakalnim klubom Račna. Dotaknil se je še problema, da Turistična zveza Grosuplje ne deluje, kar se je pokazalo tudi po tem, da na seji ni bilo njenega predstavnika, dodal pa je še "Turizem se bo moral sam preživeti".

Po predstavitvi dela posameznih turističnih društev se je razvila živahna

razprava, v kateri so sodelovali člani Odbora za družbene dejavnosti, predstavniki posameznih turističnih društev, župan Janez Lesjak in Jože Miklič. Glavna ugotovitev je bila, da se posamezna turistična društva zelo prizadevajo kvalitetno izvajati svoje programe, da je v to delo vključeno veliko prostovoljcev in zelo veliko opravljenih ur. Za vse to si zaslužijo priznanje.

Vsi pa smo bili enotnega mnenja, da s stanjem na področju turizma v občini Grosuplje še zdaleč ne moremo biti zadovoljni, saj iz poročil predstavnikov društev kot tudi ostalih prisotnih na izredni seji ni bilo začetiti, da je sodelovanje, povezovanje in koordiniranje dela v okviru zveze dovolj prepoznavno. Izpostavili smo naslednje pomanjkljivosti:

- Občina nima izdelane strategije skupne promocije, ki bi celovito predstavljala vse znamenitosti, turistične dejavnosti in prireditve v občini kot celotno turistično ponudbo.

- Premalo je povezave med turističnimi, kulturnimi in športnimi društvi pri izvedbi skupnih projektov.

- V občini nimamo razvitega kmetijskega turizma, nimamo niti ene kmetije odprtih vrat.

- Občina nima izdelane jasne strategije za področje kulture, turizma, športa kot gospodarskih dejavnosti.

- Premalo je vključena v to dejavnost privatna iniciativa s privatnim kapitalom.

- Občani in občanke so premalo seznanjeni z možnostmi sodelovanja na tem področju.

Ugotovili smo, da ima občina Grosuplje vse možnosti za dvig kvalitete na zgoraj omenjenih področjih (bližina Ljubljane, dovolj kulturnih in naravnih znamenitosti, lepe vasi z urejenimi cestami, gradovi, cerkvami, športnimi dvoranami in športnimi igrišči, možnostmi kolesarjenja). Naš skupni cilj mora biti, da turiste v občini zadržimo več dni, pogoj za to pa je kvalitetna in celovita ponudba. Tu nas čaka še veliko dela.

In prav zato si je Odbor za družbene dejavnosti zadal nalogo, da do jeseni pripravi poročilo o stanju na področju kulture, turizma in športa. Na osnovi poročila pa tudi pripravi predlog reorganizacije dela na omenjenih področjih s ciljem večjega povezovanja in celostnega delovanja. Te ugotovitve in predlogi za spremembe bodo lahko osnova za pripravo celovite strategije na teh področjih.

Predsednica Odbora za družbene dejavnosti Angelca Likovič

Predstavniki turističnih društev na izredni seji odbora za družbene dejavnosti (1. del)

Predstavniki turističnih društev na izredni seji odbora za družbene dejavnosti (2. del)

Občina Grosuplje objavlja na podlagi odloka o proračunu občine Grosuplje za leto 2002 (Ur. list RS, št. 22/02), pravilnika o dodelitvi enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva (Ur. list RS, št. 62/94) in v skladu z določili pravilnika o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 66/01), ki se smiselno uporablja tudi za lokalne skupnosti,

VIII. JAVNI RAZPIS

za dodelitev enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva

Vsebinski in pogoji razpisa:

1. Uporabnik proračunskih sredstev: Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje.

2. Predmet javnega naročila je dodelitev enkratne občinske pomoči za izobraževanje na področju kmetijstva.

3. Skupni znesek razpisanih sredstev je 500.000,00 SIT.

4. Maksimalna višina dodeljene denarne pomoči je za dijake 130.000,00 SIT, za študente pa 180.000,00 SIT. V primeru večjega števila prosilcev so vrednosti sorazmerne manjše.

5. Za dodelitev enkratne denarne

pomoči lahko zaprosijo učenci srednjega izobraževanja in študenti dodiplomskega študija v kmetijskih programih, ki izpolnjujejo razpisne pogoje.

6. Za sredstva štipendije lahko zaprosijo upravičenci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da imajo stalno bivališče na območju občine Grosuplje,

- da so predvideni prevzemniki kmetije, kar se v postopku ugotovi na podlagi pisne izjave staršev ali samega upravičenca ter potrdi z mnenjem kmetijske svetovalne službe,

- da že dodeljena štipendija iz kakršnegakoli drugega naslova ne presega 10.000,00 SIT mesečno, pri čemer niso všteti potni stroški.

7. K vlogi za dodelitev enkratne občinske pomoči mora biti priložena naslednja dokumentacija:

- potrdilo o vpisu v kmetijski izobraževalni program,

- posestni listi kmetije staršev oz. upravičenca,

- pisna izjava staršev ali samega upravičenca o predvidenem prevzemu kmetije,

- mnenje kmetijske svetovalne službe,

- zadnje šolsko spričevalo.

Rok za vložitev prošnje za dodelitev enkratne občinske pomoči za

izobraževanje na področju kmetijstva je 14. 8. 2002 do 11. ure. Prosilci vložijo prošnje za dodelitev sredstev denarne pomoči na naslov: Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo in družbene dejavnosti, Taborska cesta 2, Grosuplje, kjer lahko zainteresirani v času uradnih ur dobijo vse dodatne informacije in dvigljive razpisne obrazce pri ge. Nataši Brčan. Vloge morajo biti dostavljene v zapečateni kuverti, kuverta pa mora biti označena z "NE ODPIRAJ - VLOGA ZA DODELITEV ENKRATNE DENARNE POMOČI".

8. Odpiranje vlog bo 26. 8. 2002 ob 9. uri v sejni sobi občine Grosuplje, Taborska cesta 2, Grosuplje.

9. Župan občine Grosuplje bo sprejel sklep o dodelitvi enkratne denarne pomoči najkasneje v 15 dneh od poteka roka za vložitev prošenj. Sklep bo prosilcem posredovan v osmih dneh po sprejemu.

10. Medsebojna razmerja med občino Grosuplje in dobitniki proračunskih sredstev se bodo uredila s pisno pogodbo.

Številka: 640-3/2002
Datum: 02.07.2002

Občina Grosuplje,
župan Janez Lesjak

POJASNILO

V zadnji številki Grosupeljskih odmevov je bilo objavljeno sporočilo za javnost Občinskega odbora ZLSD. Prispevek je bil podpisan z mojim imenom in priimkom, ne pa z OO ZLSD. Stiki z javnostmi, kot bi moralo pisati. Menim, da je prišlo do zavajanja javnosti, zato sem dolžna pojasniti, da nisem članica te stranke. Verjamem, da je bil to le nesporazum in upam, da do podobnega položaja ne bo več prišlo.

PRIPIS IN OPRAVIČILO UREDNIKA

Napaka, ki smo jo storili pri tej objavi, je bila narajena zaradi dokaj pozno oddanega in osebno posredovanega sporočila s strani cenjene novinarko, vsekakor pa po roku za oddajo gradiva. Izjavo za javnost sem posredoval dobronamerno. Prav tako pozno je bilo oddano tudi gornje pojasnilo in upam, da ne bo spet kakšne pomote.

V bodoče pa zaradi občutljivega predvillnega časa vse pravne osebe, še posebej pa politične stranke, naprošam, da posredujejo svoja sporočila na papirju do roka, ki je objavljen v vsaki predhodni številki. Prispevek naj opremijo z veljavim žigom in lastnoročnim podpisom odgovorne osebe, tako kot imamo ves čas navedeno v kolofonu/impresumu.

Upam, da bosta objava pojasnila in našega pripisa dosegla svoj namen. Za napako se Tadeji opravičujemo.

Odgovorni urednik Jože Miklič

DAN DRŽAVNOSTI BREZ DRŽAVNIH ZASTAV

25. junija, ob največjem slovenskem državnem prazniku, na Grosupljem državne zastave niso izobesili naslednji državni organi oziroma naslednja državna podjetja:

Center za socialno delo Grosuplje, Davčna uprava, izpostava Grosuplje, Elektro Ljubljana okolica, nadzorništvo Grosuplje,

Nova Ljubljanska banka, izpostava Grosuplje,

Okrajno sodišče Grosuplje, Okrajno sodišče Grosuplje, Izvršitelj, Pošta Grosuplje,

Sodnik za prekrške Grosuplje, Zavarovalnica Triglav, Grosuplje, Železniška postaja Grosuplje.

Ob državnem prazniku ni bilo državne zastave tudi na nekaterih občinskih ustanovah:

Dom starejših občanov Grosuplje, vrtec Tinkara Grosuplje,

Zdravstveni dom Grosuplje.

S hiše Adamičeva 33 Grosuplje je izobešeno zastavo z drogom vred med nevihto 24. junija zvečer odnesel vihar. Ker je lastniki niso mogli nikjer najti, domnevajo, da je zastavo gotovo rešil kak dober slovenski državljan ali državljanica, zato se veselijo, da se bo ob prvem naslednjem državnem prazniku 26. decembra sicer skromno število izobešenih zastav na Grosupljem povečalo za eno zastavo.

Ob dnevu samostojnosti bomo tudi preverili državljansko zavednost svetnikov in svetnic našega občinskega sveta in svetov naših krajevnih skupnosti. Župan Janez Lesjak in predsednik KS Grosuplje dr. Peter Hostnik sta imela zastavo izobešeno že ob dnevu državnosti.

J. Müller

SLS.
SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA
OBČINSKI ODBOR GROSUPLJE

Ob 15. avgustu 2002,

PRAZNIKU MARIJINEGA VNEBOVZETJA - VELIKEMU ŠMARNU

in ob obletnici posvetitve slovenskega naroda Mariji želi vsem občankam in občanom občine Grosuplje doživeto praznično razpoloženje z globokim duhovnim sporočilom tega praznika in s povabilom, da se v čim večjemu številu udeležite prireditve v počastitev tega velikega in pomembnega praznika za slovenski narod in državljane Republike Slovenije.

PRAZNOVANJE SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE DNEVA DRŽAVNOSTI 2002 NA JANČAH

Grosuplje - V nedeljo, 23. junija 2002, je na Jančah potekalo slavnostno praznovanje ob 11. obletnici države Slovenije, ki je potekalo v organizaciji mestnega odbora SLS Ljubljana, četrtinskih odborov SLS Sostro in Polje, občinskih odborov SLS Litija - Šmartno pri Litiji, Ivančna Gorica, Škofljica, Grosuplje in Dol. V popoldanskem programu je igral ansambel GRM iz naše občine, obiskovalci so imeli možnost okusiti ponudbo dobrot sadne ceste v organizaciji Turističnega društva Besnica - Janče. Ob 19. uri je bila v cerkvi sv. Nikolaja darovana sveta maša za domovino. Sledila je osrednja slovesnost, na kateri so sodelovali Pihalni orkester Litija, oktet Povodni mož in ročni možnarji. Sledil je slavnostni nagovor poslanca Slovenske ljudske stranke g. Franca Rokavca in predsednika mestnega odbora SLS g. Jožeta Jeraja. Praznovanje se je nato zavleklo v noč ob glasbi ansambla Grm.

Matjaž Trontelj

PREGLED ZGODOVINE SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE OB 110. OBLETNICI DELOVANJA

Slovenska ljudska stranka je naslednica Katoliška narodne stranke, ki je nastala po I. slovenskem katoliškem shodu leta 1892. Katoliška narodna stranka je bila omejena na takratno Vojvodino Kranjsko, njeno jedro pa je predstavljalo že leta 1890 ustanovljeno Katoliško politično društvo v Ljubljani. Prvi načelnik stranke je bil kanonik Karel Klun, ki je vodil tudi slovenske poslance v avstrijskem državnem zboru na Dunaju.

Že v Klunovem času se je začela preobrazba stranke iz katoliškokonservativne v krščansko-socialno. V ospredju strankinega programa je bila demokratizacija javnega življenja, vključno z zahtevo po uvedbi splošne in enake volilne pravice. Prav tako si je Katoliška narodna stranka prizadevala izboljšati socialni položaj kmečkih in delavskih slojev, ki so predstavljali glavnino njene volilne baze. Geslo stranke je bilo: "Z Bogom za narod!"

Leta 1896 je umrl prvi načelnik Katoliške narodne stranke Karel Klun. Nasledil ga je kmetijski ekspert Fran pl. Povše, ki je stranko vodil do konca devetdesetih let 19. stoletja. Na prelomu stoletja se je stranka borila proti slovensko nemški liberalni koaliciji, ki je imela večino v kranjskem deželnem zboru. Vendar je z vztrajnim delovanjem za demokratizacijo javnega življenja uspela pridobiti široko zaslombo v ljudstvu. To je bila predvsem zaslug dr. Ivana Šušteršiča in dr. Janeza Evengelista Kreka, ki sta vzpostavila mrežo združenj in posojilnic za pomoč kmetom in delavcem. Zadruga zveza, ki je bila ustanovljena leta 1903 pod pokroviteljstvom Katoliške narodne stranke, je do leta 1907 štela že 433 združenj.

Uspešno delo na gospodarskem in socialnem področju je začelo prinašati uspehe tudi v političnem boju. Povšetov naslednik Šušteršič je leta 1901 začel politično akcijo v kranjskem deželnem zboru za uvedbo splošne in enake volilne pravice. Z enako zahtevo je Katoliška narodna stranka nastopala tudi v državnem zboru, kjer se je Šušteršič izkazal kot mojster politične taktike in koval velikopotezne parlamentarne kombinacije.

27. novembra 1905 so zaupniki Katoliške narodne stranke sprejeli sklep, da se stranko preimenuje v Slovensko ljudsko stranko. Po uvedbi splošne in enake volilne pravice leta 1907 je SLS osvojila večino slovenskih mandatov v državnem

zboru, naslednje leto pa si je pridobila tudi absolutno večino v kranjskem deželnem zboru.

Pod spretnim vodstvom Šušteršiča in Kreka se je stranka razvila v najpomembnejši politični faktor na Slovenskem. 17. oktobra 1909 je bila na velikem shodu v Ljubljani, ki so se ga poleg privržencev SLS udeležile tudi sorodne katoliške politične organizacije iz Štajerske, Koroške, Goriške in Istre, ustanovljena Vseslovenska ljudska stranka. Ta je na zadnjih državnozbornih volitvah pred razpadom habsburške monarhije osvojila kar 87 % vseh slovenskih mandatov.

Vseslovenska ljudska stranka je svojo politiko gradila na solidarnosti s hrvaškimi pravaši, s katerimi so skupaj zagovarjali državnopravno reformo habsburške monarhije v smislu trializma. Med prvo svetovno vojno so politiki Vseslovenske ljudske stranke zaostriili svojo politiko do vlade. 30. maja 1917 je novi voditelj slovenskih državnozbornih poslancev dr. Anton Korošec v imenu Jugoslovanskega kluba prebral v dunajskem parlamentu znamenito "majniško deklaracijo", s katero so poslanci zahtevali združitev vseh južnoslovanskih dežel monarhije pod habsburškim žezlom.

Vendar avstro-ogrski vladni krogi niso uspeli rešiti jugoslovanskega vprašanja. Korošec je nato odigral zelo pomembno vlogo pri ustanovitvi Države Slovencev, Hrvatov in Srbov 29. oktobra 1918. 1. decembra se je slednja združila s Kraljevino Srbijo. Velikosrbske centralistične sile so začele ogroziti slovenske nacionalne interese. Slovence je zelo prizadela tudi izguba Koroške in Primorja. Vse to je pripomoglo k temu, da je Vseslovenska ljudska stranka, ki se je 6. aprila 1920 preimenovala v Slovensko ljudsko stranko, izgubila nekdanjo absolutno podporo volilcev. Iz predvojnih 87 % mandatov jih je na volitvah v konstituanto novembra 1920 osvojila samo 36 %.

Po odhodu iz beograjske vlade konec leta 1920 je SLS postavila v ospredje svojega političnega programa boj za slovensko avtonomijo. Poslanci SLS so v beograjski skupščini zahtevali revizijo centralistične vidovdanske ustave iz leta 1921 in odločno zagovarjali zahtevo po ustanovitvi enotne in avtonomne Slovenije. Po večletnem boju se je Korošec poleti 1927 z Blejskim paktom sporazumel s srbskimi radikali in stopil v vlado. Po atentatu na

Izjava za javnost KANDIDAT KOALICIJE SLOVENIJE ZA ŽUPANA DR. PETER VERLIČ

Izvršilna občinska odbora strank N.Si in SDS Grosuplje, združena v Koalicijo Slovenija se že pripravljata na bližajoče se lokalne volitve, hkrati pa potekajo sklepni pogovori s Slovensko ljudsko stranko glede enotne skupne podpore županskemu kandidatu.

Evidentirani so že vsi kandidati za občinski svet občine Grosuplje in svete krajevne skupnosti. Enotno in prepričani smo, da tudi dobro, smo se v koaliciji odločili, da za kandidiranje na županskih volitvah zaprosimo dr. Petra Verliča.

Zanj smo se odločili, ker je s svojim dosedanjim delom v svojem delovnem okolju pa tudi v političnem delovanju v občini Grosuplje dokazal, da je velik strokovnjak, ki ga poleg strokovnega znanja odlikuje tudi človeška širina, pa tudi strpnost do drugačnih pogledov.

Prepričani smo, da je dr. Peter Verlič sposoben dobro in uspešno voditi našo občino v dobrobit vseh občanov. Svoje vrline je že dokazal s svojim dosedanjim delom vodje svetniške skupine v občinskem svetu pa tudi kot predsednik Odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo v Občinskem svetu Občine Grosuplje.

Dr. Verlič je prepričan, da ima naša občina glede na prostorske in naravne danosti, pa tudi odlične prometne povezave, še velike razvojne potencialne, ki pa jih nekako ne zna prav izkoristiti. Mi pa smo prepričani, da naša občina potrebuje župana z vizijo, župana, ki je odprt in ki nam zagotavlja enakomeren in uravnotežen razvoj, pregledno porabo občinskega denarja, predvsem pa za vse občane prijazno občino.

Predsednik OO SDS Grosuplje
Božo Predalič

Predsednik OO N.Si Grosuplje
Mihael Kadunc

hrvaškega voditelja Stjepana Radića je Korošec 27. junija 1928 prevzel mesto ministrskega predsednika. Prvič in zadnjič v zgodovini kraljevine je postal premier Slovenec. Vendar ne za dolgo.

Kralj Aleksander je 6. januarja 1929 uvedel diktaturo, v času katere je bila SLS razpuščena. Kljub formalni prepovedi je stranka ohranila svojo socialno, gospodarsko in prosvetno strukturo. Prav tako je še naprej delovala njena razvejana mreža zaupnikov. To ji je tudi omogočilo, da je še naprej ohranila večinsko podporo med Slovenci.

Konec leta 1932 je SLS izdala zelo odmevno narodnopolitično deklaracijo - t.i. "Punktacije". Z njimi je zahtevala federativno preureditev Kraljevine Jugoslavije in ustanovitev Zedinjene Slovenije. Državni vrh je na Punktacije odgovoril s policijskim in sodnim preganjanjem pristašev SLS. Skupina duhovnikov pod vodstvom kranjskega dekana Matije Škerbca je bila leta 1933 obsojena na zaporne kazni, Korošec pa je bil poslan v konfinacijo.

Po smrti kralja Aleksandra leta 1934 je prišlo do novih parlamen-

SOCIALDEMOKRATSKA MLADINA GROSUPLJE IN ZASTAVA V VSAK SLOVENSKI DOM

V Socialdemokratski mladini Slovenije smo zaskrbljeni nad nizko narodno zavestjo Slovencev in Slovencev, kar se kaže tudi ob državnih praznikih, ko naših domov ne krasijo državne zastave. Zato smo se v Socialdemokratski mladini odločili, da bomo do dneva državnosti zbrali 10.000 zastav in jih 22. junija 2002 na stojnicah po Sloveniji razdelili med državljane pod geslom: ZASTAVO V VSAK SLOVENSKI DOM.

Z zbiranjem smo začeli pri vrhu; pri predsedniku Republike Slovenije Milanu Kučanu, predsedniku vlade dr. Janezu Drnovšku, ministrih, poslancih, državnih svetnikov, vladnih uradih, županih, občinskih svetnikov in podjetjih. K sodelovanju smo povabili tudi kandidate za predsednico oz. predsednika RS in neodvisna kandidatka Barbara Brežigar je za akcijo prispevala 12 zastav ter nam povedala, da je v času ministirovanja v Bajkovi vladi spremenila sodni red z zahtevo, da morajo na vseh sodiščih viseti zastave, kar do tedaj ni bila praksa.

Uspelo nam je zbrati preko 1500 zastav, ki so jih mestni in občinski odbori SDM v Ljubljani, Mariboru, Kidričevem, Celju, Velenju, Grosupljem, Domžalah, na Igu, Ptuj...v različnih embalažah in z navodili o izobešanju zastave, razdelili obiskovalcem stojnice.

Na Grosupljem smo imeli stojnico postavljeno v soboto, 22. junija 2002, v samem centru, pred spomenikom Louisa Adamiču. Vsakemu obiskovalcu stojnice smo na kratko predstavili SDM, izpolnili je kratek vprašalnik, s katerim smo preizkusili njegovo poznavanje značilnosti grba in zastave, nato pa smo mu zastavo podarili. Priložili smo tudi letak s členi iz Ustave in Zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi.

Največji uspeh za nas je bil velik odziv ljudi, ki so bili nad akcijo navdušeni. Veliko obiskovalcev je prišlo k nam na stojnico že obveščeni, da slovenske zastave podarjamo. Strinjali so se z nami, da je potrebno dvigniti narodno zavest Slovencev in nam obljubili, da bo na dan državnosti pri njih plapolala slovenska zastava. Zastave smo razdelili praktično po vsej občini Grosuplje, največ obiskovalcev pa je bilo prav iz Grosupljega. Želimo si, da bi projekt prinesel zastave v čim več trgovin. Ob izvedbi akcije smo namreč ugotovili, da je slovensko zastavo težko kupiti, saj jo prodaja komaj nekaj prodajal v celi Sloveniji.

Zahvaljujemo se vsem, ki so v času, ko smo zastave zbirali, prispevali slovenske zastave ali sredstva za nakup, še posebej pa dr. Petru Verliču za njegov prispevek.

Akcijo smo zaključili v ponedeljek, 24. junija 2002, ko so članice in člani MO SDM Ljubljana na stolp ljubljanskega gradu slovesno izobesili 5-metrsko slovensko zastavo in na ta način obeležili naš največji praznik - dan državnosti.

Dan državnosti je praznik vseh, ki smo ponosni na svojo domovino, ki imamo radi Slovenijo in ki se vsak po svojih močeh trudimo, da bi bilo življenje v njej še boljše. Mladi socialdemokrati iz Grosupljega si želimo, da bi ob vseh državnih praznikih iz naših domov viselo veliko slovenskih zastav, da na ta način pokažemo, da imamo radi našo Slovenijo.

Dušan Hočevar, Socialdemokratska mladina Grosuplje

Mladi socialdemokrati so podarjali slovenske zastave tudi na Grosupljem - foto Urša Predalič

tarnih volitev in spremembe režima. Vlado je prevzela Jugoslovanska radikalna skupnost, ki so jo poleg srbskih radikalcev in muslimanov sestavljali tudi člani SLS. Na zadnjih parlamentarnih volitvah pred razpadom Kraljevine Jugoslavije je SLS osvojila 78 % slovenskih mandatov in uspela obdržati absolutno prevlado na Slovenskem.

Koroševa smrt leta 1940 je pomenila za stranko hud udarec. Nasledil ga je glavni tajnik SLS dr. Fran Kulovec, ki pa je izgubil življenje ob nemškem bombardiranju Beograda aprila leta 1941. Tako je stranka sredi vojne vihre ostala brez sposobnega voditelja, ki bi jo znal uspešno voditi skozi težke preizkušnje. Del vodstva SLS na čelu z dr. Miho Krekom se je skupaj s kraljevo vlado umaknil v tujino, del pa je ostal v domovini. Med državljansko vojno, ki je zajela Slovenijo, je SLS izgubljala nekdanji politični vpliv. V začetku maja 1945 se je vodstvo SLS začelo umikati pred partizani na Koroško.

Privrženci SLS so se znašli v begunstvu v Avstriji in Italiji, nato so se umaknili v ZDA in Argentino. V emigraciji je SLS pod vodstvom Mihe Kreka uspešno obnovila svoje

delovanje. Leta 1952 se je SLS vključila v Zvezo krščansko-demokratskih strank iz Srednje Evrope.

Leta 1954 je SLS v New Yorku sprejela nov program, ki ga je v bistvu obdržala vse do konca osemdesetih let. V njem se je izrekla za pravico slovenskega naroda do svoje države, pri čemer naj bi bila Slovenija urejena po krščanskih in demokratičnih načelih. V programu je bilo ugotovljeno, da svetovne in evropske razmere silijo v tesnejšo povezanost narodov in držav.

Po Krekovi smrti leta 1969 je bil za načelnika SLS izbran Miloš Stare, ki je deloval v Argentini. Po Staretovi smrti je leta 1984 krmilo stranke prevzel dr. Marko Kremžar. Historična SLS se je aprila 1992 na II kongresu SKD združila s Slovenskimi krščanskimi demokrati. Slednji pa so se 15. aprila 2000 na združitvenem kongresu povezali s Slovensko ljudsko stranko v SLS +SKD Slovensko ljudsko stranko.

Povzel in pripravil
Matjaž Trontelj

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 110. OBLETNICI SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

Ljubljana - V soboto, 15. junija 2002, je v dvorani ljubljanskega Koloseja potekala slavnostna akademija ob 110. obletnici delovanja Slovenske ljudske stranke. Povabilu predsednika stranke g. Franca Buta so se odzvali številni ugledni posamezniki iz tujine in Slovenije, zaslužni možje za obstoj in napredek Slovenske ljudske stranke, kot posebni gost pa je bil topla pozdravljen neodvisni predsedniški kandidat g. dr. France Arhar. Predsednik stranke g. But je v svojem slavnostnem nagovoru dejal, da je to praznovanje dan za pomnjenje, za spomine, sedanost in predvsem prihodnost. Dejal je, da je v letu 1892 stopila na politični zemljevid tedanje Kranjske Katoliška narodna stranka, ki se je kmalu preobrazila v široko Slovensko ljudsko stranko, ki je razumela narodno socialno stisko in bila hkrati gospodarsko naravnana, zato je uspela dati slovenski družbi takratnega časa velikane, kot sta dr. Ivan Korošec in dr. Janez Evangelist Krek. Franci But je še posebej naglasil, da je danes primeren dan, da povemo, da združitev SLS in SKD v letu 2000 ni bila napaka, pač pa ne povsem izkoriščena priložnost. Da so dogodki po njej bili najprej rezultat človeških slabosti. Da je potrebno tiste dogodke obžalovati, saj niso prispevali k novi kakovosti. Politični prostor po jeseni 2000 je enako ali še bolj razbit. Zopet smo na istem, na začetku, ko bo ponovno potrebno začeti razmišljati, katere in kakšne korake ubrati, da bomo zopet sledili ciljem, ki so racionalni in v korist oblikovanja močnega, evropsko usmerjenega desnosredinskega političnega prostora v Sloveniji. Mi gremo naprej. Svoj nagovor je Franci But zaključil z besedami, ki so bile za predvojno SLS svet pozdrav. Morda je ta za nekatere postal staromodni, morda se ga kdo sramuje, vendar ni izgubil nič svežine in sporočilnosti. Zato Vas pozdravljam s starim pozdravom: Z Bogom za narod - za prihodnost! je zaključil svoj nastop.

V programu je sledilo še eno pomembno dejanje predstavitev sklepa izvršilnega odbora stranke, ki je na zadnji seji sprejel sklep o javni podpori neodvisnemu predsedniškemu kandidatu g. dr. Francetu Arharju. Franci But je dejal, da gre naš glas njemu, zato ker v njem vidimo moža širine, izkušnje, evropskih načel in moža prihodnosti.

Sledil je nagovor dr. Franceta Arharja, ki se je zahvalil za podporo in predstavil svoj politični program, s katerim želi pripraviti slovenske volilce na letošnjih volitvah in postati predsednik države. V kulturnem programu so nastopili številni znani obrazi slovenske estrade, med njimi argentinski Slovenec, ki živi v Ljubljani, g. Juan Vasle.

Slovenska ljudska stranka, občinski odbor Grosuplje

PARTIZANSKI ŠOLSKI LOGOR NAD SELAMI PRI PANCAH

Sela pri Pancah, 23. junij 2002 - Društvo za ureditev zamolčanih grobov iz Ljubljane je postavilo križ na mestu, kjer je bilo večina že v prvi polovici leta 1942 v njegovi bližnji okolici pomorjenih veliko nedolžnih ljudi. Ob tej priliki je izdalo tudi posebno brošuro, iz katere povzemamo naslednji

Prispevek k zamolčani zgodovini slovenskega naroda

zapis z njihovo prošnjo, da ga objavimo in s pripisom, da se je "na tem kraju kotilo komunistično zlo, ki je tako usodno poseglo v slovensko zgodovino z genocidom nad lastnim narodom. Obeleženo je že 40 grobov..."

Zahvaljujemo se vam, da ste s svojo prisotnostjo počastili dan, ko je bila dana možnost, da priključimo žrtve komunističnega terorja leta 1942 iz zgodovinske pozabe v sedanost. Stojite na mestu, okoli katerega se je rojevalo usodno zločinsko delovanje stalinistične organizacije, ki je s svojimi lovskimi segala tudi na slovensko ozemlje. Tu je bilo prizorišče hudih zločinov. Njihovi sledovi so vidni okoli spominskega znamenja v obliki zemeljskih vrtni, kjer so bile bolj ali manj globoko zakopane umorjene žrtve. Vsi lastniki gozdov takšne jame dobro poznajo, vendar so iz strahu o njih molčali. Nekateri pa o tem še danes nočejo govoriti, ker se bojijo nasilja.

Letos mineva šestdeset let od smrti večine ljudi, ki ležijo zagrebeni med drevesi, ki so bil neme priče teh žalostnih dogodkov, ko je revež ubijal reveža v imenu neke ideologije. Veliko stoletnih bukev je bilo že tu posekanih, vendar bi znalo še marsikatero drevo povedati svojo zgodbo. V spomin in opomin je postavljeno na tem kraju znamenje v obliki križa. Posvečeno je znanim in neznanim žrtvam komunizma v bližnji in širši okolici Vodic. S postavitvijo skušamo v javnosti preseči anonimnost tega področja.

Križ stoji na področju, ki zaobsega hribovje med potoki Rekarjeva Reka, Javorska Reka in pritoki potoka Panške Reke. Tu je polno ozkih dolin in globokih grap, v katere se steka voda po strmih pobočju. Zaradi hudourniškega značaja vodovja so predniki poimenovali te potoke kar reke. Pri kmetiji Ipavec se Rekarjeva in Javorska Reka združita in se z ostalimi pritoki pri Zavogljju izliva v Ljubljano.

V diagonali se nad Ipavcem dvigajo hribovi Kozjak 414,2 m, Jazbine 563,5 m, Vodice 605,2 m, Tičnica 566 m in Treščak 568 m, ki se spusti na preval in stičišče poti Pri koritu. Sredi prisojnega pobočja se je stisnil v breg, pod hrib Jazbine, zaselek Selo pri Pancah z nekaj kmetijami. Zaradi ubožne in puste zemlje, ki je dajala ljudem le malo skromnega pridelka, so ga imenovali kar Pusta Sela. Na samostojnem holmu, blizu zaselka, stoji sama zase kmetija Perne, ki si kot ptica z vrha gore ogleduje okolico. Na drugem koncu naštetih hribov je vasica Pance. To je bila med vojno gručasta vas z enajstimi hišami in polno lačnimi usti. Vez s svetom so jim bila srečanja ob nedeljskih mašah na Malem Lipoglavu. Ljudje so bili skromni in navajeni revščine. Ko je zašlo sonce, je zamrlo življenje pri marsikateri hiši, ker je bilo škoda sveče in petroleja. Od Sela do Panc je vodil skozi gozdove slab kolovoz, po katerem je živina s težavo vlekla vozove, naložene s hlodovino in drvini. Obe vasi sta imeli povezavo z ljubljanskim področjem bolj ali manj kar po strugah teh potokov, ki so nadomeščali cesto.

Nad tem se v polkrogu strmo vzpenja kot stena, ki skriva skrivnosti Cirja pred javnostjo, drugi del hribovja z nadaljevanjem proti vasema Troščine in Polica. Čez vrhove Debeli hrib 768 m, Debeli vrh 616,1 m, Mejnikar 594,9 m in Cirje 512 m je vodila pot iz Panc v dolino Javorske Reke in naprej proti Ipavcu.

Na to področje so prišli leta 1941 in 1942 predstavniki KPS, ki so se izšolali v Moskvi. Poznali so psihologijo posameznika in mase ter način manipulacije z njimi. Svoje pridobljeno boljševistično, revolucionarno znanje so prenašali na organizacijski, vodilni kader v teoriji in praksi. To področje je postalo poleg Police zibelka revolucije in njenih grozodejstev na Slovenskem. Na jugovzhodni strani Ljubljane je bila primestna občina Polje, znamenita v letih predvojne revolucionarne delavskega gibanja in v času druge svetovne vojne. Tu so se skrivali vodilni misleci slovenske revolucije. Po geografski legji je bilo področje v smeri Polje-Sostro-Podlipoglavce-Polica-Grosuplje idealen prehod iz ljubljanske kotline na Dolenjsko. Zato tudi ni slučaj, da je bil kmalu ob koncu marca 1942 po nalogu glavnega poveljstva pri vasi Sela pri Pancah formiran tako imenovani šolski logor kot center za sprejemanje in opremljanje borcev ter za

vzdrževanje kurirskih zvez z Ljubljano.

V aprilu in maju 1942 se je začel množični odhod v partizane. Za sprejem vseh teh novincev so ustanavljali sprejemna taborišča, oziroma šolske logorje. Tu so se seznanili s partizanskim življenjem, pravili, cilji borbe ter prejeli morebitno opremo. Potem so odhajali naprej v enote, največ v II. grupo odredov.

V začetku maja 1942 so Italijani izpraznili svoje postojanke na tem področju, ki so ga nato komunisti proglasili za polosvojeno ozemlje, na katerem so bili gospodarji življenja in smrti. Tako je postal tukaj najbolj organiziran in najbolj zastražen prehod in tudi najbolj dostopen za nove borce iz Ljubljane ter za kurirske poti.

Partija je svojo ideologijo gradila na ljudeh z neizgrajeno osebnostjo in zato lahko vodljivimi, to je mladino, ki je predstavljala borbeni odred Partije. Bili so jim najmočnejša opora pri njihovi organizaciji in delovanju. Zaradi propagande, da bo do decembra leta 1942 konec vojne, je odšlo v gozdove veliko domoljubov. Da bi zbrali čimveč ljudi, jim niso bile tuje tudi izsiljevanje, grožnje, zastrafavanje, pritiski, razne provokacije, izdajstva in likvidacije. Seveda je bilo treba vso to množico nahraniti in obleči. Z ropi, krajami in ubijanjem so med tukajšnjim bivalstvom širili strah in nezaupanje.

Vsi ti mladi ljudje, simpatizerji, aktivisti OF in skojevci so bili takrat stari od 15-18 let. Po logiki starosti so tisti, ki so še živi in še stojijo danes v prvih vrstah na proslavah s prapori v rokah in odlikovanji na prsih. Toda žal so ravno ti bili tudi prisotni pri likvidacijah.

Vedno hujše italijansko okupatorsko nasilje je bilo le posledica vedno večjega komunističnega nasilja, diverzantskih akcij in terorističnih napadov. Boljševikom je bilo malo mar za posledice svojih dejanj. Bolj ko so bili napadani, večje je bil prihod ljudi v gozdove, ki so bežali pred italijanskimi kazenskimi represalijami nad civilisti. To pa je bilo zanje najvažnejše. Italijani so Slovence množično vozili v internacijo v koncentracijska taborišča na otoku Rab in Molat ter v Gonars.

Vse poletne mesece leta 1942 Italijani niso izdajali krušnih kart. Zato je bilo med prebivalstvom v Ljubljani občutno pomanjkanje maščob, mesa in kruha. To je bil vzrok, da so ljudje iskali hrano po okoliških vaseh. Po poteh in gozdovih pa so istočasno neprestano krožile partizanske patrulje, ki so kontrolirale svoje polosvojeno ozemlje. Vsak človek brez dovolilnice se je avtomatično spremenil v vohuna in s tem v izdajalca slovenskega naroda, ki zasluži samo smrt na grozovit način. Gorje jim. Situacija je bila krizanje tipično vojaškega stanja in civilne miselnosti.

Domačini so kmalu ugotovili, da se v teh gozdovih dogajajo čudne stvari. Kdor je prišel na to področje brez partizanske dovolilnice, ga ni bilo več nazaj. Občasno so slišali okoliški domačini obupne krike smrtno groze sadistično mučenih ljudi. Sem in tja so divje živali raznesle in nato pustile ogledane človeške dele telesa. Pravili so, da so jih vzeli gošarji in gozd.

Molk o teh nesrečnih traja žal do današnjih dni. V enaindvajseto stoletje. Nekatere ljudi so pozabe rešili zapisi v župnijskih mrljiških knjigah. Kaj pa ostali? Desetletje je bil to strogo prepovedan predmet pogovora, raziskovanja in pisanja. Sedaj je skrajni čas, da se to prikrivanje in sprenevedanje preneha. Mar ne? Zastavlja se vprašanje, kdo so bili vsi ti pobiti, ki so bili bodisi ugrabljeni ali ujeti. Zakaj so jih pobijali ravno tu, na kakšen način in zakaj? Tisti, ki so to vedeli, so bili zaradi lastne varnosti tihi.

Zato vas prosimo, v kolikor karkoli veste, da nam zaupate podatke na naslov: DRUŠTVO ZA UREDITEV ZAMOLČANIH GROBOV, Ob Ljubljani 42, 1110 LJUBLJANA. Če veste za grob na tem ozemju ali širšem področju, je zaželeno, da sporočite tudi parcelno številko, katastrsko občino in ledinsko ime nahajališča. S tem boste pomagali zgodovinarjem nove generacije, da bodo lahko neobremenjeno proučevali stranpoti politične organizacije Komunistične partije Slovenije.

Društvo za ureditev zamolčanih grobov - LJUBLJANA

MINISTER FRANCI BUT NA GROSUPLJEM

Grosuplje, 8. julij 2002 - Na povabilo vodstva občinskega odbora Slovenske ljudske stranke je prišel na obisk v občino Grosuplje minister za kmetijstvo, mag. Franci But. Obisk so skupaj s predsednikom OO SLS Matjazem Trontljem in občinskim svetnikom Pavlom Štrubljem začeli na občini, kjer sta jih sprejela župan Janez Lesjak in direktor občinske uprave Marko Podvršnik. Na občini so spregovorili tudi o nekaterih razvojnih možnostih na področju kmetijstva in sofinanciranja predvidenih programov. Pred novinarsko konferenco so se ustavili še v uradu župnika Grosuplje, kjer jih je sprejel župnik, dr. Franc Šuštar, po končani novinarski konferenci, na kateri sta bila prisotna tudi predsednik Strojnega kmetijskega krožka Anton Perne in kmetijske svetovalne službe Ana Pavčič, pa so ministra na kmetiji Valentincičevih na Bičju pričakali še nekateri predstavniki večjih kmetov v občini Grosuplje.

Minister But s Pavletom Štrubljem in Matjazem Trontljem na tiskovni konferenci.

Matjaž Trontelj je uvodoma na novinarski konferenci, ki je bila organizirana v podjetju Klimatizacija d.o.o., poudaril, da so obisk že dalj časa načrtovali, saj je 1. julija stranka praznovala drugo obletnico od združitve stranke SLS s SKD. Obisk je bil poleg delavne narave tudi politično obarvan, saj je minister But predsednik stranke. Glede volitev je dodal, da se bodo v začetku septembra na občinski ravni glede na dosedanje dobro sodelovanje z SDS odločali tudi o možnem skupnem kandidatu za župana, čeprav ima stranka SLS že evidentiranega svojega kandidata, a o imenu ni povedal še ničesar.

Minister Franci But je spomnil na

nedavno praznovanje 110. obletnice ustanovitve SLS, ki je imela med slovenskimi ljudmi veliko podporo, po drugi svetovni vojni pa je po prepovedi delovanja političnih strank delovala v različnih državah po svetu. O novejšem času je dodal, da so se za vstop v vlado odločili predvsem zaradi pomembnih pogajanj z Evropo na kmetijskem področju, ki se odvijajo v tem času. Za uspeh si štejejo, da so začetno določene »kvote« že povečali za približno 70 %. V zvezi s prihajajočimi volitvami pa je dejal o možnostih, da se bodo pogovarjali s NSi in SDS. Na državni ravni podpirajo predsedniškega kandidata dr. Franceta Arharja.

Po ministrovem se je v Sloveniji začel čas za odpiranje novih investicij. Zato je treba investitorjem omogočiti čim boljše pogoje zaposlovanja. Pogajanja se bodo zato poleg Bruslja morala odvijati tudi doma. V modernih evropeizacijskih in globalizacijskih povezovalnih tokovih bo zelo pomembna lastna trdnost, ki se bo lahko zgradila le z osveščeno javnostjo. Podobno

je z vključevanjem v zvezo NATO.

Glede slovenskih razmer je še posebej izpostavil problem zaostajanja regionalizacije, kar povzroča velike razvojne zaostanke in v tem vidi stranka SLS velike prednosti, saj se večina programov iz tujine sofinancira na regionalni podlagi. Zato so projekti kot so »Po poteh dediščine«, »južna ljubljanska obregija«, ali pa poveza CRPOV programov in druge oblike med občinami tiste možnosti, ki bi lahko kandidirale v SAPARD programih. Letošnji razpisni pogoji se bodo v prihodnje za posameznike nekoliko ublažili, predvsem glede izobrazbene, starostne in kmetijske strukture. Na izrecno vprašanje Grosupeljskih odmevov smo dobili odgovor, da bi občina v teh programih lahko kandidirala predvsem na področju gradnje infrastrukture, ki se sofinancira celo v 75 odstotni sodeležbi, a je najprej treba poskrbeti za sofinanciranje razlike v občinskem proračunu.

G. Perne in ga. Pavčič sta nato ministra seznanila tudi z nekaterimi občinskimi posebnostmi in problemi kot so neaktivnosti na področju razdrobljene posestne strukture, precej enolično usmerjenega kmetijstva v živinorejo in predelavo mleka, preozkih poti za kmetijske stroje, romskih taborov na kmetijskih zemljiščih, velikega administriranja v kmetijstvu, nedoločene cenovne politike kmetijskih pridelkov, pa od 20. novembra napovedane obvezne sledljivosti mesa. V prostem razgovoru na Valentincičevi kmetiji med ministrom, predstavniki SLS, kmeti in lokalnimi novinarji pa smo izvedeli še vrsto zanimivosti. Med njimi na primer, da so slovenski predelovalci mleka v ogromnem razvojnem zaostanku, povrhu vsega pa se še niso pripravljeno povezovati med seboj, ministrstvo pa bo v bodoče bolj stimuliralo izvoznike, ki se bodo usmerili na evropski trg.

Jože Miklič

V razgovoru na dvorišču Valentincičeve kmetije.

PRIHODNOST IN USODA SLOVENSTVA IN SLOVENCEV

Slavnostna seja sveta Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa na Grosupljem

Slavnostna seja Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa.

Grosuplje, 20. junij 2002 – Pobudo, da bi se slavnostna seja sveta Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa odvila nekje izven državnega središča, sta dala člana iz Grosupljega Matjaž Trontelj in Andrej Štrus. Pred začetkom seje si je 18 udeležencev kongresa skupaj s kaplanom Janezom Mrakom ogledalo grosupeljsko cerkev, nato pa slavnostno sejo nadaljevalo v prostorih župnišča. Poročilo, ki ga je podal predsednik sveta konference, g. Franci Feltrin, je bilo namenjeno pregledu dela Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa v enajstih letih, odkar je konferenca prisotna v slovenski javnosti. Na njej pa so podelili najvišjo nagrado "zlatnik - slovenski tolar" in priložnostno darilo nekdanjemu predsedniku Danijelu Starmanu, ki je ob svojem nagovoru izpostavil nekatere bistvene poudarke iz preteklega dela in se hkrati zazri v prihodnost.

Številni Slovenci po svetu (po nekaterih podatkih jih živi okoli 500.000, kar predstavlja eno četrtino naroda) so zelo uspešni. Mnogi med njimi so se tudi zelo dejavno vključevali v osamosvojitvenem času in si nato močno prizadevali za mednarodno priznanje Slovenije. A domovina jim za to ni niti hvaležna, kaj šele, da bi pomagala tistim, ki jim ne gre najbolje, ali doživljajo krize kot na primer argentinsko gospodarstvo. Države, ki so zavrgle komunistične režime, so svoje ljudi povabile domov. Jasno: Slovenija še vedno ni uradno obsodila totalitarnega komunističnega režima.

Povabila o vrnitvi v domovino pa niso prejeli niti uspešni gospodarstveniki, kulturniki, znanstveniki in ostali, ki bi jih Slovenija nedvomno potrebovala. Slovenija povratnikov niti na uradnih obrazcih, ki jih morajo vložiti na pristojnih službah, ne razvršča kot "vračajoči se", ampak kot (novi) "nasejenci". Zato takšno početje vračajoči se občutijo kot diskriminacijo. Nekateri vidnejši predstavniki med njimi pa doživljajo z nasprotno politične usmeritve prava šikaniranja in celo žalitve, ki bi jih morala sodna oblast preganjati.

Dotaknili so se tudi praznovanj državnih praznikov, "ki bi nam morali biti v čast in ponos", pa tega zdaj še ni bilo opaziti. Spregovorili so tudi o bližnjih volitvah. V začetku so Slovenci po svetu razumeli njihovo ne vključevanje kot težavo pri oddajanju glasov, zdaj pa je vedno bolj jasno, da slovenski državi ni veliko mar za glasove iz diaspore. Vsekakor pa v konferenci ne bodo stali križem rok. Zato se bodo dejavno vključevali z vsemi demokratičnimi sredstvi tudi v letošnje volitve.

V ospredju njihovih prizadevanj je tudi vedno aktualna borba za slovenski jezik, ki jo na čelu z dr. Jožetom Dularjem (nekdanjim članom predsedstva, zadolženim za Slovence po svetu) bje skupina za sprejetje zakona o rabi slovenskega jezika. Pomembno mesto pri njihovem delovanju zavzema tudi vzdrževanje vezi med Slovenci po svetu in organizacija raznih srečanj. Nedavno sprejeta deklaracija o Slovincih po svetu v Državnem zboru je sicer samo dokument, ki pa se bo moral potrditi v življenju tudi prek nekaterih državnih institucij. Zato bodo tudi na tem področju stalno spremljali in vzpodbujali delo tistih organov, ki dejansko lahko uresničujejo namene resolucije. Za ljudi v tiski bo treba iskati različne rešitve. Med njimi so (ponovno ustanovljena) Rafaelova družba, društvo Slovenija v svetu in še nekatera druga društva ter strokovni krogi.

Med pomembnejšimi nalogami konference v bodoče bo tudi reševanje prostorskih zadev SSK, kar je svojevrsten paradoks naše družbe, pa tudi sodelovanje z mediji. V ta namen izdajajo tudi svoj časopis Glasilo, sodelovanje pa širijo tudi prek drugih medijev (internet). Potrebno bo poiskati rešitve za posameznike, ki so bili pri iskanju resnice izpostavljeni nekdanjim partijskim in udbovskim pritiskom, nekateri med njimi pa so zaradi tega še danes odrinjeni na rob družbe.

Po končani slavnostni seji si je večina udeležencev ogledala tudi šmarnski Turenček in cerkev, kjer jih je širokosrčno sprejel letošnji prejemnik občinske nagrade in priznanja, župnik Jože Mrvar.

Kljub temu pa naj kot poročevalec zapišem, da se je srečanja udeležilo kar nekaj novinarjev iz različnih slovenskih časopisnih in televizijskih hiš, a si nekateri niso utrjali niti toliko časa, da bi bil slavnostni del konference končan. Temu primerno so bila nato tudi poročila v njihovih medijih. Sicer pa: Oni kot predstavniki "neodvisnih slovenskih medijev" bodo že vedeli - zakaj!

Jože Miklič

Večina udeležencev slavnostne seje SSK si je ogledala šmarnski Turenček.

IX. TABOR SLOVENCEV PO SVETU

Ljubljana - V soboto, 8. junija 2002, je v zavodu sv. Stanislava potekal IX. tabor Slovencev po svetu, ki je bil posvečen 10-letnici delovanja izseljenskega društva Slovenija v svetu (SVS). Ob tem jubileju je društvo za letošnji tabor Slovencev po svetu izbralo temo z naslovom "Repatriacija slovenskih izseljencev v matično domovino". Tabor se je pričel s koncertirano sv. mašo, ki jo je daroval ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode z izseljenskimi duhovniki, ki so v teh dneh na obisku v domovini.

Po maši so sledili številni pozdravi Boštjana Kocmurja - predsednika SVS, dr. Iztoka Simonitija z Ministrstva za zunanje zadeve, msgr. Alojza Urana in drugih.

Osrednja prireditve ob taboru je bila okrogla miza "Repatriacija slovenskih izseljencev v matično domovino", ki jo je povezoval Tino Mamič, urednik na Radiu Ognjišče. Na okrogli mizi so svoje poglede soočili Franc Pukšič, predsednik parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je imel glavni nagovor o repatriaciji slovenskih izseljencev, dr. Zvone Žigon iz Urada Republike Slovenije (RS) za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki je predstavil delovanje vlade RS za repatriacijo izseljencev v matično domovino, Janez Rihar iz Rafaelove družbe, ki je podal pogled Katoliške cerkve in repatriacije slovenskih izseljencev. Na okrogli mizi sta sodelovala še Anton Kokalj iz Zveze občin Slovenije, ki je predstavil poglede občin in lokalne skupnosti ob prihodu Slovencev v matično domovino ter Boštjan Kocmur iz društva Slovenija v svetu, ki je predstavil praktično izvajanje repatriacije slovenskih izseljencev v matično domovino. Po uvodnih razpravah in podanih stališčih se je začela vsebinsko bogata razprava, na kateri so tudi številni obiskovalci tabora izrazili svoje poglede na obravnavano temo. Skupno vsem razpravljalcem je bilo zagotovo to, da je potrebno organizirano in sistematično pristopiti k repatriaciji slovenskih izseljencev v matično domovino. V kulturnem programu je sodeloval Kwartet Lipa iz Argentine, ki je v teh dneh na obisku v Sloveniji in se predstavlja s samostojnimi koncerti po Sloveniji.

Matjaž Trontelj

V O.Š. LOUISA ADAMIČA JE NASTOPIL AMERIŠKI PREDAVATELJ

Grosuplje, 27. junija - V O. Š. Louisa Adamiča je pred grosupeljskim učiteljskim zborom, v sklopu programa Lokalno akcijske skupine LAS, ki je bil pobudnik in finančni podpornik projekta, nastopil priznani ameriški predavatelj dr. Robert Reasoner. Za svoj prvi samostojni nastop, v okviru katerega je predstavil učinek samovrednotenja kot učinkovito preventivo pri delu z mladimi, ki ga je izpeljal v Sloveniji, si je izbral ravno osnovno šolo na Grosupljem.

Stoglava množica treh učiteljskih kolektivov je zbrano prisluhnila njegovim besedam, ki jih je spretno tolmačila prevajalka. Predavatelj je prikazal smernice ameriškega vzpodbujanja samospoštovanja, otrepanja stresa in pritiska pri učitelju in s tem neposrednega dviga otrokove samozavesti v razvoju. Naši učenci bodo vstopali v svet, ki se spreminja štirikrat hitreje, kot se spreminjajo izobraževalne institucije, ki jih pripravljajo za svet, je poudaril misel Willarda Daggetta, katerega trud po premiku izobraževalnega sistema iz togega sistema in učenja nepotrebnih veščin je že dalj časa prisoten v izobraževalni sferi.

Tudi slovenski učenci, prav tako kot ameriški, so podvrženi stalnim pritiskom preverjanja znanja, še posebej pa je sistem preverjanja stresen ob zaključku osem- ali devetletke in prehodu na srednješolsko izobraževanje, marsikateremu otroku pa uspešnost zmanjšuje tudi pomanjkanje občutka samozavesti, samospoštovanja in zavedanja lastne vrednosti. "Otroci so dandanes podvrženi velikemu stresu, prvokrat v zgodovini so se pojavili primeri zdravljenja otrok z želodčnimi ranami, v porastu pa so tudi motnje v prehranjevanju.

In tako je tudi v Sloveniji. Posledica tega je, da je otroke težje učiti. Kar osemdeset odstotkov učnih težav je povezanih s stresom." V Kaliforniji je sodeloval kot nadzornik v okrožju z osmimi šolami, ki so začele razvijati občutek lastne vrednosti učencev in učiteljev, kar je značilnost dobrih šol. In kaj pravzaprav je občutek lastne vrednosti? Beseda je tekla o definiciji Williama Brandona, ki občutek lastne vrednosti pojmuje z doživljanjem samega sebe kot sposobnega posameznika, ki si zasluži srečo v življenju. Namreč, starši in tudi učitelji so pri učencih od nekaj cenili lastnosti samozavestne osebnosti, mislili so, da se otroci samozavestni že rodijo.

Danes samozavest lahko razvijamo. Samospoštovanje, občutek lastne vrednosti in samozavesti pa je pri nekaterih tudi lažnega značaja - otroci se skrivajo za masko bahaštva, nastopaštva, agresivne samozavesti, ki jim daje obrambni občutek, saj je zanje znano, da se malo cenijo. Enako se godi nekaterim izredno sposobnim posameznikom, ki se cenijo premalo, misleč, da je za njihov uspeh in prodor zaslužna sreča, zato zapadejo v zlorabo drog. Ameriški izvedenec je spregovoril o zdravem, avtentičnem občutku lastne vrednosti, ki ga je mogoče razviti z osredotočenjem na pet bistvenih elementov: občutek varnosti, identitete, pripadnosti, smiselnosti in sposobnosti. In kakšne so karakteristike mejnih primerov?

Otroci z nizkim občutkom so po večletnih dognanjih bojazljivi, niso pripravljeni tvegati, za svoje težave praviloma iščejo krivce pri ostalih, počutijo se žrtve, če pa so že uspešni, pa menijo, da si uspeha ne zaslužijo, se podcenjujejo in so pogosto kritični do drugih, s čimer se počutijo bolje, ves čas razmišljajo, kaj drugi mislijo o njih.

Učenci z visokim občutkom lastne vrednosti pa so pripravljeni tvegati, imajo širok krog prijateljev, so strpni do drugačnih, ponosni na svoje dosežke, si postavljajo cilje v življenju in natanko vedo, kaj želijo postati. Priprani so, da lahko uspeh dosežejo z delom, ne pa s srečo. Predavatelj je za učiteljski zbor pripravil tudi vprašalnik, s katerim so podali oceno o ravni občutka lastne vrednosti v kolektivu - večina je zbrala najnižje število točk pri kriteriju kolektivne pripadnosti in smisla - saj učitelji podobno kot učenci pogostokrat podležejo stresu, se ne počutijo cenjeni, kar jih vodi v nepotrebnost, kaznovanje, neuspešnost pri delu z učenci in vzgajanje oseb z nizkim občutkom lastne vrednosti. "To, kako se učitelji počutijo, je zelo pomembno za otroke," je bilo eno izmed pravil iz ust mentorja projekta. Zato je v šolah še kako pomembno ustvarjati vzdušje, ki razvija učiteljev in posledično tudi otrokov občutek lastne vrednosti. Vprašalnik, ki so ga učitelji vestno izpolnili, jim bo pri nadaljnjem delu služil za izhodišče izboljšav, kakršno prakso gojijo tudi preko luže. "Učitelji bi morali delovati skupaj kot šola in profesija, da bi ob enem lahko gradili tudi občutek lastne vrednosti. Potrebno bi bilo usmeriti moči v izgradnjo šole, v kateri bi se otroci, ki bi vstopali vanjo, dobro počutili."

Tudi na Grosupljem je pričakovati zdravo šolo, učence in učitelje s prekipajočoo samozavestjo in delovno uspešnostjo le, če bo obveljalo prepričanje, da je vsak otrok lahko dober - "Le tako boste lahko uspešni."

Barbara Pance

OKROGLA MIZA O DELU IN CILJIH LAS V LETU 2002

Na mednarodni dan proti zlorabi drog in trgovanju s prepovedanimi drogami (26. junija) je na Grosupljem potekal 3. sestanek Lokalne akcijske skupine (LAS) za preprečevanje uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog. Sestanek je bil odprt za javnost in je potekal v obliki javne okrogle mize na temo: "Delo in cilji LAS občine Grosuplje v letu 2002 in prihodnjih letih". Zaradi objektivnih okoliščin (počitnice, lep sončen dan) udeležba ni bila ravno množična, zato pa je bila vsebina razprave toliko bolj pestra.

Udeleženci smo večino časa namenili delovnemu osnutku načrta dela LAS za leto 2002. Predsednik LAS g. Andrej Štrus je uvodoma predstavil vse načrtovane aktivnosti in poudaril, da so bile nekatere že izvedene oziroma se izvajajo. Zaključeno je že anketiranje osnovnošolcev glede uporabe drog, poteka pa še anketiranje dijakov in študentov ter mladih od 15. do 25. leta starosti, ki so prijavljeni na zavodu za zaposlovanje. Predvidoma do začetka septembra bodo znani preliminarni rezultati raziskave in takrat bomo

vsaj približno že vedeli, kakšno je stanje v občini Grosuplje glede uporabe drog med mladimi. Obsežnejša analiza rezultatov bo opravljena predvidoma do konca leta. Sekretar LAS g. Matej Košir je povedal, da je v teku tudi priprava gradiva za usposabljanja prostovoljcev za terensko delo, ki bo potekalo prek centra za socialno delo, ter gradiva za predavanja za otroke, mladostnike in starše, v naslednjih dneh pa bo po občini že začela krožiti tudi preventivna zgbanka. Na radiu Zeleni val lahko že kar nekaj časa poslušamo tudi preventivni radijski spot, ki ima zelo pozitiven odziv v javnosti. Do septembra bo izšla tudi brošura o drogah, ki bo vsem zainteresiranim nudila osnovne informacije o učinkih in posledicah posameznih dovoljenih in prepovedanih drog.

Člani in članice LAS smo se na okrogli mizi dogovorili, da bomo o vseh aktivnostih pripravljali poročila na enotnem obrazcu, tako da bo delovanje LAS tudi vsebinsko kar se da transparentno. V LAS je bila sprejeta nova organizacija, tj. društvo Explorik, ki vsako leto na Grosupljem organizira

akcijo "Veter v laseh" - s športom proti drogim". Finančno breme akcije bo v prihodnjih letih prevzel LAS, število teh akcij pa bomo poskušali povečati na dve na leto (spomladi in jeseni) ter se povezati še z drugimi odmevnimi projekti (npr. "Z glavo na zabavo"). Dogovorili smo se tudi, da bomo ob začetku naslednjega šolskega leta skušali pripraviti t. i. "sejem dejavnosti", na katerem se bodo osnovnošolcem, dijakom in študentom predstavile vse ali vsaj večina lokalnih organizacij, ki tako ali drugače ustvarjalno zapolnjujejo prosti čas otrokom in mladini na področju športa, kulture, zabave idr.

Vse udeležence sta predsednik in sekretar LAS ob koncu okrogle mize povabila na predavanje o razvijanju pozitivnega samovrednotenja otrok in mladostnikov, ki sta ga že dan po okrogli mizi v avli OŠ Louisa Adamiča na Grosupljem za vse učitelje v občini pripravila vrhunska ameriška strokovnjaka dr. Robert Reasoner in mag. Marilyn Lane. Predavanje je finančno podprl LAS Grosuplje.

Matej Košir, sekretar LAS Grosuplje

ZAHVALA - Člani LAS Grosuplje smo v prejšnjem mesecu izvedli anketo o razširjenosti uporabe dovoljenih in prepovedanih drog v naši občini. Ob tej priliki se zahvalujemo vsem 1900 osnovnošolcem, srednješolcem in študentom oz. mladini do 25. leta, ki so izpolnili vprašalnik. Prav tako se zahvalujemo za pomoč pri izvedbi ankete osnovna šola Brinje in Louis Adamič ter članom študentskega kluba GROŠ in Uradu za delo. Prvi rezultati raziskave bodo objavljeni v Za LAS Grosuplje - Andrej Štrus, predsednik

Katera zemljišča bodo/ne bodo zazidljiva

V času januarske javne razgrnitve in javnih razprav o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Grosuplje je občinski urad za prostor dobil 105 pripomb, predlogov in pobud, do katerih je – v skladu z zakoni – zavzel stališča. Za pripravo stališč so bila preverjena nova dejstva in opravljeni dodatni terenski ogledi ter analize. Odgovore je urad 12. junija predložil v potrditev grosupeljskemu občinskemu svetu.

Prostorske sestavine:

- na Grosupljem: Prekategorizacijo počitniške hišice oz. njenega stavbnega zemljišča, lokacija novega vrtca v Jerovi vasi, del območja nasproti pokopališča, namenjenega za zelenje, se spremeni v območje za gospodarske dejavnosti – vsem navedenim pobudam se ugoditi. Pobudi za lokacijo vrtca in doma za starejše občane v k. o. Stranska vas pa se ne ugoditi.
- na Blečjem Vrhu: Pobuda za poslovni objekt na robu vasi ob gospodarskem objektu se sprejme, druga predložena lokacija pa se zaradi razpršene gradnje ne sprejme.
- v Brezju: Postavitev lesene brunarice se zaradi razpršene gradnje ne sprejme.
- na Cikavi: (1) Morebitne obsežnejše potrebe za širitev zazidljivih zemljišč ob prometnicah oz. bodočem bencinskem servisu se bodo preverjale šele v novem prostorskem planu. (2) Ureditveno območje zajema del predlaganega zemljišča.
- v Čušperku: (1) Predlagana je razširitev ureditvenega območja, vendar ne v tako velikem obsegu, da bi zajela tudi predlagano zemljišče. (2) Zemljišče, potrebno za ohranjanje kmetije, je zazidljivo.
- v Dolah: Območje za počitniške hišice se prekvalificira v območje za stanovanjsko gradnjo.
- v Gabrju: Pobuda za zazidljivost se upošteva.
- v Gajničah: Obstoječe gručasto naselje se lahko razširi po slemenu po vzhodni strani ceste z gradnjo 12-15 stanovanjskih objektov, drugje pa ne, niti na zemljišču Š. Ivanetiča, kjer že stoji nadomestni objekt s pridobljenimi ustreznimi dovoljenji, ne.
- v Hrastju: Pobuda za zazidljivost parcele se upošteva, ker se z njo zaokroža obstoječe ureditveno območje naselja do ceste.
- na Hudi Polici: Predlog vaše skupnosti, da se omogoči širitev vasi, se zaradi razpršitve gradnje ne sprejme.
- v Kožljevcu: Zaradi širitve razpršene gradnje, ne pa njenega zgoščevanja oz. zaokroževanja naselja, pobuda za zazidljivost ni sprejemljiva.
- v Lučah: Zaradi terenskih razmer in ohranjanja naselbinske identitete se predlog za zazidljivost parcele ne sprejme, pač pa se sprejme dodatna pozidava Na šoli, ki sicer le meji na ureditveno območje, vendar se z njo naselje zaokrožuje.
- v Mali vasi: Zazidljiv je del parcele, da bo mogoč dostop od stanovanjskega objekta na cesto.
- v Malih Lipljenih: Zemljišče, za katerega je bilo že leta 1982 izdano gradbeno dovoljenje za počitniški objekt, je zazidljivo.
- v Malem Koncu: Zaradi razpršitve gradnje se pobuda ne upošteva.
- na Malem Mlačevem: Eno od izhodišč nadaljnega razvoja je ohranjanje tipologije poselitve na južni strani griča in ohranjanje še preostalih kvalitetnih vidno izpostavljenih robov naselja. Širitev ureditvenega območja je usmerjena proti severu po griču navzgor, vendar le do ustreznega odmika od gozdnega roba ter v smeri proti jugovzhodu, na ravnino. Zemljišča, ki so vključena v širitveno območje, so zazidljiva, za zazidavo predlagano zemljišče na vzhodnem, vidno izpostavljenem robu, pa ostaja nezazidljivo.
- na Malem Vrhu: (1) Razširitev naselja je možna, če bo soglašalo kmetijsko ministrstvo. (2) Predvideno stavbno zemljišče ostane na željo lastnice kmetijsko.
- na Polici: (1) Zemljišče leži na meji ureditvenega območja, vendar so znotraj območja še možne dopolnilne gradnje in

- novogradnje, zato se pobuda za njegovo zazidljivost ne sprejme. (2) Dve zemljišči se ne izvzemata iz zazidljivega območja. (3) Obstoječe območje razpršene gradnje – kmetije se razširi z dopolnilnim stanovanjskim objektom. (4) Ker so znotraj ureditvenega območja Žabje vasi še možne dopolnilne gradnje in novogradnje, predmetno zemljišče pa leži na meji območja, zato ni zazidljivo. (5) Del zemljišča se opredeli kot funkcionalno zemljišče obstoječega objekta.
- v Ponovi vasi: (1) Gradnja, oddaljena od obstoječih ureditvenih območij, ni dovoljena. Obstoječe naselje se bo nekoliko povečalo le proti severu, vzhodni rob pa ostaja nespremenjen zaradi ohranitve linije pozidave in zelenega koridorja ob potoku, med obrtno cono in ureditvenim območjem, zato se pobuda za poslovno-stanovanjsko zazidavo ne sprejme, pobuda za zazidljivost za poslovno-stanovanjski objekt pa se sprejme za del zemljišča. (2) Možna bo gradnja stanovanjskega objekta. (3) Nekvalitetno zemljišče, v bližini že pozidano, ne postane zazidljivo, ker so v območju še možne dopolnilne gradnje in novogradnje. (4) Tri kmetijska zemljišča znotraj ureditvenega območja postanejo zazidljiva.
- v Predolah: Zaradi manjše razširitve postane zemljišče na meji ureditvenega prostora zazidljivo.
- v Smrjenah: (1) Pobuda za zazidljivost parcel se upošteva, znotraj daljnovidnega koridorja pa ne. (2) Pobudo za zapolnitev vrzeli bo obravnavana v novem prostorskem planu.
- na Sp. Blatu: Pobuda, ki se nanaša na razširitev razpršene gradnje, se ne sprejme.
- v Sp. Duplicah: Namesto na južnem delu se sprejme predlog, da se razširi zazidljiva zemljišča na severnem delu vasi.
- na Sp. Slivnici: (1) Zazidljivost se prizna še vmesni parceli. (2) Postavitev brunarice 5x5 zaradi razpršene gradnje ni sprejemljiva. (3) Zaradi kmetijske rabe in neustrezne komunalne opremljenosti se ugoditi predlogu, da ostane zemljišče izven razširitvenega območja.
- v Šmarju - Sap: (1) Na Farovškem hribu se, odvisno od lege zemljišč, nekaterim ugoditi oziroma delno ugoditi razširitev ureditvenega območja, enemu se ugoditi pogojno, enemu pa se ne ugoditi. (2) Zaprošena sprememba v stavbno zemljišče na Razdrtem ni možna.
- v Št. Juriju: (1) Zemljišče na robu naselja ni zazidljivo, ker so znotraj naselja še možne posamezne novogradnje in ker je predlagana tudi manjša razširitev naselja na jug, in sicer nad cesto, predmetno zemljišče pa leži pod cesto, čez katero se naselje v nadaljnjem ne širi. (2) Širitev stanovanjske gradnje na meji območja, kjer se bo gradila šola, urbanistično ni sprejemljiva.
- v Škocjanu: Zaradi zaokrožitve funkcionalnega zemljišča postane zemljišče zazidljivo.
- v Tlakah: Zazidava opuščene peskokopa zaradi terenskih razmer ni sprejemljiva.
- v Veliki Loki: Zaradi razpršene gradnje se pobuda za zazidljivost ne upošteva.
- v Veliki Stari vasi: Zaradi nemotenega delovanja kmetije se na sosednjem zemljišču ukine predlagano razširitev naselja.
- v Velikih Lipljenih: (1) Predlagana je sprememba celotnega območja Zabukovja iz počitniškega v stanovanjsko območje. (2) Del zemljišča se opredeli kot del ureditvenega območja naselja. (3) Predlagana širitev ni v skladu z urbanističnimi in krajinskimi izhodišči.
- na Velikem Mlačevem: (1) Razširitev pozidave na kompleks kmetijskih zemljišč se ne upošteva. (2) Lastniki lahko znotraj razširjenega ureditvenega načrta še naprej kmetujejo, saj svoja kmetijska zemljišča ohranjajo kot trajno nepozidana zemljišča oz. zelene površine.
- v Veliki Račni: (1) Zaradi zapolnitve vrzeli je zemljišče med obstoječimi objekti zazidljivo. (2) Širitev ureditvenega območja naselja je predvidena na zahodnem robu gruče obstoječe pozidave, pri čemer se upošteva odmik od koridorja daljnovo-

- da in obstoječe ceste, severni rob pa ostaja v kmetijski rabi, zato ni zazidljiv.
 - na Velikem Vrhu: Upošteva se širitev naselja.
 - v Vinu: (1) Predlog za obsežno povečanje naselja (+H93) v tem postopku sprememb in dopolnitev ni načrtovan. (2) Dovoljuje se gradnja nadomestne hiše.
 - v Vrbičju: (1) Zazidljivo postane zemljišče, na katerem je bil že pred letom 1967 zgrajen gospodarski objekt z vodovodom in elektriko. (2) Gradnja, oddaljena od obstoječih objektov, ni sprejemljiva.
 - v Zagradcu: (1) Zemljišče ob izteku gozdnega pobočja, ki omejuje Radensko polje, leži na robu razpršene gradnje, ki pa ni avtohtona, zato zemljišče ne dobi statusa zazidljivosti. (2) Zemljišče med dvema stavbnima zemljiščema razpršene gradnje postane zazidljivo, ker sanira razpršeno gradnjo.
 - v Zg. Duplicah: Predlagana razširitev obstoječega naselja za 30 % se bo obravnavala v novem prostorskem planu.
 - na Zg. Slivnici: (1) Predvidena je razširitev ureditvenega območja, vendar predlagana zemljišča v njem ne ležijo. (2) Do zemljišča ni možen dostop, del zemljišča pa je rezerviran za daljnovod, zato ni zazidljivo.
 - v Žalni: Za naselje so predvidene manjše zaokrožitve in izravnave obstoječih meja, morebitne obsežnejše razširitve naselja pa bodo obravnavane v novem prostorskem planu.
- Postopek spreminjanja in dopolnjevanja prostorskih sestavin je zelo zapleten, ker je mnogostopenjski, zato se vleče nekaj let. Nastaja na osnovi državnih zakonov in obveznih izhodišč, vodi ga občinski urad za prostor, sprejema ga občinski svet, potrjuje pa 11 področnih ministrstev, v postopku pa imajo pravico sodelovati tudi prizadeti občani.
- Pred obravnavo njegovega osnutka na seji občinskega sveta ga je obravnaval tudi odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo, ki ga vodi dr. P. Verlič. Ker so seji odbora prisostvovali tudi zainteresirani občani, jo je dr. M. Kranjc (LDS) imenoval politični shod. Predsednik odbora je pa očitek zavrnil z utemeljitvijo: Seje odbora so odprte, občanom in občanem pa smo dali še eno možnost, da so mogli povedati svoje pripombe in pobude.
- Na vprašanje V. Šparovec (SDS), kako da je razpršena gradnja včasih razlog nezazidljivosti, včasih pa se vendarle dovoljuje pozidava, je predstavnica strokovne službe odgovorila, da se razpršenost izjemoma lahko širi, če ni dovolj prostora ali če bi gradnja znotraj naselja bistveno poslabšala pogoje bivanja ali če se širi kmetijska dejavnost. B. Predalič (SDS) se je začudil: Če so vprašanja pozidave tako strokovna, kako da mora o njih odločati tudi občinski svet? Vendar se v okviru strokovnosti očitno odloča tudi arbitramo, je dodal. Po mnenju dr. M. Kranjca (LDS) je zapletena prostorska zakonodaja "precej trapasta".
- Ko so svetniki in svetnice SDS in SLS izglasovali dodatne pozitivne odgovore za zazidljivost zemljišč D. Elikan (V. Mlačevo), Š. Šabola (Smrjene) in T. Škrjanca (Zagradec), je M. Vidic (SLS) odprl načelno vprašanje o prekvalificiranju vikendov v Dolah v stanovanjske hiše. Njihova komunalna opremljenost (cesta, vodovod, kanalizacija) je namreč neustrezna, s prekvalifikacijo pa bi opremljanje postalo breme KS. Zato je pred odločitvijo predlagal še en terenski ogled. Dr. M. Kranjc je poudaril, da sicer ne pozna vlagatelja, vendar glede prekvalifikacije ni bil v dvomih, saj se ne uničuje "frišna zemlja". Če že glasujemo po načelu iti na roke, je dodal župan, potem je treba dolsko počitniško naselje absolutno prekategorizirati.
- Ker nihče od ostalih svetnikov in svetnic pomisleka ni podprl, je M. Vidic svoj predlog umaknil, svet pa je nato soglasno potrdil veliko večino strokovnih stališč in še pisno predlaganih pozitivnih predlogov, namreč za I. Kastelca (Mali Konec), M. Zabukovca (Perovo), M. Bergant (Take), Š. Ivanetiča (Gajniče), in M. Potokar (Luče).

J. Müller

PREDVIDENE SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV KOT PERPETUUM MOBILE...

Od 10. junija pa do 9. julija letos naj bi bila po obvestilu vodje urada za prostor Aleksandre Fatur v prostorih vseh desetih krajevnih skupnosti v občini Grosuplje javna razgrnitev Osnutka odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih ureditvenih pogojev za območje občine Grosuplje. Priložene pa naj bi bile tudi karte na vpogled za posamezna naselja v pripadajoči krajevni skupnosti, ki so izrisane s predhodno obdelanimi računalniškimi orodji. Prav tako pa je bilo mogoče omenjeno gradivo videti na pristojnem občinskem uradu. V času javne razgrnitve sta bili v sredo, 19. 6., in v četrtek, 20. 6. organizirani javni razpravi: prvega dne za krajevne skupnosti Ilova Gora, Račna, Spodnja Slivnica, Škocjan, Št. Jurij in Šmarje-Sap, naslednji dan pa za krajevne skupnosti Grosuplje, Mlačevo, Polico in Žalno.

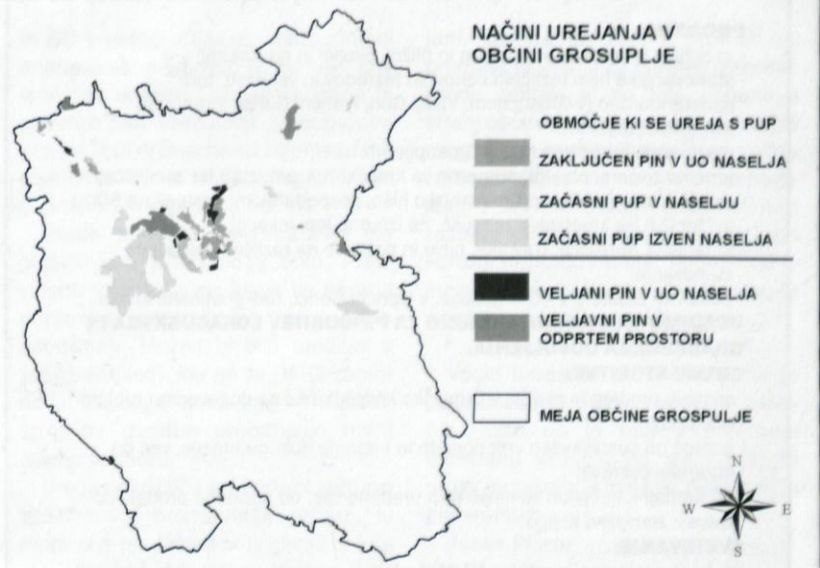
"Grosupeljski prostor v odločnih ženskih rokah"
Predstavitelj PUPov 19. 6. 2002

Predvidene spremembe in dopolnitve PUPa zajemajo vso veljavno prostorsko dokumentacijo v občini Grosuplje: veljavni prostorski plan iz leta 2001, veljavni PUPi, pogoje soglasodajalcev, opredelitve notranjosti naselij in omejitve v prostoru, novelirajo stanje legalnih posegov v prostor ter predvidevajo predloge sprememb PUPa. Hkrati pa spremembe združujejo nekdanje štiri PUPe v enotno skupno besedilo Odloka za celotno območje občine Grosuplje, enotne pa so tudi grafične kartografske podobe. Dodatni razlog za pristop k spremembam in dopolnitvam ter dodatna vsebina, ki predhodno ni bila načrtovana, pa je vezana tudi na določitev pristojnosti občine Grosuplje v fazi pred začetkom priprave lokacijske dokumentacije in sprejetjem lokacijskega dovoljenja na upravni enoti.

Osnovna načela za urejanje naselij in odprtega prostora se kažejo predvsem v merilih in pogojih za vrste posegov v prostor, oblikovanje posegov v prostor, za določanje gradbenih parcel in funkcionalnih zemljišč, za prometno urejanje, za komunalno in energetsko urejanje ter urejanje sistemov in varovanje okolja, varstvo naravne in kulturne dediščine, varstvo pred požarom ter pred naravnimi in drugimi nesrečami. Ta merila veljajo tako za odprti prostor kot tudi za ureditvena območja naselij Šmarje-Sap (PPC I/1), Grosuplje (PPC I/2), južno od Grosuplje (PPC I/3, PPC I/4, PPC I/5 in PPC I/9). Med pomembnejša pa vsekakor spadajo varovanje kvalitetnih zemljišč, ohranjanje krajinskih značilnosti, usmerjanje na pozidave prostih površin znotraj meja strnjene naselja in na manj kvalitetna zemljišča, tvorjenje funkcionalnih celot, skladnost oblikovanja novogradenj s kvalitetno regionalno arhitekturo ter dajejo prednost obnovam in oživiljanju obstoječih objektov. S tem občina določa oblikovalska merila in načine parceliranja za tista področja, kjer so se odprla nova območja, pa tudi na primer sprememb iz počitniških v stanovanjska območja in zapolnjevanje manjših nepozidanih območij znotraj naselij. Vse to naj bi onemogočilo večstanovanjske gradnje in ohranjalo kakovost bivanja in življenja naselja dosedanjim prebivalcem v posameznih naseljih. Za večja zazidalna območja pa je predvidena izdelava zazidalnega preizkusa. Na podlagi podobe in ugotovitev takšnega preizkusa se šele lahko pripravijo posamezne lokacijske dokumentacije.

V pretežno manjših naseljih ter vodilnih naseljih in krajevnih skupnostih se merila in pogoji nanašajo na enodružinsko zazidavo, vasi in vaška jedra, kmetije, počitniško pozidavo, delavnice in proizvodne hale, nova območja enodružinske zazidave, ki so spremerjene iz počitniških območij, nezazidljivih površin zaradi značilnih pogledov (vedute) in vaške robove. V vodilnih naseljih Grosuplje in Šmarje-Sap pa ta merila zajemajo stanovanjsko gradnjo, stanovanjska območja z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, stanovanjsko območje s servisnimi dejavnostmi, območja oskrbnih in storitvenih dejavnosti, proizvodne in servisne dejavnosti, prometne površine, rekreacijska območja, zelene površine, območja komunalnih objektov in pokopališč. V odprtem prostoru pa določajo le merila in pogoje v prvem in drugem območju kmetijskih ter gozdnih zemljišč.

Ker je v občini Grosuplje zelo močan priselitveni pritisk prebivalcev iz bližnjih občin (predvsem iz Ljubljane), je v občini večina prostih površin že pozidanih. V teh spremembah PUPov pa je jasno začrtana meja med posameznimi namenskimi rabami gradbenega prostora, kar bo omogočilo sedanjem uporabnikom, da novi posegi ne bodo slabšali sedanjih pogojev bivanja ali delovnega okolja, kar je zakonsko določeno.

Javna seja Odbora za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo

Grosuplje, 10. junija - Glede na to, da je bilo na Urad za prostor podanih skoraj 600 pobud za spremembo ali dopolnitev prostorskega plana občine Grosuplje, se je Odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo, ki mu predseduje dr. Peter Verlič, odločil, da na svoji seji da besedo tudi občanom in občankam.

Vse seje Odbora so, kot je pojasnil dr. Verlič, odprte za javnost, na tokratni seji pa so člani Odbora želeli prisluhniti predvsem problemom, s katerimi se srečujejo občani in občanke pri zbiranju dokumentacije, ki je potrebna za gradnjo stanovanjskega objekta.

Vodja Urada za prostor A. Fatur ter predstavnik pripraviljavcev L. Jankovič sta v uvodu pojasnili pomen prostorskega plana, predmet sprememb in dopolnitev ter obvezna izhodišča, ki veljajo za poselitve v RS. Ga. Jankovič je zaradi lažje primerjave najprej predstavila tiste spremembe in dopolnitve, ki so bile upoštevane, nato pa še preostale.

Člani odbora, med njimi predvsem

občinski svetnik B. Predalič, so želeli pojasniti, zakaj se enotna izhodišča za pozidave v praksi različno izvajajo. Tako naj iz predlaganih sprememb in dopolnitev prostorskega plana ne bi bilo razvidno, zakaj določena pobuda ustreza strokovnim kriterijem - druga, podobna, pa ne. Navedel je kar konkretna kriterija: naklon terena oz. širitev razpršenih gradenj. Zaradi specifičnosti problemov je dr. Verlič dal besedo občankam in občanom.

Izkazalo se je, da so si težave potencialnih graditeljev dejansko zelo podobne - krajanje bi večinoma radi gradili na svojih parcelah, do dokumentacije želijo priti po legalni poti in tako niso začeli zidati na črno. Lastniki zemljišč oz. njihovi potomci so tako predstavili situacije v naslednjih krajih: Luče, Veliko in Malo Mlačevo, Tlake, Mali Vrh, Gajniče, Polica in Mali Konec.

Ga. Fatur je pojasnila, da prostorsko planiranje ni mišljeno kot prilagajanje lastnikom parcel. Tudi zato se mogoče včasih zdijo rešitve na vasi neživiljske. Po drugi strani pa se občina ne more

obvezati, da bo do vseh novogradenj v doglednem času uredila ceste oz. razrešila dovoze, napeljala vodovod in kanalizacijo ter organizirala zimsko službo. V tem smislu je poseben problem pri samotnih objektih, ki jih lastniki želijo prekategorizirati iz počitniških v stanovanjske. Po strokovni plati bi bilo najbolj smiselno, če bi občina pridobila območje širitve ter ga komunalno opremila.

Po seznanjenju s pripombami občanov in občank je Odbor za prostor, komunalno infrastrukturo in ekologijo na predlog svojega predsednika sprejel sklep, da občinskim strokovnim službam priporoči ponovno proučitev podanih pripomb ter seveda v okviru zakonskih možnosti - pozitivno razrešitev na seji obravnavanih vlog. Po tej obsežni točki dnevnega reda je bila seja prekinjena, predsednik dr. Verlič pa se je za strokovna pojasnila in potrpežljivost zahvalil predvsem gospe Fatur in Jankovič. Sejo je spremljal tudi župan g. Lesjak, a se v razpravo ni vključil.

Janez Pintar

RAVNANJE S KOMUNALNIMI ODPADKI PO NOVEM

Občinski svet je na svoji 37. seji sprejel Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v občini Grosuplje, ki ga bomo pričeli postopoma uvajati v mesecu avgustu letošnjega leta.

S sprejetjem odloka smo tudi v naši občini določili način, kako bomo v bodoče ravnali s komunalnimi odpadki. V preteklih petih letih smo skupaj z občina Dobrepolje in Ivančna Gorica zgradili sodoben Center za ravnanje z odpadki v Špaji dolini (CERO Špaja dolina), ki nam bo ob uvedbi ločenega zbiranja odpadkov omogočal pregleden sprejem odpadkov, tehtanje, kontrolo spremnih listin in vizualno kontrolo, sortiranje, stiskanje, baliranje in začasno skladiščenje ločenih frakcij odpadkov, kompostiranje bioloških odpadkov in varno odlaganje preostanka komunalnih odpadkov na odlagalno polje, ki ga bomo priložno odplinjevali in popolnoma zjemali izcedne vode.

Izvajalec javne službe Javno komunalno podjetje Grosuplje skupaj z občino Grosuplje z letnim planom določi način in vrsto odjema komunalnih odpadkov v posameznih naseljih, vaseh in zaselkih. V bodoče se nam obeta pri večini povzročiteljev uvedba individualnega prevzema odpadkov, ki je predpogoj za izvajanje ločenega zbiranja stekla, kovin, papirja in plastike na ekoloških otokih in ločen individualni prevzem organskih odpadkov. Slednje je pomembno zaradi uvedbe republiške ekološke takse zaradi odlaganja odpadkov. Količina organske snovi v odpadkih je namreč osnova pri odmeri takse.

Na teritoriju celotne občine bo letos organiziran tudi jesenski prevzem kosovnih odpadkov ter nevarnih odpadkov iz gospodinjstev. Vse vrste odpadkov, vključno z avtomobilskimi škrolikami lahko občani tudi sami pripeljejo v CERO Špaja dolina, kjer je vsak delovni dan organiziran prevzem odpadkov, v letnem času od 7. ure do 20. ure, pozimi pa do 17. ure, ob sobotah od 7. do 15. ure.

Dosežena cena ravnanja z odpadki v občini Grosuplje, to je strošek za zbiranje in odvoz, odlaganje in druge vrste odstranjevanja, znaša za gospodinjstva 1.658,74 SIT/m³ odpadkov pri odvozu z birnih mest in 2.322,24 SIT/m³ odpad-

kov pri individualnem prevzemu, za gospodarstva in ostale povzročitelje pa znaša cena 3.025,75 SIT/m³ odpadkov. Pri obračunu se upošteva najmanjša količina ostanka komunalnih odpadkov, ki znaša 30 litrov/osebo na teden, občani pa lahko pri izvajalcu javne službe uveljavijo olajšavo za vsakega tretjega in večje število mladoletnih otrok. Povprečna štiričlanska družina bo plačevala nekaj manj kot polovico m³ odpadkov mesečno. V primeru občasne povečanja odpadkov, ki jih ne bo možno odložiti v zabojnik, lahko te odložite v posebne vreče z oznako izvajalca javne službe, ki jih boste kupili pri šoferju smetarskega vozila. V ceni nakupe pa bo že vračunan tudi odvoz tako oddanih odpadkov.

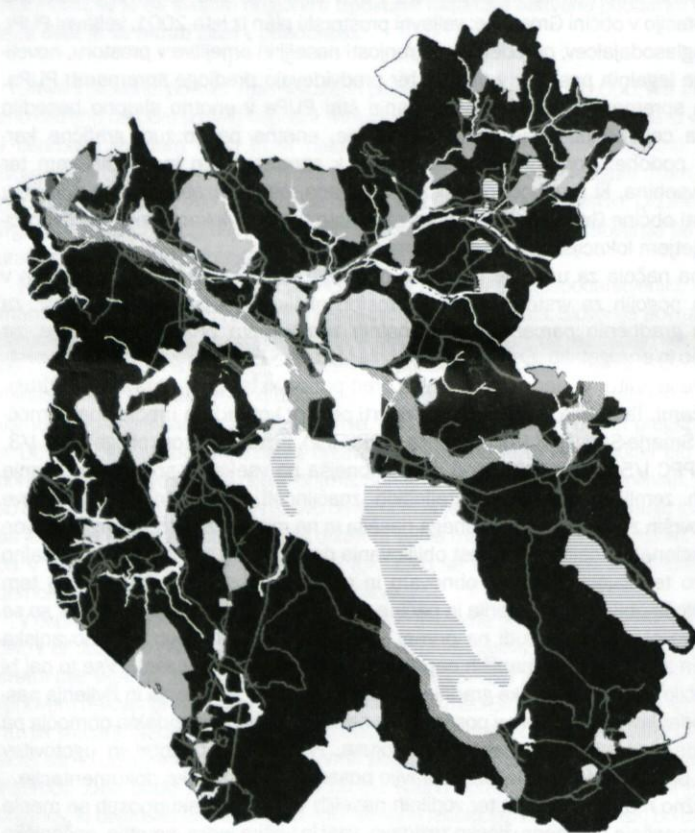
Pravnim osebam, to je gospodarskim in drugim dejavnostmi se pri obračunu upošteva dejanska količina odpadkov, ki pa ne more biti manjša od 30 litrov tedensko pri 0 do vključno 2 zaposlena, 60 litrov tedensko do 5 zaposlenih in 10 litrov odpadkov več za vsakega nadaljnega zaposlenega. Pravne osebe so dolžne z izvajalcem odvoza odpadkov skleniti pogodbo do konca meseca avgusta, sicer izvajalec lahko zaračuna pavšalno količino odpadkov, ki znaša najmanj 1 m³ odpadkov na mesec.

Poudariti je potrebno, da s prehodom obračuna z dosedanje osnove pavšalnih 60 m² bivalne površine pri občanih in dejanskimi obračunskimi površinami pri gospodarstvih, na število oseb z določeno minimalno količino odpadkov, prehajamo tudi na pravičnejši obračun in načelo, da vsak plača približno toliko stroškov za celostno ravnanje z odpadki, kolikor jih pač povzroči!

Pred nami vsemi je torej zahtevna naloga uvajanja ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Za izvajalca v smislu ustrezne organizacije in potrebne opremljenosti, za občane in ostale povzročitelje v zavedanju, da je polovica oddanih komunalnih odpadkov lahko koristen odpadek, in temu primernemu ravnanju.

Izvajalec gospodarske javne službe v občini Grosuplje: Javno komunalno podjetje Grosuplje, direktor Janez Skarlovnik

PREDVIDENE SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV KOT PERPETUUM MOBILE... NADALJEVANJE Z 9. STRANI

OBMOČJA Z OMEJITVENIMI POGOJI

- NARAVNA VREDNOTA ROI
- NARAVNA VREDNOTA
- OBMOČJE KOMPLEKSNEGA VARSTVA K. D.
- IZJEMNA IN KULTURNA KRAJINA
- VPLIVNO OBMOČJE K. SPOMENIKA ROI
- VPLIVNO OBMOČJE KULTURNEGA SP.
- KULTURNI SPOMENIK ROI
- KULTURNI SPOMENIK
- ARHEOLOŠKO OBMOČJE ROI
- ARHEOLOŠKO OBMOČJE
- OBMOČJA VODNIH VIROV
- KORIDOR ŽELEZNIŠKEGA OMREŽJA
- CESTNI PROMET IN ENERGESKI VODI
- 100 LETNE POPLAVNE VODE
- VPLIVNO OBMOČJE
- AVTOESTA IN REGIONALNE CESTE
- VARSTVENI PAS OB VODOTOKU

OBČINA GROSUPLJE

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
 TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
 GSM: 041-405 258
 SMS: 405258@LINUX.MOBITEL.SI
 E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI
 URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

PRODAMO:

- zazidljive parcele v Grosupljem in bližnji okolici in na Rakitni;
 - stanovanjske hiše različnih cenovnih razredov in velikosti tudi nadstandardno (v Grosupljem, Višnji Gori, Ivančni Gorici, Vidmu, Št. Juriju, Vel. Lipljenih);
 - etažo nadstandardne hiše v Grosupljem;
 - kmetijo z vsemi objekti, primerno za kmečki turizem, z 18 ha zemljišča;
 - manjšo kmetijo z lepo stanovanjsko hišo, gospodarskimi poslopi na 5000 m² ter 2,6 ha kmetijskih zemljišč, na izredno lepi lokaciji;
 - kmetijska zemljišča: travnike, njive in gozdove na različnih lokacijah;
 - stanovanja;
 - poslovne prostore v AC Grosuplje, v Ivančni Gorici, tudi gostinska lokala.
- UREDIMO VAM DOKUMENTACIJO ZA PRIDOBITEV LOKACIJSKEGA IN GRADBENEGA DOVOLJENJA.**
- DRUGE STORITVE:**
- sestava predlogov za vpis v zemljiško knjigo (lahko se dogovorimo tudi po telefonu);
 - pomoč pri sestavi vseh vrst pogodb in urejanje dokumentacije, vse do notarske overitve;
 - pri prodaji kmetijskih zemljišč vam uredimo vse od ponudbe prodaje do vpisa v zemljiško knjigo.

SVETOVANJE:

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej o tem POSVETUJETE PRI NAS!

na pravica sedanjih legalnih uporabnikov prostora.

V javni razpravi se je čutilo, da ljudje ne razločujejo dobro med prostorskim planom in PUPom. Da bi morda ljudje vključno z občinskimi svetniki, predvsem pa potencialnimi garditelji, bolje razumeli razliko med planom in PUPom, smo zaprosili občinsko strokovno službo, da bi to pojasnila, a do danes 10. 7. še nismo prejeli njihovega odgovora. Po drugi strani pa na sami predstavitvi tudi ni bilo popolnoma jasno povedano, kako je z vključitvijo na primer nedavno predlaganih 600 bodočih (od manjših do največjih) območij za pozidavo, ki naj bi bili vključeni v nov prostorski plan. Ker se bo leta dokončno sprejemal še naslednje leto, tudi meni ni jasno, ki sem se deset let ukvarjal s tozadevnimi zadevami, kako bo s pravnimi podlagami za izpeljavo teh prepletenih (da ne rečem kar zameštranih) postopkov. Med upoštevanja vrednimi predlogi pa je bil tudi ta, ki se je dotaknil nekoliko bolj smelega urejanja prostora in ki je želel samovoljno nekoliko prističi peruti, saj je raznolikost in namenskost pozidave v zadnjih letih v občini Grosuplje tako bogata, da jo je skoraj nemogoče obvladovati. Pravega odgovora kljub znanim rešitvam v evropski sosesčini pa ni bilo.

Pa smo spet na začetku...

Jože Miklič

Nova smetarina - maček v žaklju

Direktor JKP Grosuplje Janez Skarlovnik je 12. junija občinskemu svetu ponovno razložil načela in izračune novih cen za odvoz in odlaganje odpadkov. Namesto dosedanjega zaračunavanja smetarine na osnovi kv. metrov stanovanjske oz. delovne površine, bodo cene odslej izračunavane na osnovi števila oseb v gospodinjstvu oziroma števila zaposlenih v gospodarstvu oziroma pri pravni osebi.

Zaradi navedbe vrste variant: individualni odjem - zbirni odjem, povzročevalc odpadkov: gospodinjstvo - gospodarstvo in samostojni podjetnik, dvig cene glede na uredbo - dvig cen glede na izračunane stroške, ki se spet razlikujejo glede na to, ali odvoz opravi smetarski avto ali samonakladalec, povrhu pa še kopica podatkov o novem, ločevalnem sistemu zbiranja že na izvoru pa statističnega izračuna stroškov za družino s povprečnimi 150 oziroma 60 kv. metri stanovanja ter povrhu še z neupoštevanjem DDV - zaradi vsega tega je bila predstavitev novih cen zelo sofisticirana.

Zato je nobeden od svetnikov in svetnic ni mogel dobro razumeti. S. Žveglja (ZLSD), A. Smolič (LDS), B. Gabrijel (LDS) in P. Štrubelj (SLS) so predlagali, da se smetarina za gospodinjstvo in smetarina za gospodarstvo izenačita takoj, F. Štibernik (LDS) pa je bil za postopno izenačevanje. Dr. P. Verliču (SDS) pa ni bilo jasno, kako so stari kv. metri preračunani v nove kub. metre, če je tako 150 kot 60 m² po novem 0,48 m³. Direktor Skarlovnik je takojšnje izenačenje različnih cen odsvetoval, ker da se bo gospodarstvu po merilu na

osebo smetarina že tako občutno znižala, obenem pa razložil, da je nova osnova izračuna 30 l odpadkov tedensko na osebo, kar pomeni pri 4-članskem gospodinjstvu 0,48 m³ mesečno.

Na koncu je občinski svet odločil, da se različni ceni za gospodinjstvo in gospodarstvo ohranijo, cena smetarine pa se bo v globalu povečala za 13 %, vendar za različne povzročevalce različno.

Po statističnem izračunu JKP je 4-članska družina, ki ima individualno hišo s površino 150 m², doslej na mesec plačevala 2891,58 tolarjev smetarine, po novem pa bo plačevala 2856,90 tolarjev, torej 4,18 % manj.

Štiričlanska družina, ki živi na Grosupljem v 64 m² velikem stanovanju, je po statistiki doslej plačevala 1272,14 tolarjev smetarine mesečno, po novem pa bo plačevala 2856,90 tolarjev, torej za 124,58 % več kot doslej.

4-članska družina s stanovanjsko površino 150 m² izven Grosupljeja pa je po statistiki doslej plačevala 1192,63 tolarjev mesečno, njena nova smetarina pa bo znašala 2165,89 tolarja, torej 81,61 tolarja več.

Občutno manj naj bi po novem plačevali tudi tiste pravne osebe, ki razpolagajo z večjo poslovno površino, vendar bo njihova smetarina še naprej za 50 % višja od gospodinjstve smetarine.

Koliko smetarine pa bomo v resnici plačevali po novem, bomo po napovedi direktorja JKP obveščeni z individualnim računom meseca avgusta.

J. Müller

AVTOBUSNE TEŽAVE NA SP. SLIVNICI

Na Sp. Slivnici obrača avtobus na osrednjem trgu pri spomeniku oz. pod cerkvijo. Na vozišču potniki tudi izstopajo in vstopajo. Vse to je zaradi nepreglednosti nevarno, moti pa tudi lastnika sosednjega zemljišča, zato je voznik avtobusa zagrozil, da bo nehal voziti, če se stvari ne uredijo.

30. novembra lani si je problem zato znova ogledala komisija, v kateri so bili predstavniki KS, Občine, vzdrževalca cest, občinske inšpekcijske službe in Uprave za notranje zadeve. Komisija je predlagala, (1) da se naj pridobijo zemljišča, potrebna za uvedbo krožnega prometa, s čimer bi bile težave trajno rešene, (2) začasno se naj na trgu uredi vertikalna in talna signalizacija, (3) z g. D. naj se dogovori za odkup zemljišča, potrebnega za razširitev vozišča, in (4) pri nekdanji osnovni šoli se naj uredi postajališče za potnike iz spodnjega dela vasi.

Kot kaže, so ostali zemljiški problemi nerešeni, KS pa je marca 2002 postajališče pri šoli odklonila, ker da je zelo nepregledno in zato nevarno.

V razpravi je župan J. Lesjak omenil, da sta možni samo še dve drugi, vendar še slabši lokaciji: pri Zelenem valu ali pa pri Imosu pod Sp. Slivnico. Svet se je odločil za signalizacijo.

J. Müller

NOVA PARKIRIŠČA NASPROTI AMAZONKE

Lastnik zemljišča in hkrati lastnik Amazonke se je pripravil odpovedati svojemu zemljišču na nasprotni strani Stranske ceste I v zameno za enako veliko zemljišče na Perovem, če se preuredi režim parkiranja na izteku Stranske poti I na Adamičevo cesto tako, da bodo dovoljena javna parkirnišča na nasprotni strani Stranske poti I (ob Koščakovih hišah oziroma sedanji Knjižnici).

Dr. M. Kranjc je najprej protestiral zaradi zamenjave 1 m² v strogem središču Grosupljega za 1 m² zemljišča na Perovem, vendar je kmalu spoznal, da je lastnik metrov v središču g. Bučar, lastnica metrov na Perovem pa Občina.

Ko je vodja urada za komunalno infrastrukturo izjavil, da je Občina z lastnikom že parafirala pisni dogovor, je občinski svet novi režim parkiranja soglasno potrdil.

J. Müller

NAJNOVEJŠI VARIANTI STARIH NOVOSTI

Ob levi strani Kadunčeve ceste onkraj potoka Bičje naj bi pri Brezju zraslo novo, tokrat stanovanjsko naselje s 300 stanovanji in primernimi poslovnimi prostori, namenjenimi trgovskim, gostinskimi in drugim servisnim dejavnostim. Ker naj bi imela večina hiš tudi kleti, je dr. P. Verliča (SDS) zanimalo, kako se je občina pravno ogradiła od poplavne nevarnosti na Močilah, F. Štibernik (LDS) pa je opozoril, da bi bilo predhodno potrebno razširiti Kadunčevo cesto in varno urediti nezavarovani prehod čez železniško progo. Pomisleke nekaterih svetnikov, da bo bodoče novo območje potrebovalo tudi vrtec ali vsaj nekaj igralnic, je odstranila zastopnica GPG Marija Koprivc, saj so v načrtu predvideni tudi poslovni programi, in mednje vsekakor sodi tudi vrtec.

Predvideno zemljišče je občina dala GPG v zameno za zemljišče Zasmrekec, kjer je naselila Rome.

Na trikotniku med Kolodvorsko, Adamičevo in Taborsko v strogem središču Grosupljega, naj bi po najnovejših načrtih na mestu Družbenega doma (zahodno od bančnega bloka) stala nova stavba Uprave enote, v katero se naj bi preselili tudi vsi državni inšpektorati pa geodetska uprava in druge državne službe, vsekakor pa tudi kakšna kongresna dvorana z 200 sedeži in možnostjo prostorske kompresije. V naslednji fazi bo zato odstranjeno tudi sodišče. vzdolž skoraj cele Kolodvorske se naj bi raztezala ena sama ali kvečjemu dve stavbi, sredi Trikotnika pa se naj bi zgradila dvoetažna parkirna hiša, medtem ko za dnevni parter še ni popolnoma jasno: eni se navdušujejo za zeleni parkec, kjer bi lahko skakljali otroci, drugi pa bi skoraj rajši tudi parter izkoristili za razstavo mirujoče pločevine.

J. Müller

ZAZIDAVA PENTLJE NA CIKAVI

Grosuplje, 12. junija. Občinski svet je sprejel sklep o javni razgrnitvi zazidalnega načrta Pentlje na Cikavi. Območje, veliko 11 000 kv. metrov, leži ob desni strani avtoceste iz Ljubljane, med avtocestnim priključkom, cesto Grosuplje-Cikava in cesto Cikava-Paradišče. Na vzhodni strani navedenega območja je predvidena avtocestna bencinska črpalka z različnimi servisi, zato vzhodna meja Pentlje še ni dokončno določena, vsekakor pa bo cesta Cikava-Paradišče premaknjena proti vzhodu.

V Pentlji je predviden stopničast niz treh stavbnih enot, od visokopritlične do trinadstropne, vendar ga bo mogoče "povišati" v trinadstropnice. Merile naj bi po 12 m krat 25 m do 25 m krat 25 m. Namenjene bodo proizvodnji, skladiščem, servisnim, trgovskim in pisarniškimi dejavnostim.

Pozidava Pentlje bo dvostopenjska: najprej naj bi bile zgrajene notranje poti, cestni priključki, komunalni vodi in srednji objekt, pozneje pa še ostali dve stavbni enoti in zunanja ureditev.

V razpravi je S. Žvegla (ZLSD) opozoril, da je potrebno urediti križišče sicer nelegalne cikavske ceste mimo Fortune in avtocestnega priključka ter križišče priključka s paradiško cesto, po mnenju dr. P. Verliča (SDS)

pa počitniška meseca julij in avgust nista primerna za javno razgrnitev zazidalnega načrta.

Župan J. Lesjak je izjavil, da je v interesu investitorjev, da se zazidalni osnutek čim prej javno razgrne, o ureditvi križišča pri bistroju Fortuna pa je povedal, da je nelegalno cesto možno ali spremeniti v enosmernico ali povsem zapreti. Ponovni predlog D. Čakša (SDS), da bi se nevarno križišče semaforiziralo, pa je zavrnil: cesta je državna, ministrstvo za promet pa pomembne prednostne ceste ni pripravljeno "zoževati" s semaforjem. Kot možnost pritiska na DARS je omenil pogajanja ob izdaji občinskega soglasja za izgradnjo avtocestnega bencinskega servisa pri Cikavi.

J. Müller

NARAVNA, KULTURNA DEDIŠČINA IN OSTALA TURISTIČNA PONUDBA V OKVIRU SKUPNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA INTERESNE REGIJE JUŽNO OD LJUBLJANE

(Občine: Brezovica, Dobrepolje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Logatec, Škofljica, Velike Lašče, Vrhnika)

V skupnem razvojnem programu je podan pregled bogate naravne in kulturne dediščine v posameznih občinah, ki bi jo bilo smiselno povezati v enotno turistično ponudbo. Poleg skupnega promocijskega gradiva je podan predlog za vzpostavitev skupne informacijske točke in skupne internetne predstavitev naravne, kulturne dediščine in ostale turistične ponudbe za vse občine skupaj. Promocijsko gradivo naj bi vsebovalo tudi jasno označitev dediščine na zemljevidu. Urejena bo dostopnost do dediščine in postavljene bodo table ter smerokazi. To velja za pohodniške in kolesarske poti, jame, rimski zid, slapove, izvire, rojstne hiše, gradove, cerkve..., kar je v nekaterih občinah že v veliki meri realizirano, pa tudi za posamezne zanimivosti (stare hiše, kozolce, mokrišča, kašče, jame...), ki običajno niso označene in vedo zanje samo domačini. Velja tudi omeniti, da je rimski zid, ki se nahaja v več občinah, marsikje zaraščen. Vse občine bodo povezovale poti, urejene in označene bodo kolesarske, pohodne, jahalne ter ostale učne oz. tematske poti. Poleg tradicionalnih prireditev, ki bodo v gradivu predstavljene za vse občine skupaj, bodo mnoge turiste privabljale tudi športne prireditve, obiskovalcem pa bo na voljo tudi dobra domača gostinska ponudba. Gostinska ponudba in kmetije odprtih vrat oz. kmečki turizem bodo tudi enotno predstavljene za vse občine skupaj. Pri nastajajočih gostinskih oz. turističnih objektih ob kulturnih in naravnih zanimivostih je še posebej potrebno doseči nadzor, da ne bi gradili takšnih zgradb, ki zasenčijo vrednost stare dediščine in ustvarjajo pridihi identitetno razvrednotenih turističnih središč. Dovoljevali naj bi torej gradnjo takšnih objektov, ki v svojih arhitekturnih načrtih upoštevajo arhitekturno tradicijo bližnjih in podobnih stavb. Nove gradnje naj bi, če ne že v celoti, pa vsaj v posameznih arhitek-

turnih elementih posnemale stare stavbe, še posebej pa je pomembna urejenost notranjosti pri gostinskih objektih, ki bo z ambientu, ki spominjajo na določena zgodovinska obdobja (npr. gostinska ponudba v rimskem ambientu...), privabljala še večje število gostov.

Skoraj v vsaki občini so živele, delovale ali bile rojene osebe, ki so imele v zgodovini na določenih področjih pomembno vlogo in so torej krojile slovensko zgodovino. Vsaka občina bi si morala eno izmed takšnih oseb še posebej izbrati in si vzeti za cilj, da preko izbrane osebe doseže svojo razpoznavnost v širšem merilu, npr. (občina Dobrepolje: Fran Jaklič s Podgorice, občina Ivančna Gorica: Josip Jurčič z Muljave, občina Škofljica: Fran Saleški Finžgar, občina Velike Lašče: Primož Trubar z Rašice, občina Vrhnika: Ivan Cankar z Vrhnike, občina Horjul: Neža Pivk - Cankarjeva mati...)

Občina Škofljica razpolaga z zloženkami, kjer je natančno predstavljena Svarunova pot, ki je krožna pohodna pot v občini po krajih, ki jih je Fran Saleški Finžgar vključil v svoj roman Pod svobodnim soncem. Natančno so tudi opisane cerkve in zanimivosti v krajih, ki so ob tej poti. Občina Vrhnika razpolaga z zloženkami, ki opisujejo pot Cankarjevih, občina Velike Lašče pa predstavlja Velikolaško kulturno pot Levstik-Stritar-Trubar, ki se pričinja v Velikih Laščah in končuje na Rašici. Rojstne hiše, rimski zid in gradovi naj ne bodo osamljeni, izoliran spomenik na določenem mestu, temveč naj cela občina zaživi s pomembno osebo oz. spomenikom. V tujini v ta namen izdelujejo izdelke s tem namenom, odpirajo trgovine in restavracije s tem imenom... Občina bi torej pri odpiranju novih storitvenih in ostalih dejavnosti lahko postavljala kot pogoj vključevanje promocije.

Sakralna arhitektura je zelo natančno in obsežno opisana v občini Škofljica, občina Dobrepolje pa svojo zgodovino in dediščino zelo

obsežno (kar 400 strani) in strokovno podaja v Dobrepoljsko-Struškem zborniku iz leta 1996: Naši kraji in ljudje.

Veliko je tudi starih mlinov, ki bodo v prihodnosti vse bolj pomembna turistična atrakcija. Glede na to, da so marsikateri mlini v propadajočem stanju, bi morali poskrbeti, da takšna dediščina ne izgine za vedno.

Posebno pozornost je treba dati primernemu urejanju okoliša jezer. Na Barju pa bo še posebej zanimiva postavitev oz. ureditev koliščarskega muzeja. Kot spremljevalna dejavnost bo zanimiva tudi turistična ponudba vožnje z lesenimi čolni na vesla, ki bi jo ponudili v nedeljskih popoldnevih, v terminih, ko bi bila vožnja za motorne čolne prepovedana.

Glede na to, da si bo Ljubljansko barje pridobilo status Krajinskega parka Barje, bodo določene namembnosti posameznih delov in tudi nadzor inšpekcijske službe.

Urejena bo tudi dostopnost do naravne in kulturne dediščine, jasno bodo določeni prostori, kjer bodo dovoljeni pikniki in kjer naj bi bili prepovedani, urejeno pa bo tudi odlaganje odpadkov.

Na poseben način bo urejeno območje ob reki Krki, kjer bo poskrbljeno za več manjših penzionov in doživljajski turizem z raznoliko rekreativno in gostinsko ponudbo tako v okviru turističnih kmetij, kmetij odprtih vrat, specializiranih gostišč in različnih dopolnilnih dejavnosti.

Glede na to, da turizem doslej ni prinašal posebnega gospodarskega dohodka na območju, bo še posebej velika pozornost dana izobraževanju prebivalstva za podjetništvo in trženje, nastajala bodo nova podjetja, ki bodo znala na podjetniški način izkoristiti naravne in kulturne danosti območja. S tem bodo na območju nastajala nova delovna mesta in možnost zaposlovanja domačega prebivalstva v domačem okolju.

Judita Gosar

JAVNA PREDSTAVITEV ZAZIDALNEGA NAČRTA OBRTNA CONA V PENTLJI - CIKAVA

Šmarje-Sap, 4. julija - V okviru javne razgrnitve zazidalnega načrta Obrtna cona v pentlji - Cikava sta bili v prostorih KS Šmarje-Sap tokrat pripombe krajanov pripravljene poslušati in zabeležiti vodja Urada za prostor Aleksandra Fatur ter predstavnica pripravljavcev Liljana Jankovic iz podjetja ACER d.o.o., Novo mesto. Žal so (smo) to možnost izkoristili le trije krajanjani.

V uvodu sta strokovnjakinji predstavili predlagano ureditev obrtne cone v pentlji nasproti Fortune pri izvozu z avtoceste na Cikavi. Na predlagano ureditev krajanjani niso imeli pripomb, celo več, strinjali so se, da je predlagana rešitev ustrezna tudi z estetskega stališča. Želeli pa so predvsem tri pojasniti: Ali je predlagani projekt usklajen z gradnjo AC bencinskega servisa? Ali se bo v sklopu predstavljene ureditve opravila tudi rekonstrukcija prenizkega podvoza proti Paradišču? Ali se bo v okviru obeh projektov končno uredilo tudi nevarno križišče pri Fortuni na Cikavi?

Odgovori:

Projekta AC bencinski servis Cikava

in OC v pentlji - Cikava imata skupni imenovalec predvsem v zahtevi krajanov po ureditvi bližnjega križišča in podvoza proti Paradišču. Sicer pa prvi projekt vodi država (Urad za prostorsko planiranje RS na Ministrstvu za okolje in prostor), drugega pa občina.

Glede podvoza za Paradišče so pogajanja z DARS-om v teku. Predvidena je poglobitev, ki pa bo seveda pomenila poplavljanja ob večjih padavinah. Možna bi bila ureditev s prečrpanjem, kar pa za DARS zaradi nezanesljivega delovanja in visokih stroškov izvedbe predstavlja manj zeleno varianto.

Ureditev križišča pri Fortuni zahteva spremembo prometnega režima, ki mora biti predvsem v soglasju s kra-

jani, seveda pa tudi s prometnimi predpisi, ki veljajo za gradnjo avtocest. Glede zahtev, ki so bile podane s strani občine in krajevnih skupnosti ob razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta za bencinski servis na Cikavi, so pogajanja z DARS-om v tem času nekoliko zastala, zato tudi urejanje križišča pri Fortuni trenutno miruje. Temeljito urejanje križišča le na stroške investitorja v pentlji pa bi bil prevelik zalogaj.

Vodja urada za prostor A. Fatur je posredovane pripombe vzela na zapisnik, nato pa je bila v prijetnem delovnem vzdušju na voljo tudi za druga pojasnila v zvezi s prostorskim planiranjem.

Janez Pintar

PRAV JE, DA STVAR PRIZNAŠ

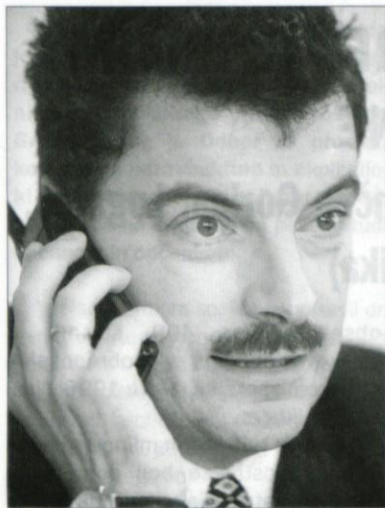

foto DANE KOSTRIČ

POGOVOR Z
DR. PETROM VERLIČEM

Grosupeljski odmevi: Zadnja štiri leta ste občinski svetnik, izvoljeni na listi SDS, zato Vas poznamo tudi z lokalnih tv prenosov sej občinskega sveta, v našem časopisu se skoraj redno oglašate s predlogi, ocenami ali pomisleki, znano je tudi, da ste v Bajukovi vladi leta 2000 bili sekretar na ministrstvu za promet in zveze. Vendar imam vtis, da Vas širša javnost vendarle ne pozna dovolj tudi z osebnih, da ne rečem zasebne strani.

Dr. Peter Verlič: Rodil sem se v Ljubljani, kjer sem tudi preživel mladost. Oče je bil knjigovez, mama strojepiska. Stanovali smo v skromnem podstrešnem stanovanju, vendar je bilo naše družinsko življenje lepo in duhovno bogato. Pred 8 leti sem se oženil v Tlake in postal Bojanškov "ta mladi". Poleg ženinine rojstne hiše sva si na Tlakah naredila novo. Sicer pa imava Andraža, starega 6 let, in Aljaža, ki je star 5 let.

GO: In kakšna je pot Vašega delovnega življenja?

Peter Verlič: Po diplomi skoraj vas čas delam na Prometnem inštitutu v Ljubljani, kjer se še zdaj ukvarjam z razvojem in strategijo slovenskih železnic. Od 1993. do 1998. leta sem bil direktor inštituta. V sistemu slovenskih železnic najmlajši. V tem obdobju sem naredil tudi magistriraj, sicer pa sem se precej ukvarjal z mednarodnimi projekti prometne politike v okviru programov Phare in Cost. Pet let sem bil tudi član tehnične komisije za prometne raziskave, ki ima sedež v Bruslju, tako da mi je problematika vključitve Slovenije EU, kar se tiče prometa, kar precej domača.

8 let tudi predavam na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo (FAGG) v Ljubljani in na Fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu. Rad delam s študenti in občutek imam, da so zadovoljni. V "prostem času" imam še dodatno odgovornost pa tudi ljubezen: sem sodni izvedenec za prometne nezgode pri ministrstvu za pravosodje. Občutek imam, da se za prometno varnost marsikje premalo naredi.

GO: Na začetku junija ste v Ljubljani na FAGG doktorirali. Kaj ste raziskovali in kakšni so rezultati Vaših raziskav?

Peter Verlič: V disertaciji sem obdelal nov in morda bi smel reči tudi izviren postopek za moderno planiranje vzdrževanja železniških tirov. Z njim bi lahko privarčevali kar precej sredstev, ne da bi kakor koli zmanjšali varnost.

GO: Več let že sodelujete v občinskem svetu, kjer ste tudi predsednik njegovega odbora za prostor.

Peter Verlič: Mislim, da lahko vsak kaj naredi tudi za skupnost, v kateri živimo, vsak pač na svoj način. Sam sem vesel, da bom na simpoziju ob 500-letnici šolstva v Šmarju lahko sodeloval z razpravo o šmarnskih prometnicah, se pravi cestah in železnicah. Zaradi programske ustreznosti sem iz istega razloga pred 4 leti kandidiral na listi SDS in bil izvoljen v občinski svet. Prve mesece sem župana pa tudi nekaj drugih v občinskem svetu

včasih poslušal, kako tisti, ki niso staroselci, ne morejo stvari dobro razumeti. To je v kakem primeru morda res, vendar mislim, da imajo vsi, ki se zanimajo za okolje, kjer imajo dom in družino, celo prednost pred onimi, ki so se na svoje staro okolje še preveč navadili in zato marsikatera možnost več ne vidijo niti je ne iščejo.

GO: Kako komentirate ugotovitve Računskega sodišča o finančnem poslovanju Občine Grosuplje v preteklih dveh letih?

Peter Verlič: Mnenje Računskega sodišča svetnikov SLS in SDS ni presenetilo. Vsa štiri leta smo opozarjali, da je vsakoletni občinski proračun previsok, precenjen, ob koncu leta pa je zato seveda ostala marsikatera naloga neuresničena. Občinski svet proračun sicer sprejema, izvršuje ali ne pa ga župan. Odras tega je tudi mnenje Računskega sodišča. Župan sicer razlaga, da ne gre za nobene nepravilnosti in da je samo koristil občanom in občankam, ampak s svojimi argumenti sodišča očitno ni prepričal. Mnenje s pridržkom ustreza šolski oceni zadostno. Mene osebno pa še bolj moti to: Pri osebnih dohodkih delavcev občinske uprave je bilo nepravilnosti za skoraj 6 milijonov in pri investicijah v šolo Brinje nekaj več kot 16 milijonov, vendar nihče za to ne prevzame odgovornosti. Kdor dela, lahko tudi pogreši, pravijo. Prav pa je – če se to ugotovi – da stvar priznaš.

GO: Na sejah občinskega sveta ste znani po svoji načelnosti, hkrati pa po naravnost zgladni mirnosti in neomajni vljudnosti. Kako ocenjujete iztekačo se 4-letno obdobje sodelovanja v občinskem svetu?

Peter Verlič: Občinski svet je v 4 letih obravnaval vrsto pomembnih stvari: investicije, zazidavo novih območij Grosuplje in pozidavo širom občine, seveda pa štirikrat tudi proračun. In ob vsakem sprejemanju proračuna sem imel vtis, da za njim ni vizije, ni strategije razvoja. Svetniki SDS in SLS so vsa štiri leta odlično sodelovali ne glede na to, da je na državni ravni SLS v vladi, SDS pa v opoziciji. Skupaj smo pripravili in sprejeli tudi plan investicij za naslednja štiri leta, vendar ga župan, žal, ni sprejel in tudi priznal ne.

Druge pa je, da se župan ni nikoli potrudil, nikoli niti pokazal interesa, da bi občina dobila denar še iz kakih drugih virov.

GO: Na katere mislite?

Peter Verlič: Za izboljšanje komunalne infrastrukture (kanalizacije ipd.) nudi možnosti mednarodna banka za razvoj

EBRD, podobno tudi programa ISPA in SAPARD. Precej možnosti nudi tudi projekt Twinning, ki podpira mednarodno sodelovanje prav na lokalni, občinski ravni. Če pa se ne potrudiš in ne kandidiraš, ne moreš dobiti nič. Če ne kupiš srečke, ne moreš nič dobiti.

GO: Kaj menite o prostorskih razvojnih načrtih grosupeljske občine?

Peter Verlič: Občinski strokovne službe, župan in tudi občinski svet, vsi smo se večkrat ukvarjali s prostorskim razvojem Grosupljeja pa tudi več drugih naselij v občini. V našem obdobju se je zgradilo nekaj pomembnih objektov in pozidalo kar nekaj območij, priznati pa je tudi treba, da so bili domala vsi planirani, pripravljani, nekateri pa tudi začeti že v predhodnem obdobju. Po drugi strani pa navadni ljudje, ki bi si radi zgradili hišo, pogosto trčijo z občinsko birokracijo. Zato smo jih tudi povabili na zadnjo sejo odbora za prostor, da povedo svoje težave, ker drugje niso več imeli sogovornika. Občina bi pač morala biti prijazna za ljudi. Predvsem pa se ne bi smela slepo prilagajati podjetniškim, zaslužkarskim interesom, štiti mora tudi javne interese, interese skupnosti. Ne bi smela samo prodajati občinskih zemljišč, ampak gledati tudi na to, koliko delovnih mest bo v novih območjih na razpolago. Občina je velika skupnost, rekel bi kot družina, v kateri ne more biti privilegiranih, ki bi jih inšpektorji samo videli in nič drugega.

Grosuplje in druga naselja so kraji, kjer se morajo ljudje dobro počutiti, to pa pomeni, da morajo imeti vodo, urejeno kanalizacijo, primerne ceste pa primeren zdravstveni dom, dovolj velike vrtce, šole. Prepričan sem, da mora občina gledati na uravnotežen razvoj tako urbanega središča kot ostalih naselij.

GO: Slišijo se glasovi, da nameravate na bližnjih volitvah, ki bodo menda novembra, kandidirati za župana.

Peter Verlič: Vaše informacije so pravilne. Nastopil bom kot kandidat SDS in NSi, se pravi kot kandidat Koalicije Slovenija. Ravno v tem času pa se končujejo tudi pogovori s Slovensko ljudsko stranko o enotnem nastopu in podpori vseh treh "pomladnih" strank.

GO: In za konec še eno vprašanje: Kje boste preživel letošnji dopust?

Peter Verlič: Kot vsa leta vsak prosti čas preživljam z družino. Sicer pa bomo skupaj odšli najprej v Izolo, kjer imamo garsonjero, del dopusta pa bomo preživel blizu Soče v Lepeni, sredi hribov.

GO: Hvala za pogovor.

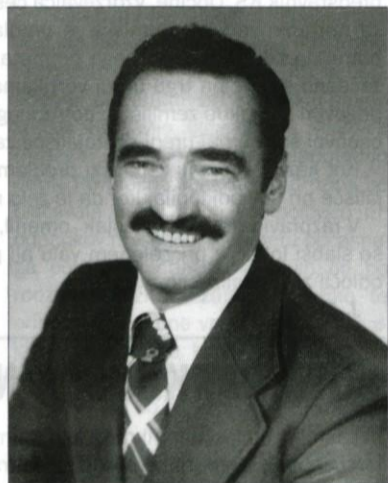
Za GO se je pogovarjal J. Müller

Verličeva družina

OB 100-LETNICI PGD ŠT. JURIJ

Ob tem jubileju smo v PGD Št. Jurij prejeli nadvse lepo pismo gospoda Franceta Severja, našega nekdanjega krajana, ki se vedno z veliko ljubeznijo in nostalgijo do rojstne vasi Št. Jurij odzove na povabilo kogarkoli iz kraja. Gasilskemu društvu je poleg mnogih drugih dal veliko moralne in gmotne podpore, za kar se mu gasilci na tem mestu posebej zahvaljujemo. Teško bi našli človeka, ki je tako vesel vsakega napredka in uspeha v naši dolini, kot je prav France Sever. V našem arhivu ni bilo težko najti njegove fotografije iz let, ko je bil na vrhuncu ustvarjalnosti, in je prav, da poprosimo uredništvo Grosupeljskih odmevov, da jo objavi skupaj z njegovimi dobrimi željami gasilcem in naši krajevni skupnosti.

France Sever

Spoštovani jubilantri!

Ko smo pred dvajsetimi leti pod pokroviteljstvom podjetja Adria Airways slavili 80. obletnico našega šentjurskega prostovoljnega gasilskega društva, smo se dogovorili s fanti, da se bomo zopet vsi srečali ob 100-letnici rojstva društva. Takrat sem jim dejal, da bo verjetno zaradi boleznih to srečanje brez mene. No, kot so mi takrat prerokovali gasilci, se je tudi zgodilo, dočakal sem ta vaš visoki jubilej.

Srečen sem, ne toliko zaradi tega, ker sem še pri moči, pač pa, ker sem pričal, da se je v dolino vrnil elan napredka, ki sem si ga vedno tako želel in ki ga je druga svetovna vojna grobo prekinila predvsem zaradi številnih mladih žrtev, ki bi napredek, če bi ostale žive, morale peljati naprej. Od 6 - 7 raznih društev, ki so bila v dolini aktivna na kulturno-posvetnem, športnem, družbenem in varnostnem življenju, je neprekinjeno živel, se krepil, moderniziral in seveda deloval ter se pravočasno podmlajeval v vseh mogočih nevoljah in viharjih, je le naš letošnji 100-letni jubilar, Prostovoljno gasilsko društvo Št. Jurij. Takšno imenitno obletnico, urejenost in uspešno delovanje je društvo dočakalo le s pomočjo vaščanov Št. Jurija in faranov okoliških vasi, ki so se zavedali pomembnosti društva, spoštovali požrtvovalnost in dobrohotnost članov in v delovanju društva videli in občutili tudi varnost svojega imetja.

Seveda pa gre ob tem priznanje, čast in zahvala za obstoj in aktivno uspešno delovanje društva njegovim članom in to vsem od 1902. leta naprej do današnjih dni. Prav priljubljene gasilske veselice, katerih sem se udeleževal in veselil kot otrok, ki so bile vedno množično obiskane, so živa slika, kako ljudje spoštujejo gasilce, se radi družijo z njimi, jim moralno in gmotno pomagajo in jih imajo radi kot svoje. Prostovoljno gasilsko društvo Št. Jurij zato ne nudi samo varnosti in reševanja premoženja, ko se pojavi ognjeni petelin, marveč vrši tudi zelo pomembno vlogo v dolini pri reševanju, spoznavanju in prijateljevanju mladih in starejših ter obeh spolov v tej prelepi naši dolini. Še veliko lepega, pa tudi duhovitega bi se dalo napisati o naših "Vode daj!", a zagotovo skoraj nič negativnega in zato jim od srca čestitam. Kot občan Št. Jurija sem ob tej lepi obletnici naših gasilcev izredno srečen in ponosen, da je dolina skupaj z gasilskim društvom s smelim korakom, takorekoč na vseh ravneh, zakorakala v napredek. Čestitam vsem na tem, jaz bi kar rekel podvig stoletja za to dolino, in to slavljencem in vsem krajanom, ki so tako ali drugače pripomogli, da se je dolina prebudila iz dremavosti, ki mi je vedno bila težka in žalostna.

Ob tej visoki obletnici mislim, da se boste strinjali z menoj, da je tudi prav in lepo, da se spomnimo in zahvalimo številni četi članov društva minulih generacij, ki niso več med nami in ki so z odrekanjem, požrtvovalnostjo in upornostjo obdržali in vzdrževali ter krepili društvo, ga opremili z modernejšo tehniko, da bi lahko krajanom nudili hitrejšo, večjo in bolj učinkovito pomoč, kadar jo v nesreči potrebujejo. Ko proslavljamo ta visoki jubilej društva, pa tudi na splošno nikdar pa ne smemo pozabiti zaslužnega dolgoletnega šentjurskega učitelja med leti 1875 in 1910 na naši osnovni šoli, gospoda Janeza Remica, ki je tako rekoč iz nič poleg ostalih društev ustanovil tudi letošnjega stoletnika, Prostovoljno gasilsko društvo Št. Jurij, ki je že takrat bilo, je še danes po stotih letih in še naprej bo sto in sto let izrednega varnostnega in društvenega pomena za to šentjursko faro.

Nobene dvoma ni, da bo sedanja naravnost in sloga, ki jo je v razvoju doline in šentjurskega gasilskega društva izbrala sedanja uspešno delujoča generacija, zapisana v zgodovino, ne samo kot uspešna, marveč kot prelomna, ki je dolino vzbudila iz dolgega dremeža. Čestitam vam tudi na tem področju.

Želim vsem gasilcem, sovaščanom in krajanom, da v vseh naslednjih letih zdravi in srečni, v miru in lepi bodočnosti, še z večjim uspehom razvijate svoj kraj, kar ste tako odločno in uspešno že zdavnaj začeli.

France Sever

TROJNO VESELJE ČUŠPERSKIH GASILCEV

Čušperk, 29. junija 2002 - V soboto popoldne je bilo v Čušperku spet živahno in veselo. Tamkajšnji gasilci ob sodelovanju skoraj vseh vaščanov so pripravili kar trojno praznovanje - 45. obletnico svojega delovanja, blagoslov kipa sv. Florijana in prevzem visokotlačne črpalke za gašenje začetnih in srednje velikih požarov.

Praznovanje so začeli s sv. mašo v (nekdanji grajski) čušperski kapeli Matere božje, nato pa so v procesiji odnesli kip sv. Florijana h gasilskemu domu, kjer je kopanjski župnik Jože Glas kip blagoslovil, postavili pa so ga v vitrino na pročelje doma. Nato so se pri športnem igrišču zbrali gasilci iz sosednjih društev, od koder se je razvila povorka na prireditveni

prostor pred gasilskim domom, kjer so nadaljevali praznovanje.

V pozdravih, čestitkah in željah predstavnikov PGD Čušperk (Milan Lužnik), Gasilske zveze Slovenije (Božo Knez), Gasilske zveze Grosuplje (Avgust Burger) in Krajevne skupnosti Račna (Jože Podržaj ml.) je bilo moč začutiti, da je društvo izredno delavno, zato tudi uspehi

PRIREDITEV OB 90-LETNICI OBSTOJA BLAGOSLOV GASILSKEGA PRAPORJA V ŽALNI

PGD GROSUPLJE

V soboto, 22. 6. 2002, ob 17. uri se je na Grosupljem z veliko parado začela prireditev ob 90-letnici PGD Grosuplje, na osrednjem delu proslave pa so blagoslovili nova avtomatska vrata.

V nedeljo, 23. 6. 2002, je v Žalni potekala gasilska prireditev z blagoslovitvijo praporja.

V grosupeljski gasilski paradi so strumno korakale tudi gasilke.

sodobnemu načinu življenja in dela, saj so prisiljeni veliko vlagati v sodobno opremo ter da je za to potrebna podpora države. Nato je odkril ploščo ob vratih gasilskega doma, na kateri so ob 90-letnici obstoja društva v zahvalo navedeni botri pri nabavi novih garažnih vrat, ki so stala približno 5 milijonov tolarjev.

Dekan dr. Franc Šuštar je blagoslovil nova garažna vrata. Pri blagoslovu je župnik Šuštar poudaril simbolični pomen vrat, zato naj blagoslov prikljiče pomoč, da se bodo široko odpirala, in naj sv. Florijan spremlja vse gasilce, da se bodo vedno vračali z veselimi srcem.

"Zahvaljujoč vaši podpori danes prevzemamo ta vrata," je povedal predsednik gospodarske komisije Lojze Kastelic, ki se je obenem zahvalil vsem donatorjem.

Dr. Peter Hostnik, predsednik KS Grosuplje, pa je potrdil že znano resnico, da denar, ki ga na različne načine prejmejo gasilci, s svojim delom 5-kratno obrnejo v korist družbe.

Sledila je podelitev priznanj vsem botrom in ostalim dobrotnikom za manjše prispevke ter podelitev priznanj društvom. Podelitev odlikovanj

Parada se je začela v drevoredu na Kolodvorski ulici (v njej so sodelovali zastavonoše, godba Vodice, gasilke in gasilci ter gasilski avtomobili okoliških gasilskih društev), končala pa se je pri Gasilskem centru Grosuplje – tu se je tudi začela slavnostna prireditev.

Najprej je spregovoril predsednik društva Zdravko Perme, ki je povedal nekaj besed o zgodovini in dosežkih PGD Grosuplje. Poleg tega se je Perme tudi zahvalil vsem obrtnikom, podjetjem in vaščanom, ki so pomagali pri nakupu garažnih vrat.

Janez Lesjak, župan občine Grosuplje, je omenil častitljivo obletnico, ki ima poseben pomen za celo občino. "Stopiti med gasilce je čast,"

je dejal Lesjak, zaveda pa se tudi, da so tudi gasilci vedno bolj izpostavljeni

Na slavnostni tribuni med igranjem slovenske himne.

Gasilske zveze Slovenije (GZS) je vodil Lojze Ljubič. Povedal je, da se GZS zadnja leta ukvarja s preučevanjem zgodovine gasilskih društev in tako so zbrali veliko podatkov. "Prepričan sem, da bo čez sedem let tu praznovanje 100-letnice GD," je dejal Ljubič. S tem je nakazal, da po njihovih podatkih Gasilsko društvo Grosuplje ni staro le 90, pač pa 93 let. Podelil je tudi gasilsko plamenico 1. stopnje celotnemu društvu, posebna odlikovanja pa Marjanu Urbančiču in Zdravku Permetu.

Skozi celotno prireditev se je videlo, da so se gasilci in vsi ostali potrudili, saj je vse teklo gladko in brez zapletov.

Kristina Zajc

Župnik dr. France Šuštar je blagoslovil nova samodrivna vrata na garažah gasilskega centra.

Novi žalski gasilski prapor z likom sv. Florijana.

Prireditev se je začela ob 16. uri s parado. V njej smo lahko videli narodne noše, prapore, gasilke in gasilce ter vozila različnih gasilskih društev iz Gasilske zveze Grosuplje.

Zbrane je nato nagovoril Anton Oven, predsednik PGD Žalna, ki je povedal, da njihovo društvo obstaja že 82 let. Po njegovem govoru je Marko Grum predstavil kroniko gasilskih pripomočkov, strokovno usposabljanje članov, razvitje praporjev itd.

Prireditev se je udeležil tudi Božo Knez, predstavnik Gasilske zveze Slovenije, ki je članom PGD Žalna čestital in jim zaželel častno nošenje praporja. Za njim je Andrej Bahovec, predsednik GZ Grosuplje, pohvalil gasilce iz Žalne; predvsem njihovo aktivno sodelovanje v gasilstvu.

Nekaj besed je zbranim spregovoril tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak, ki je dejal, da so gasilci tisti del družbe, ki je pripravljen darovati svoj prosti čas za skupno varnost. Dodal je, da se je treba spominjati vseh prednikov, ki so začeli s to dejavnostjo.

Sledilo je razvitje praporja. Stane Kogovšek, predsednik KS Žalna, je gasilcem zaželel še vnaprej tolikšno delovno vnemo, kot jo imajo sedaj. Prapor je prevzel Janez Štrumelj. Na prapor so nato pripeli trakove botrov, njim pa so izročili spominske plakete. Nato je župnik Andrej Šink blagoslovil prapor z željo, naj Florijan pogasi vsak ogenj. Tudi tistega, ki se vname v medsebojnih nasprotjih.

Prireditev se je končala s pobratenjem z ostalimi praporji (z dotikanjem plamenic), podelitvijo gasilskih trakov donatorjem, recitiranjem pesmi ter izročitvijo spominskih plaket. Na prireditvi je sodeloval tudi MPZ Samorastnik.

Kljub vročemu dnevu je bila prireditev v Žalni vredna ogleda. Posebej pa je treba pohvaliti skrbne vaščane, ki so se zanjo zares potrudili.

Kristina Zajc

Žalska gasilska parada se je razvila od cerkve v (Mali) Žalni do prireditvenega prostora v vaškem središču.

Zbor gasilcev pred čušperksim gasilskim domom ob nagovoru predsednika društva Milana Lužnika.

ne morejo izostati. Sodelovanje med vaščani pa je bilo moč začutiti tudi iz pripravljene priložnostnega kulturnega programa, v katerem so sodelovali: mešani pevski zbor, odličen mladi muzikant na frajtornerici Klemen Perko, tamburaški orkester (šest brhkih mladenk in ena prekaljena grča) in mladi gasilci s svojo popularno himno, ki niso pozabili v njej niti na svojega prizadevnega poveljnika Boža Štruklja. Nekaj takega je bilo čutiti tudi v nagovoru uspešnega predsednika Gasilske zveze Grosuplje in domačina iz Čušperka, Andreja Bahovca, ki je med drugim nekoliko v šali dejal: "Kdor se rodi v Čušperku, ga mi takoj vpišemo v gasilske vrste."

Nato je sledil prevzem ključev visokotlačne črpalke, ki jih je ob zaobljubi prejela mlada gasilka, župnik pa je opravil blagoslov. Po proslavi je sledila velika veselica na športnem igrišču z bogatim srečolovom in ansambлом Gamsi.

Jože Miklič

Za gasilski naraščaj v Čušperku se ni treba bati.

BLAGOVNICA VELE GROSUPLJE ODPRTA

V četrtek, 20. junija, sta predsednik uprave družbe Vele, Stane Skok, ter župan občine Grosuplje, Janez Lesjak, slavnostno prerezala trak ter tako odprla vrata nove Blagovnice Vele na Grosupljem. Kot glavni gost otvoritve je bil povabljen predsednik države, g. Milan Kučan. Ker je bil zaradi pogreba dragega prijatelja zadržan, je zaposlenim družbe Vele in vsem, ki so se udeležili otvoritve, poslal pozdravno pismo.

1.000.000 SIT direktorju Zdravstvenega doma Grosuplje, dr. Janezu Merviču, kot pomoč pri nakupu osebnega vozila za potrebe patronažne službe.

Spregovoril je tudi predsednik uprave družbe Vele, g. Stane Skok. Odprtje blagovnice na Grosupljem, ki nudi 24.000 vrst blaga domačih in tujih proizvajalcev, je označil kot osrednji dogodek ob praznovanju 50-letnice družbe. Obenem se je zahvalil gospodu Ahlinu, ki je dobro opravil vodenje celotnega projekta izgradnje.

Tudi župan Janez Lesjak je zadovoljen, da je Grosuplje dobilo blagovnico. Saj, kot je v šali povedal, ne moremo biti mesto, kot si želimo, če nimamo blagovnice. Zato se je zahvalil in čestital vsem, ki so se za investicijo odločili ter jo tako dobro izpeljali. Župan se spominja, da smo na Grosupljem dobili prvo samopostrežno trgovino leta 1970 ter tudi, kako velika noviteta je bil nov način prodaje za kupce. Od takrat do danes so se uveljavili še drugi sodobni načini prodaje. "Danes stoji cela tehnologija za tem, kako človeka prepričati, da gre iz trgovine s polno torbo in prazno denarnico." je nadaljeval.

Opozoril je še na dejstvo, da večje trgovske družbe v Sloveniji premajhno pozornost posvečajo oskrbi nemestnih področij. Zato grosupeljski občinski možje, ki ta trend opažajo, priznavajo družbi Vele, da ustrezno skrbi tudi za ohranjanje in posodabljanje podeželske trgovske mreže.

Sledili so nastopi številnih skupin. Za vzdušje sta skrbeli godba grosupeljske glasbene šole in narodnozabavni ansambel Grm ter gostujoči skupini Foxy Teens ter plesna zasedba Elan.

Otvoritve se je udeležilo veliko število obiskovalcev iz Grosuplje in okoliških krajev. To niti ni bilo presenetljivo spriči velike reklame in številnih popustov, ki jih je prodajalec obljubil ob otvoritvi.

Pošteno pregreti od poletne vročine so obiskovalci poiskali prijetno ohladitev v klimatiziranih prostorih nove blagovnice, kamor so se razpršili nemudoma po otvoritvi. Glede na velike vrste pred blagajnam, ki so se nabrale kmalu zatem, sklepam, da niso odšli le ohlajeni temveč, tudi s praznimi denarnicami.

V pritličju se obiskovalci lahko posladkajo v Velejevi slaščičarni. Trenutno na Grosupljem res nimamo dobre slaščičarne. Doslej so še vse, ne glede na kakovost ponudbe, zaprle svoja vrata. Le želimo si lahko, da bo Velejeva slaščičarna uspela zapolniti nastalo vrzel. Poleg bifeja Punkt in Velejeve samopostrežbe v pritličju najdemo še prodajalno Darila in Vonj narave ter cvetličarno Gardenia. Za otroke so po vzoru

Priveditev ob otvoritvi veleblagovnice Vele je vodil Janez Dolinar.

sodobnih blagovnic uredili otroško igralnico, kar je po mojem vedenju na Grosupljem prav tako novost.

V prvo nadstropje nas popelje panoramsko dvigalo, kot so ga poimenovali, ali tekoče stopnice. Tja nas bo zanesla pot, če bomo iskali

Schiesser, Taifun, Tasca, Navigare, Vanilia, Wampum, Pradina... Pregled naštetih znamk vsekakor pove, da v Velejev izbor žal niso prišle bolj uveljavljene in priznane mednarodne blagovne znamke srednjega cenovnega razreda. Zato bodo verjetno

Čakajoče blagajničarke in blagajniki na prve kupce - takoj po odprtju.

gospodinske aparate ali belo tehniko, otroške igrače, obutev, perilo, obleko,... Oddelki so pregledno razporejeni, prostorni in lepo urejeni. Obleka in perilo je razporejeno po blagovnih znamkah. Poleg slovenskih, kot so Mura, Elkroj, Gorenjska oblačila, Labod, Lisca in druge, najdemo tudi tuje kot so Skini,

bolj zahtevni kupci morali po nakupih oblačil še vedno v Ljubljano.

Odprtje nove blagovnice je vsekakor dobrodošla novost za Grosupeljčane. Upamo lahko le, da bo izpolnila številna pričakovanja tako glede izbora artiklov kot tudi glede ravnih cen.

Mag. Tatjana Jamnik Skubic

Ob začetku gradnje Vele.

Župan Janez Lesjak in predsednik uprave Stane Skok sta slavnostno prerezala trak.

Na otvoritveni slovesnosti, ki jo je povezoval televizijski napovedovalec Janez Dolinar, je prvi dobil besedo Grosupeljčan Marjan Ahlin, član uprave družbe Vele. Povedal je, da so še pred mnogimi leti, v takratnem Taboru, začeli razmišljati o sodobni blagovnici. Z združitvijo v Vele so se te želje le še povečale. Sanje so pričele postajati resničnost, ko so za izvedbo projekta izbrali projektantsko družbo Slovenija projekt in izvajalca podjetje Vegrad. 29. oktobra 2001 je bil postavljen temeljni kamen, 22. maja 2002 je bil opravljen tehnični pregled, otvoritev objekta je bila izvedena v načrtovanem roku. Govor je g. Ahlin zaključil s predajo čeka družbe Vele v vrednosti

Predsednik uprave družbe Vele, g. Stane Skok.

Direktor Zdravstvenega doma Grosuplje, Janez Mervič - dr. med., se je Marjanu Ahlinu, grosupeljskemu predstavniku Veleja, zahvalil za darilo.

BREZ REKLAME (Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje) NAM ŽIVETI NI

Za vzdrževanje in morda celo povečanje obiska v Županovi jami moramo vlagati kar precej sredstev v reklamo. Ob ustaljenih poteh se še pojavljamo v telefonskih imenikih, tudi na rumenih straneh, oblikovali smo svojo spletno stran. Uspešno deluje tudi TIC - Turistično informacijski center, ki poskuša zbrati čim več novic o dogajanju v občini in sosedstvu in posredovati informacije zainteresiranim.

Želimo si tudi večje povezanosti in sodelovanja med društvi in varuhi kulturne, naravne in zgodovinske dediščine. Priložnost se nam je ponudila, ko je TV Novo mesto snemala reklamo za Županovo jamo. K projektu je sodelujoče pristopila le občina za Tabor Cerovo in v petek, 5. 7. 2002, smo idejo uresničili.

TV Novo mesto, ki pokriva področje Dolenjske, od Ivančne Gorice, Zasavja in celo del Hrvaške do Karlovca, je posnela reklamo za Županovo jamo, Tabor Cerovo in Grosuplje v okviru oddaj Kam na brezskrbne počitnice. Tri krat po tri minute v treh tednih, v sliki in besedi, se bo vrtil posnetek v juliju in avgustu, reklama pa bo tudi v špici oddaje z vsemi informacijami o odprtosti, telefonskih številkah in kontaktnih osebah.

V četrtek, 20. 6. 2002, je bila na Radiu Slovenija, na 1. programu oddaja o Grosupljem. Govorila sta župan Janez Lesjak in gospod Stane Peterlin, ki je kot član turističnega društva izkoristil tudi to priliko za omembo naravnih (Županova jama) in kulturno-zgodovinskih danosti občine.

Turistična zveza Slovenije pa je dala pobudo, naj Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje sodeluje z občino pri predstavitvi kraja, ki bo vključena na TV Sloveniji 1 v oddaji o turizmu. Oddaja je oblikovana kot kviz. Naši kraji bodo sodelovali v oddaji 4. avgusta skupaj z Bledom.

Novi čas in novi mediji zahtevajo nove načine obveščanja, mi se samo poskušamo odzivati in vračati ter se tako zapisovati v sedanost.

Za Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje

Marija Samec

Reklamno TV snemanje pred jamo za promocijo Županove jame in občine Grosuplje. Brez reklame ni obiskovalcev - foto D. Samec

DRUŠTVA KLUB

TRUBARJEVA KONJENICA KK GROSUPLJE PRVA ČEZ DRŽAVNO MEJO

Trubarjeva konjenica KK Grosuplje pred odhodom s Trubarjeve domačije na Rašici.

Priloge na 330 km dolgo pot so se začele že v nedeljo 2. 6. 2002 popoldan. Na kmetijo Potočnik smo prepeljali vso opremo in hrano za jahače in konje, ki smo jo potrebovali na poti. Spremljevalna vozila so bila tako pripravljena že en dan prej.

Na pohod proti Reki se je kolona desetih jezdecev, med njimi so bile tudi štiri dame, odpravila v ponedeljek 3. 6. 2002 ob 7.30 izpred rojstne hiše Primoža Trubarja na Rašici pri Velikih Laščah. Pot nas je vodila po gozdnih poteh proti Velikim Laščam, do Karlovice in Runarskega na Bloški planoti, kjer smo imeli prvi postanek, da smo napojili in nahranili konje. Pot smo nadaljevali proti Ložu in do gradu Snežnik, kjer sta nam spremljevalca Boris in Bojan že pripravila kosilo. Konji so se z veseljem ohladili in napojili v umetnem jezeru grajskega parka.

Ko smo se vsi skupaj odpočili, smo pot nadaljevali po Evropski pešpoti E6 do Mašuna. Mašun je od gradu Snežnik oddaljen še okoli 25 km in leži na nadmorski višini 1112 m. Prenočili smo v prijetni planinski koči, ki je od gostišča na Mašunu oddaljena še približno 2 km. Tako smo zaključili prvih 80 km proti Reki.

Najprej smo seveda še poskrbeli za konje, jim pregledali noge in podkve, jih napojili in nakrmili, potem pa nas je čakala večerja. Še isti večer sta se nam pridružila dva člana Snežniške konjenice iz Ilirske Bistrice, Jadran Dekleva in Andrej Jelen, ki sta nas naslednji dan vodila naprej do Ilirske Bistrice.

V torek se je vse skupaj začelo bolj umirjeno, ker nas je čakal le majhen del poti. Andrej in Jadran sta nas vodila do Ilirske Bistrice, kjer smo opravili obhod, domačini pa so nas zelo lepo sprejeli. Iz Ilirske Bistrice smo nadaljevali po poljskih poteh, konje pa smo napojili in osvežili v bližnjem potoku.

Popoldan nas je sprejela prijazna gospodinja na kmetiji Vrh na Dolnjem Zemonu. Konje smo namestili v nov in prostoren hlev, kjer so počivali do zjutraj, ko smo nadaljevali proti mejnemu prehodu.

Žal se je v sredo vreme že poslabšalo in mejni prehod smo prečkali v dežju. Prehod čez mejo je potekal zelo hitro in brez zapletov, saj je Darja T. Dolinšek uredila vse veterinarske papirje že pred mejo. V medmejnem prostoru smo se poslovili od Jadrana in počakali na hrvaškega prijatelja Damirja Maršanića iz KK Vodičajna, ki je urejal veterinarske papirje na hrvaški strani.

V medmejnem prostoru so se konji zelo pomirili, kot da bi vedeli, da se dogaja nekaj zelo pomembnega. Ko je veterinar pregledal vse konje, smo lahko nadaljevali pot. Čez hrvaško mejo so šli konji klub dežju ponosno in z dvignjenimi glavami. Čariniški so nas občudovali, nas pozdravljali in zelo lepo sprejeli. Res smo bili nevsakdanja kolona, ki je prečkala mejni prehod.

Po hrvaški strani sta nas vodila Damir in Zdravko. Poiskala sta nam čudovite poti po gozdu, vreme se je izboljšalo in lahko smo brezskrbno uživali v prelepi naravi in še boljši družbi. Konje smo napojili v jezeru, nekje na sredini poti proti Lukežem. Po petih urah ježe smo bili že zelo nestrpni, tudi malo utrujeni, ko smo končno

zagledali kapucinski samostan nad Grobničkim poljem. Damir nam je razložil, da so tu Tataři izgubili zadnjo bitko, tu je bil premagan Atila in ker je v bitki umrlo veliko ljudi, se predel imenuje Grobničko polje.

Ljudje so nas prijazno sprejeli, nas pozdravljali in nam pripravili čudovit sprejem. Damir nas je pospremil do nogometnega igrišča v Lukežih, kjer sta Boris in Bojan že postavila šotor za konje in nam pripravila

V medmejnem prostoru, kjer smo čakali na prestop meje.

malico. Ko smo uredili vse okoli konj in se malo odpočili, nas je čakal sprejem pri županu občine Jelenje in Damirja Maršanića, predsednika KK Vodičajna in predsednika izvršnega sveta občine Jelenje. Župan nam je pripravil lepo dobrodošlico, izmenjali smo si darila, predsednik KK Grosuplje, gospod Potočnik, pa je vsem, ki so prejahali to dolgo pot, podelil priznanja in rozete. Ob pogostitvi in dobri kapljici smo se poslovili od župana in se preselili na nogometno igrišče. Plesali in peli smo do zgodnjih jutranjih ur in Hrvatje se niso mogli načuditi, koliko energije še imamo po tako dolgi in naporni poti.

Zjutraj se je bilo treba kmalu posloviti, ker nas je čakalo še 40 km nazaj do meje. Pred hrvaško mejo smo se še zadnjič poslovili od Damirja in drugih članov KK Vodičajna in obljubili so nam, da nas kmalu obiščejo. Državno mejo smo tudi za nazaj prečkali brez zapletov, le da smo bili malo žalostni, ker smo morali tako hitro proti domu.

Postanek smo imeli že v Jelšanah, da

Skupinska slika na nogometnem igrišču v Lukežih (Hrvaška).

so se konji odpočili in najedli. Odločili smo se, da bomo kljub slabšemu vremenu nadaljevali pot proti domu. Spremljala sta nas Andrej in Jadran, jahali smo mimo Ilirske Bistrice, po gozdnih poteh in poljih proti Juriščam.

Vas Jurišče leži na zahodnih obronkih snežniških gozdov, v prelepi kraški dolini.

Z besedami se ne da opisati deževne noči z obilnimi gromi, ko je 10 konj galopiralo po prostranih poljih. Te noči ne bo nihče pozabil in lahko bomo presrečni, če bomo kaj podobnega še kdaj doživeli. Ko se nebo spusti do tal, le močne strele občasno osvetljujejo pokrajino, ki izgleda grozljivo lepa, takrat se zlijeta konj in človek v eno. Drug drugemu ulivata pogum in prispeta na cilj, če sta dovolj močna in iz "pravega testa". Mi vsi smo dokazali, da to smo, še posebej dober je bil nežnejši del pohodnikov, čeprav je imela najmlajša udeleženka komaj 16 let. Na Turistično kmetijo Cunar smo prihajali zelo pozno ponoči, zato smo tudi kmalu zaspali.

Zjutraj smo se odločili, da preostanek poti do doma ne bomo prejahali, ker je še vedno deževalo, vso opremo (od obleke do sedla) pa smo imeli mokro še od prejšnje

noči. Počistili smo hlev, kjer smo nočili, se poslovili od prijazne gospodnje, konje naložili na prikolice in se odpeljali proti domu.

Zelo smo veseli, da nam je uspela 15-letna želja Alojza Žužka, da se odpravimo po Trubarjevih poteh. Še bolj pa smo veseli, da so vsi konji zdržali celo pot in domov prišli taki, kot so v ponedeljek zjutraj odšli.

Zahvaljujemo se vsem prijaznim vaščanom, prijaznim konjarjem, Andreju in Jadranu iz Snežniške konjenice, Bojanu in Borisu, ki sta vso pot skrbela za hrano in za vse, kar smo potrebovali, prijaznim carinikom na mejnem prehodu Jelšane in Rupa, Damirju Maršaniću in članom KK Vodičajna in vsem prijaznim gospodinjam, ki so nas sprejele. Hvala tudi vsem sponzorjem in donatorjem, ki ste nam olajšali pot do Reke.

Drugo leto pa do Salzburga...

Za Trubarjevo konjenico KK Grosuplje, Helena Miklič in Alojz Potočnik

V TURIZMU SO NAJPOMEMBNEJŠI ZNANJE, IDEJE IN PRIDNOST

Parkovno urejanje in varovanje dediščine - strokovna ekskurzija Turističnega društva Boštanj na Avstrijsko.

Del udeležencev strokovne ekskurzije med gredicami Agrariuma.

Turistično društvo Boštanj me je povabilo kot zunanjega sodelavca na strokovno ekskurzijo v Avstrijo, kjer smo si pod strokovnim vodstvom biologa in naravovarstvenika Staneta Peterlina, njegove žene Marjane (prav tako zaprisežene naravovarstvenice) in upokojenega profesorja na Biotehnični fakulteti v Ljubljani, mikrobiologa in dejansko prvega slovenskega ekologa dr. Mira Starmana ogledali Agrarium. Parkovno urejene raznovrstne kmetijske rastline na 6 ha veliki površini si v njem vsako leto ogleda približno 2 milijona obiskovalcev.

Posedstvo se razprostira na rahlo vzpenjajočem se pobočju ob manjšem dvorcu v kraju Almeg (približno 90 km od Salzburga in precej bližje Linzu). Vhod ob kostanjevem in lipovem drevoredu je označen s srednje velikim slavolokom, ki nas pripelje v osrednji sprejemni del, v katerem so recepcija, trgovina domačih izdelkov, spominkov ter semen in sadik, na drugi prezrcajeni strani v zaobljenem lesenem objektu pa se odvija gostinska ponudba. Na osrednjem delu imajo večkrat ob koncu tedna tudi razne prireditve, srečanja in veselice.

Na zgornji strani na drugi strani vrat, kjer kontrolirajo vstopnice, sta nas že čakala dva precej stara traktorja, znamke Stayer z enostavnima prikolicama s sedišči, a smo se odločili, da si bomo park kljub močni opoldanski vročini ogledali peš, saj se tako lahko vtisne v spomin več podrobnosti. Vodička je z možem hkrati tudi solastnica Agrariuma. V njem sta zaposlena še dva vrtnarja-kmetijca (eden od njiju je bil Hrvat iz Vukovarja in je šel z nami za dodatnega tolmača), ki skrbita, da so rastline, drevesa, žive meje, travniki, poti, ribnik, označbe in različne zgradbe in naprave primerno vzdrževani. Sodelujejo pa tudi s pristojnimi na deželni vladi, ki jim nudijo razne nasvete ter pripravo in izvedbo letnih programov.

Prepoznavnost kraja Attersee ob istoimenskem velikem avstrijskem jezeru kažejo tudi kovaško kovani križi na pokopališču.

Z zanimivimi načini krajinskega in parkovnega urejanja so v manjših gredicah, ki so označene na zelo različne načine (od kamnov, lesenih robnikov pa do pločevinastih obrob, žičnih in betonskih ograj) posajene po posameznih skupinah različne kmetijske rastline. Tako smo se sprehodili med oljarcami, škrobnicami, solatnicami, vlaknaricami in drugimi rastlinami, pa do rastlin, ki se uporabljajo v čarovništvu, saj so nekatere med njimi precej strupene ali pa povzročajo tudi halucinacije. Še posebej so me pritegnile stare semenske sorte, ki jih vedno bolj uporabljajo v bioprehrani. V parku pa se za popestritev nahaja tudi nekaj živali.

Na poti domov smo se nato ustavili še v kraju Attersee ob istoimenskem velikem jezeru (469 m), ki ima najbrž več obale kot ima Slovenija morja. Kopalna sezona je bila že na višku. Povzpeli pa smo se še do tamkajšnje cerkve, v kateri se je nekaj minut pred tem ravno končala slavnostna poroka, nam pa so padli v oči izredno urejeni svatje, ki so poroko proslavljali kar v parku pred cerkvijo. Le nekaj metrov stran smo si lahko ogledali še eno zanimivost, ki je ni bilo mogoče prezreti. Srednje veliko pokopališče je skrbno urejeno v senci velikih dreves, grobovi pa so označeni s kovaško kovanimi križi - razen na novo pokopanih, katerih grobovi so označeni z lesenimi križi.

Tematsko ekskurzijo smo zaključili v enem od gostišč ob poti domov, ponovno prepričani, da so za razvoj turizma zares potrebni samo ljudje z znanjem, idejami in pridnostjo.

Jože Miklič

ŽUPANOVA JAMA - TURISTIČNO IN OKOLJSKO DRUŠTVO GROSUPLJE

NOVO IME IN POLEG STARE TUDI NOVA VSEBINA.

Naše turistično društvo skuša po svojih močeh slediti tokovom razvoja in se odzivati na nove potrebe v družbi. Že zdaj smo skušali sodelovati pri razpisih za dejavnosti s širšega področja okolja, vendar te dejavnosti nismo imeli v društvenih pravilih in ne v imenu. Ker želimo in imamo možnost, da pritegnemo nove člane in sodelavce, ki bi pokrivali področje varstva narave, kulturne dediščine ter vzgoje in ozaveščanja do okolja sploh, smo v tem smislu na zadnjem občnem zboru dopolnili pravila in razširili ime društva, tako da se zdaj imenuje: ŽUPANOVA JAMA - TURISTIČNO IN OKOLJSKO DRUŠTVO GROSUPLJE.

Tudi sicer v našem kraju ni društva, ki bi pokrivalo navedene vsebine. Izraz "okoljsko" se res manj uporablja, vendar je beseda v Slovarju slovenskega knjižnega jezika in je širša po pomenu kot "okoljevarstveno". Vključuje torej vse, kar je v zvezi z okoljem: varstvo naravne in kulturne dediščine, ozaveščanje, vzgojo in usposabljanje ljudi za varstvo okolja.

V zadnjem času smo pomladili tudi skupino vodnikov po jami.
Županova jama - turistično in okoljsko društvo Grosuplje

SKUPINA ŠOLARJEV PRED ŠOLSKO UČNO KRAŠKO JAMO - ŽUPANOVA JAMA

PRAVLJIČNE URE V PIKI

Šmarje-Sap - Ali otroška fantazija ob poslušanju pravljic dobi večji razmah kot ob gledanju televizije in videa? Priporočila vzgojiteljic, naj starši skupaj z malčki obiskujejo knjižnico, kažejo, kako velik pomen v vrtcu pripisujejo pisani in govornjeni besedi. Da njihov trud že rodi sadove, kaže tudi množična udeležba na pravljličnih urah.

Pravljlične ure v Piki ("Miške" s knjižnimi darili - Grdi raček)

V vrtcu Pika v Šmarju-Sapu so se v šolskem letu 2001/2002 poleg ostalih obogatitvenih programov v popoldanskem času odvijale tudi Ure pravljic. Prizadevna pravljličarka je bila letos že drugo leto zapored pomočnica vzgojiteljice Vera Gruden. V lanskem šolskem letu so se očitno pravljice malčkom (in njihovim staršem) tako priljubile, da se je letos Ur pravljic udeleževalo kar 53 otrok iz vrtca in skrajšane priprave na šolo. Na začetku šolskega leta je ga. Vera za pripovedovanje pravljic oblikovala tri starostne skupine. "Tako sem lahko izbirala vsebine, primerne določeni starosti. Moj namen je bil, da otroci pravljici prisluhnejo, zato smo po končanem pripovedovanju vsebino tudi obnovili in po njej likovno ustvarjali. V iztekajočem se šolskem letu se je zvrstilo kar 12 pravljic starejših in mlajših avtorjev," pravi pravljličarka iz Pike.

Pred odhodom na počitnice so vsi otroci, ki so obiskovali Ure pravljic, dobili knjižna darila. Pripravil jih je sponzor Otroški knjižni klub CICIKLUB. Pravljličarka Vera in CICIKLUB, hvala vam!

Janez Pintar

OBISK ČEBELARKE IZ ČEBELARSKEGA DRUŠTVA CARNICA

Nekega dne je učence 1. razredov obiskala gospa Olga Tomažič iz društva CARNICA. Na naši šoli vodi tudi čebelarški krožek. Povedala nam je, da je čebelarica. S seboj je prinesla veliko čebelarskih pripomočkov. Povedala nam je veliko o življenju čebel. Zelo zanimivo mi je bilo, ko sem izvedela, kako čebele gradijo satje. Vem tudi, da so čebele zelo koristne živali in jih ne smemo pobijati. Rada bi bila tako pridna kot čebela. Hvala gospe Olgi za obisk.

NEŽA DUŠA, Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje

Na obisku pri misionarju Jožetu Adamiču

Po štirinajstih letih bivanja med Malgaši se je misionar Jože Adamič v juniju ponovno mudil v Sloveniji. V domače kraje so ga prikliale povsem uradne zadeve - menjava osebnih dokumentov, sicer pa v letošnjem letu ni načrtoval dopustovanja v domovini, saj ga onkraj morja čakajo pomebnejše zadeve - prvikrat bo organiziral novo mašo, ki jo bo daroval eden izmed njegovih malgaških varovancev.

Kako je zorela odločitev za misijonski poklic in kako ste se kot Evropejec prilagodili načinu bivanja?

Na začetku je bilo težko, bolj kot psiha je trpelo telo. Hrana, podnebje, tropske bolezni - a človek se privadi. Po študiju filozofije in teologije sem se odločil oditi med revne, moj cilj je bila Afrika. Priložnost se mi je odprla s slovenkim misijonom na Madagaskarju. Tam je povsem druga kultura, način življenja in pojmovanja. Lahko bi rekel, da znajo bolj uživati kot mi, ki se ne znamo ustaviti. Čas ni njihov gospodar. Na začetku sem tudi sam obdržal navado hitenja, a ti vročina preprečuje stalno ativnost.

Koliko slovenskih misionarjev trenutno vrši pastirsko službo na Madagaskarju? Z njimi gojite stike?

Trenutno nas je 17 duhovnikov, sester in laikov, razkropljenih po otoku. Občasno se srečujemo posamezniki, a nam razdalje in slaba komunikacija preprečujejo, da bi se vsi naenkrat zbrali skupaj. Na dva meseca pa vzdržujemo pastoralne sestanke, kaj popijemo, se počecamo in izmenjamo izkušnje, težave.

Na Madagaskarju so pred vašim prihodom v domovino zapele puške.

Revščina je prepoznavni znak dežele. Bivanjske razmere so zelo težke. Na volitvah je narod izvolil novega predsednika, a se stari še po 30 letih oblasti noče umakniti. Tudi mednarodna skupnost, posebno Francozi, ga ne priznajo, ker imajo svoje interese. Zame demokracija ne obstaja - zmaga tisti, ki ima interes. Tisti, ki bolj pobija in krade, ga mednarodna skupnost pusti vladati. Posebno majhne države vodijo večje države, majhne pa jih morajo ubogati. V nasprotnem ni denarja in podpore. Medijsko je močno podprta predstava, ko bogatin podari revežu žakelj riža, prikrota pa je dejanje kraje zlata, dragih kamnov. To ni utopija, ljudem je pač prepričan dostop v zakulisje. Ljudje vedo, da so Francozi proti novemu predsedniku, a so se pripravljene žrtvovati in bivati v revščini, samo da ohranijo lastno svobodo.

Zakaj prebivalstvo kulturnih dobrin ne koristi v svoje dobro in zakaj ne prepreči izkoriščanja?

Ljudje se jih ne zavedajo, ne vedo, koliko so vredne. Zlato, dragi kamni, zelen in rdeči poper, vanilija. Preprosti ljudje živijo iz dneva v dan, borijo se za preživetje in ne za življenje. Kilogram riža dnevno in skuhana zelena voda - to je dnevna prehrana Malgaša. Otroci nimajo zvezkov, pišejo na tablice in sproti radirajo ... Ljudje so skorajda neizobraženi, preživljajo se s poljedelstvom, vsaj v kraju Malufari, kjer službujem.

Kaj vse vključuje misijonsko delo? Vaše poslanstvo zagotovo ni le duhovno preroditeljske narave?

Kot duhovnik sem zadolžen za enajst cerkva, opravljam pastoralno delo, pri veronauku mi pomagajo tudi laiki, skrbim za socialno pomoč, na voljo pa sem tudi na drugih področjih življenja. Najpomembnejše je prav gotovo zdravstvo, saj menim, da je bolnik v življenju največji revež, pa naj si bo bogat ali reven. Takrat človek najbolj trpi. V naši ambulanti se dnevno zvrsti od 40 do 100 ljudi. Veliko denarja odteče za zdravila, praktično vsa moramo drago plačati, ljudem pa, ki nimajo sredstev niti za osnovno preživetje, jih damo zastoj ali pa močno spustimo ceno.

Misionarji ogromno naredite tudi za civilizacijski napredek odmaknjenih dežel.

To je tako relativno. Kdo je civiliziran, mi ali oni? Problem ni v civi-

Misionar na Madagaskarju Jože Adamič se je v nedeljo, 29. junija, oglasil tudi v žalski župniji, kjer je pred osemnajstimi leti "novo mašo bral", in maševal pri obeh nedeljskih svetih mašah. Na sliki: Žalski župnik Andrej Šink in misionar Jože Adamič pred župniščem.

lizaciji, temveč v sposobnosti živeti skupaj, v vedenju, da potrebujemo drug drugega. Ne da vsilujemo svojo kulturo. Sam sem se v teh letih od Malgašev veliko naučil in prejel, oni pa od nas, ne da bi kdo izgubil svojo identiteto. Če bo Evropa preveč bogata, bodo revni prodirali vanjo. To je naravni zakon. Če pa bodo imeli dovolj za preživetje, za ohranitev lastnega dostojanstva, bodo ostali doma. V nasprotnem pride do velikih spleto nacionalizma, kot so izbruhnili v Avstriji in Franciji. Sami si koplje grob ali nebesa. Teško je gledati super hišo in ob njej živečega cigana ...

Slovensci pogosto darujemo za misijone. Ali denar dospe v prave roke?

Seveda. V dveh letih, odkar sem bil nazadnje v Sloveniji, je na račun prispelo 3000 evrov. Sredstva pošiljajo tudi iz Francije, Kanade, Argentine. Francija in nekatere organizacije pomagajo tudi z zdravili, drugi jih namenijo za misijon, tudi zame osebno, odvisno je od darovalcev. Priznati moram, da mi je težko prositi. Če pa hočem pomagati drugemu, moram "fehtariti".

So mogoče vzporednice s slovensko družbo, z načinom življenja tam in doma?

V tem trenutku menim, da ne. Če pa bi pogledali 150 let nazaj v zgodovino Evrope, potem bi našli veliko skupnega. Na Madagaskarju smo zaostali za 150 let razvoja, to je edini problem. Če bi nas napredek dohitel, bi se lahko kosali med seboj. Razvoj sprejme vsak, ni pa rečeno, da je to najboljše. Ima tudi svoje napake in pomanjkljivosti, a bi se veliko zadev rešilo. Problem je v tem, da belci tega ne želimo - hočemo eksotiko! Morda se zdi, da sem zelo kritičen, a po 14 letih opažam velike razlike.

Kateri način življenja vam je ljubši, s katerim se lažje poistovetite?

Rekel, bi da tam. Življenje je bolj zdravo, ni take ihtavosti, častihleplja, živčnosti in nevoščljivosti. Mrzlice, hlepenja po slavi, bogastvu, dobrinah. Seveda se najde, to je izvorni greh vsakega človeka, a ni prisotno kot v Evropi. Pomembno se je zavedati, da na svetu nisi sam, stvari je treba znati deliti.

Bi se Slovenci od Malgašev lahko kaj naučili in ali vi njim polagate vedenje o slovenski družbi?

Vsak se lahko nekaj nauči. Vse je odvisno od hotenja. Če si zaverovan le vase, kar je največji napuh, potem ne znaš sprejeti sočloveka. Vsaka kultura ima dobre in slabe strani. Človek mora gledati pozitivno, da sprejme tisto, kar je dobro. Evropa ne bi smela biti zagledana samo vase. Gledati je potrebno tudi navzven, na pomanjkanje na socialne razmere v deželah, ki

niso v okviru bogatih evropskih držav.

Kdaj razmišljate, koliko časa boste ostali?

Ne vem - dokler bom čutil, da sem potreben, bom ostal. Sem na posodo - sejem, drugi pa morajo žeti. Pomagam Cerkvi in narodu s tistim, kar znam. Ko uvidiš, da ne moreš več deliti, je prav, da se vrneš in mesto prepustiš drugemu.

Kakšno je zanimanje za misijon med Slovenci?

Slovinci smo bili vedno zelo razpoloženi za misijone. Vsi radi pomagajo, ne samo verni. Nismo zaprti vase, tisto majhno, kar imamo, radi delimo. To je naša lepa lastnost. Vsem bi se rad zahvalil za pomoč. Prinesli smo malo peska na Madagaskar, ki bo ostal v ponos za Slovenijo in slovensko Cerkev. Ostalo bo spoznanje, da smo nekaj prispevali za ljudi, ki so bili v tistem času v pomanjkanju.

Ste precej užili malgaško zaupanje ali ste se morali glede na neprijetne izkušnje z belci zanj posebej truditi?

Tukaj mi rečejo, da sem črn, tam, da sem bel. Nazadnje ne veš več, kaj si. Nisem se potrebno trudil, da bi me sprejeli. Dal sem se jim takšen, kakršen sem, in oni so me sprejeli. Logično je, da nikoli ne bom postal Malgaš. Sprejeli so me le do določene meje. Vedno bom tujec v njihovih očeh. Ne pričakujem čudežev, vsak narod želi ohraniti svoje dostojanstvo. Ko vidijo belca, mislijo, da je poln denarja. V zgodovini je belec vedno imel denar. A tudi bel je lahko revež, le da zaradi pomanjkljive razgledanosti tega vedenja ne osvovijo. Menijo tudi, da se onstran morja odpira raj in želijo v boljši svet.

Koliko časa je na afriških tleh že prisoten slovenski misijon?

Pred 35 ali celo 40 leti se je na afriških tleh začel slovenski misijon. Že pred dvema stoletjema pa je bil znan misionar iz slovenske misijonske družbe in je tam tudi pokopan.

Kakšna je sicer njihova primarna veroizpoved?

Verjamejo v Boga Stvarnika, ki je naredil vse, in prednike, ki skrbijo zanje. Če rečeš Malgašu, da Boga ni, se delajo norca iz tebe. Vsak verjame, da Bog je. Tudi če hoče biti ateist, to ne more biti. Malgaši imajo svoje obredje za določene priložnosti, za obrezo, pogrebe, zahvalo za pridelke. So zelo religiozni. Po 100 letih krščanstva je še vedno prisotna tudi animistična vera.

Kako so se odzvali in sprejeli pokristjanjevanje?

Na otoku je 25 odstotkov prebivalcev sprejelo krščansko vero, nekaj je muslimanov, protestantov, prevladuje pa animizem. V začetku so se poskusom pokristjanjevanja upirali, kristjane

ORATORIJ V ŽALNI, ŽE SEDMO LETO

Da, že sedmo leto se animatorji srečujejo s predšolskimi, pa vse tja do otrok osmega razreda. Ko še nismo imeli prostorov pri župnišču, so bila naša srečanja v Kulturni dvorani Žalna.

Rdeča nit srečanj letos, je bila zgodba o Egiptovskem Jožefu. Mladi prijatelji, s profesorjem Baltazarjem so se odpravili po njegovih sledih.

Nedelja. Naše prvo srečanje.

Pri sveti maši je z nami misijonar Jože Adamič, "faca" - človek širine med Malgaši.

Ponedeljek. Program teče.

Dobro jutro Jezus, igra, kateheza, delavnice, igre. Nasvidenje Jezus.

Torek je "meča" dan, smo v okolici boštanjskega gradu.

Imamo sveto mašo v naravi. Z nami so grosupeljski skavti. Piknik in igre - gostujemo pri Samopomoči Zagradec. Pridruži se nam akademska kiparka Lučka Koščak. Z najmlajšimi ustvarja z glino.

Sreda. Program teče po ustaljenih tirih.

Četrtek. Pripravljamo se na zaključno prireditev in razstavo izdelkov.

Dežuje. Z velikim dežnikom - polivinilom za vse, se preselimo v kulturno dvorano v Žalni. Kljub dežju smo veseli, saj "copamo" po lužah...

Petek. Večer! Program strnemo v dva dela.

V prvem delu staršem predstavimo program, ki je teklen vsak dan. Se vsi pozdravimo, pozdrav in zahvala velja tudi našima prijateljema Jezusu in Mariji, ki sta nas varovala z nevidno roko. V drugem delu pa se že spogledujemo z morjem, plažo, ... Naš animator Boris spretno animira starše in seveda tudi otroke. Program je bil super, saj smo sodelovali vsi: starši, otroci in animatorji. Bili smo zelo velika, vesela družina. Za slovo - tema, svečke in Angelček varuh moj.

Hvala Samopomoči Zagradec za gostoljubje, gospe akademski kiparki Lučki Koščak, ki nam je podarila del sebe in grosupeljskim skavtom. Hvala gospodu župniku Andreju za dom, dvorišče in sveto mašo v naravi, vsem donatorjem in seveda tudi vam otroci, da ste bili z nami, vam, starši pa hvala za zaupanje.

Vaši animatorji ORATORIJA Žalna

Priloge na Oratorij 2002 v Žalni v obnovljenem farovškem podu.

pa so preganjali. Nova vlada je naklonjena krščanski veri, prejšnja pa ji je strogo nasprotovala.

Kakšna je narava tamkajšnjih ljudi?

Ljudje so zelo prijazni, vse bi naredili zate. To je prvi vtis, kasneje spoznaš tudi njihove napake. Posebno so prijazni do turistov. Malgaški človek zna sprejeti sočloveka, to je v njihovi naravi in pregovorih. Gostoljubje je doma na Madagaskarju. Kolikokrat sem spal na zakonski postelji, ki sta jo zakonca odstopila za gospoda, medtem ko sta sama spala na tleh. Na Madagaskarju si najboljši gost. Delo nima pomena, v celoti se ti posvetijo. Zgubiti prijatelja, je najhuje. Če pa si ga pridobiš, je velikega pomena.

Kako ste si vi organizirali življenje?

Vstajam ob šesti uri, mašujem in se potem odpravim na delo. Domov se vrnem ob osmi uri zvečer, ob devetih sem že v postelji. Nimam elektrike, a je ne pogrešam. Nisem obremenjen. Ob večerih posedimo ob sveči, se pogovarjamo. Izmenjamo si dogodke dneva. To so preproste stvari, ki so pomembne za življenje. Način, ki v Evropi zginja. Ni nam potrebno gledati na uro, ko gredo spat kure, greš še ti. Sedaj sem si omislil tuš, izkopal sem 15-metrski vodnjak. Občasno spijem pivo in prižgem cigareto, kar si navadni ljudje ne morejo privoščiti.

Kako pa se počutite doma, na Spodnjem Blatu?

Vedno sem vesel prihoda med svoje in sosede. Ujeli smo se, imamo se radi, lepo me sprejmejo. Doma pozabim na težave, ki me spremljajo pri delu. Človek se mora znati odpočiti. Ugajajo mi domačnost, pozornost, ponos in veselje, ki vejejo iz vaščanov. Če je moj prihod veselje za ljudi, sem tudi sam vesel.

Barbara Pance

ZAKAJ NAJ BI ŠLI ZAKONCI NA DUHOVNE VAJE

Zadnji majski večer se nas je devet zakonskih parov iz naše župnije za dva dni odpravilo na duhovne vaje v frančiškanski samostan v Nazarje. V samostanskem domu duhovnih vaj smo bili preskrbljeni s hrano, pijačo, prenočiščem, dvorano za srečanja, kapelo za molitev in sveto mašo. Poskrbljeno je bilo tudi otroško varstvo, tako da smo bili zakonci z manjšimi otroci brez skrbi in smo lahko z vsem srcem sodelovali v duhovni poglabitvi.

Duhovne vaje je vodil naš gospod župnik Franci Suštar, njegove nečakinje pa so poskrbele za varstvo naših otrok. Dvakrat dnevno smo se zakonci zbrali, da nam je voditelj predstavil temo za naše razmišljanje in potem za pogovor med zakoncema. Prvi večer nam je voditelj predstavil celoten program duhovnih vaj z naslovom: "Ostati v milosti zakona". Zatem nas je s psalmom uvedel v premišljevanje o lastnih željah in hrepenenju po Bogu. Pozneje so bile predstavljene še teme: Mir in nemir, Ostati v milosti zakona ter Spreminjati se. Ob vsaki temi smo razmišljali še o različnih načinih molitve. Premišljevanje smo začeli vedno z odlomkom iz evangelija. Zatem smo si pomagali še z gradivom, kjer smo dobili pomembne misli in vprašanja. Najprej je premišljeval vsak za sebe, zatem pa sva se zakonca o tem pogovorila. Pri tem nam je pomagala čudovita narava Nazareškega hriba in mozirske doline.

V soboto popoldne smo spoznali tudi najstrožji ženski red na Slovenskem, sestre klarise. Sestra Kalarina, opatinja tega samostana nam je predstavila njihovo življenje in poslanstvo, namenjeno molitvi, zbranosti in delu. Zakoncem nam je čestitala, da smo se odločili za pot svetega zakona, družine in posredovanja življenja. Sestre so nam omogočile nepozabno doživetje, ko smo smeli v soboto ponoči dve uri z njimi v njihovi kapeli moliti in prepevati. Ta čudovita molitev nas spremlja zakonce še naprej v naših vsakdanjih naporih.

Vsi čutimo, koliko težav in stisk doživljajo slovenske družine. Na duhovnem področju so družine velikokrat prazne. Zato si lahko odgovorimo na vprašanje, zakaj zakonci na duhovne vaje. Midva sva se lansko leto, po devetih letih zakona prvič udeležila duhovnih vaj. Priznava, da sva po drugih duhovnih vajah prepričana, da sva prej veliko zamudila, ko se jih nisva udeleževala. Ugotavljava, da so enkrat na leto nujno potrebne za najino duhovno rast. Tu sva dobila moč za življenje v najinih medsebojnih odnosih, ter za odgovorno in zahtevno vzgojo najinih otrok. Urejeni odnosi med zakoncema in zglede življenje so temelj za dobro vzgojo. Tako čutiva, kako duhovne vaje niso le za duhovnike, redovnice, mladino in birmance..., in misliva, da so najbolj potrebne za nas zakonce, ki živimo v skupnosti družine, osnovne celice naroda in Cerkve.

Pohvaliti morava tudi našega voditelja, ki je zavzeto in z veseljem pripravil in vodil te duhovne vaje. Odpiral nam je duhovno bogastvo Svetega pisma, nas uvažal v premišljevanje, usmerjal v pogovorih, podelil zakrament svete spovedi ter za nas daroval sveto mašo. Kako zelo veliki darovi so to. Želiva, da bi se še več zakoncev odločilo za duhovne vaje v okviru naše župnije ali ob drugih priložnostih.

Marta in Jože Zaviršek

BLAGOSLOV KRIŽA V ŠMARJU-SAPU

Šmarje-Sap, 14. junija - V križišču novejšega dela naselja Šmarje-Sap po 29 letih na svojem mestu spet stoji versko obeležje. Idejni in izvedbeni "oče" postavitve novega križa s starim, a obnovljenim kipom Odrešenika, je Janez Križman.

Redki prebivalci Partizanske, Jakhlove in Adamičeve ceste v Šmarju-Sapu se spominjajo, da je sredi polja, kjer sedaj stojijo njihove hiše, nekoč stal križ. Svoje mesto je imel tam, kjer sta se križali steza, ki je vodila od Sel do Šmarja, in kolovozna pot od Grosupljega proti Hudi Polici. Križ je v zimi 1973/74 zaradi dotrajanosti lesa padel. Spoštljiva roka neznanega človeka pa ga je zavila v papir cementne vreče in položila pod zasilno streho, ki je pokrivala opeko. Ob začetku gradnje svoje hiše ga je tod našel g. Križman in ohranjeni kip je čakal, da je dozorel čas. O tem, kako znan je bil nekdanj ta križ v Šmarju in njegovi okolici, priča tudi dejstvo, da je takratna jugoslovanska vojska ob vpoklicu rezervistov na orožne vaje kot zborna mesto navajala: Križ na Sapu. In to še kar nekaj let, ko križa že ni bilo več.

Enajsta obletnica osamosvojitve Slovenije se je g. Križmanu zdela primerna, da vrne verskemu znamenju prostor in čast, ki mu pripadeta. Odslej križ stoji na križišču Partizanske in Jakhlove ceste. Ob navzočnosti velikega števila prebivalcev sosednjih treh cest in bližnje okolice, je križ po večerni maši blagoslovil šmarski župnik Jože Mrvar. V obredni slovesnosti je poudaril simbolični pomen križa za kristjane, se zavzel za strpnost med vernimi in nevernimi ter opozoril na plodnost sodelovanja med vsemi ljudmi dobre volje.

Pobudnik postavitve križa, Janez Križman, se je zbranim zahvalil za udeležbo na blagoslovu ter jih poprosil, naj na novopostavljeni križ vsak gleda s svojega zornega kota. "Tistemu, ki ob pogledu na postavljeno znamenje ne doživlja verskih čustev, bo mogoče križ opomin, kako čas hitro mineva. Kot bi trenil, je minilo tudi 29 let, ko križa ni bilo. Križ pa naj bo tudi spomin na naše pred-

nike, ki so ob hoji mimo verskih znamenj z glav snemali svoja pokrivala. Posnemajmo jih tako, da se bomo pozdravljali med seboj," je svoj nagovor zaključil g. Križman.

Blagoslov križa je s petjem polepšal Moški pevski zbor Šmarje-Sap. Za prijeten zaključek petkovega večera pa so poskr-

bele gospodinjice, ki so pripravile pecivo, manjkalo pa ni niti jedače niti pijače. Nič čudnega, da se zbranim ni mudilo domov. Iz zrelih moških grl je zadonela vesela fantovska pesem. Družabno srečanje se je zavleklo v zgodnje jutro; v križišču pri Križmanovih pa odslej stoji križ.

Janez Pintar

Ob blagoslovu križa v Šmarju - Sapu - foto Janez Pintar

SV. ROK

Legenda o ozdravitvi svetnika Roka se je tako usidrala, da obstaja v francoščini fraza "to sta sv. Rok in njegov pes", ki pomeni, da sta dva nerazdružljiva prijatelja. Pes in angel naj bi namreč pozdravila Roka, ko je ta zbolel za kugo. Podoba tega precej priljubljenega svetnika lahko v grosupeljski občini vidimo v 5 cerkvah:

- Na glavnem oltarju (sedaj ob strani) je v cerkvi na Sp. Slivnici.

Na Dolah pri Polici, v Šmarju-Sapu in pod Boštanjem stoji na stranskem oltarju, v grosupeljski stari cerkvi pa ga je moč videti na freski in kot kip.

Rok je ime, ki izhaja iz nemščine in lahko pomeni "rjoveti" ali pa "mir, počitek". Svetnik goduje 16. avgusta. Rodil se je konec 13. stoletja v Montpellierju v Franciji, vendar so mu starši kmalu umrli. Vse svoje imetje je razdelil ubogim in potoval po svetu kot reven romar. Ozdravil je mnoge obolele za kugo in jih s tem rešil pred smrtjo. Vendar je pozneje zbolel tudi sam. Legenda pripoveduje, da ga je v oslabelosti ohrabil angel in nek pes mu je vsak dan prinašal kruh, da je ozdravel. Doma ga niso več prepoznali - imeli so ga za vohuna in ga zato vrgli v zapor. Gorje je prenašal pet let in potem umrl. Spoznali naj bi ga šele na smrtni postelji.

Najbolj znan je kot priprošnjik proti kugi, poleg tega pa je še zavetnik Benetk, Montpellierja, jetnikov, bolnikov, bolnišnic, zdravnikov, lekarnarjev, kmetov, vrtnarjev, mizarjev, proti okužbam, koleri, steklini, bolečinam v nogah in pred nesrečami. Običajno je prikazan skupaj s sv. Sebastjanom (Boštjanom). Zelo pogosto ga spremljajo palica, torba, čutara in pes, velikokrat kaže na kužno rano na nogi.

Pomoč drugim, tudi za ceno lastnega življenja. Temu nasprotno je gledanje samo na sebe, na svoje koristi, užitke. Užitki so minljivi, zato jih je potrebno povečevati, sicer ne zadostijo več potrebi, želji. In kje je meja? So žalostni, duševno ranjeni ljudje meja? Ne? Uničen avto? Zlom roke? Tudi npr. spolne zlorabe mladoletnic v modnem svetu niso meja? Pa zlorabe otrok, trpinčenje na delovnem mestu, pretepi, ubožanje (drugih), nasilje zaradi pijanosti, vožnja avtomobila pod vplivom raznih substanc, ki ovirajo zbranost? Mar mora biti meja šele lastna smrt? Vse to samo zaradi tega, ker bi radi, da nas ima kdo rad. Ker hlepimo po odnosih, občutku, da smo ljubljani. Kakšna pota za to uberemo!

VELIKO SVETNIKOV, KI SO UPODOBLENI V CERKVAH NAŠE OBČINE, GODUJE V POLETNIH MESECIH: sv. Marjeta (20. 7.), sv. Krištof (24. 7.), sv. Jakob (25. 7.), sv. Joahim in Ana (26. 7.), sv. Ožbalt (5. 8.), sv. Donat (7. 8.), sv. Urh (7. 8.), sv. Dominik (8. 8.), sv. Lovrenc (10. 8.), sv. Helena (18. 8.), sv. Bernard (20. 8.), sv. Jernej (24. 8.), sv. Gregor Veliki (3. 9.), sv. Notburga (14. 9.). Morda lahko izberemo ogled teh umetnin za izlet.

Alenka Oblak

Sv. Rok na Spodnji Slivnici - foto Alenka Oblak

KRHKA VAZA

Preprosta naj bo moja misel, da dotakne se srca, saj tudi drobna zvezdica se le v jasni noči na nočnem nebu prepozna...

Preprosta naj bo moja misel, da Te v srcu zadrži, saj v labirintu srčne zmede pot se prava le s Tvojim vodstvom obdrži...

Preprosta naj bo moja misel, naj domače Ti zveni, saj brez prevare in računa, najboljši kruh le v domači peči zadiši...

Preprosta naj bo moja misel, Tebi le namenjena, saj krhka vaza je življenja za vso večnost le v Tvojih rokah shranjena...

Mojca Kastelic

PREDSTAVITEV ZBORNKA TREH OBČIN

Družbena, gospodarska in kulturna zgodovina naših treh občin

Glavni urednik dr. Mihael Glavan in odgovorni urednik Ivan Ahlin na predstavitvi Zbornika občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje 18. 6. 2002 v Knjižnici Grosuplje.

Dr. Mihael Glavan je 18. 6. 2002 v prostorih knjižnice Grosuplje ob predstavitvi 22. Zbornika občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje povedal, da je najpomembnejše, da gre Zbornik med ljudi. Letošnji Zbornik je zelo obsežen, saj vsebuje 39 prispevkov, ki jih je napisalo 24 avtorjev na 268 straneh. Vsebinska je razdeljena na več razdelkov: Področna zgodovina, Naše občine in občani, Kronika, jubileji, kulturni dogodki in Bibliografija.

Nadalje je nekaj besed spregovoril tudi odgovorni urednik Zbornika Ivan Ahlin, ki je povedal, da je bilo natisnjenih 850 izvodov, od tega pa so jih 700 že prodali, obenem pa se je zahvalil vsem županom, ki poskrbijo za reden odkup dela naklade Zbornika.

Med gosti je bil tudi župan občine Grosuplje Janez Lesjak, ki se je zahvalil vsem za vztrajnost pri tem delu. O ločitvi iz nekdanje občine Grosuplje v nove tri občine pa je dejal: "Ta kraj bo večno živel in mi se ne bomo nikoli razšli." Anton Jakopič, župan Dobropolja, pa je povedal, da se ti prispevki ohranjajo za zgodovino in da je to delo treba ohranjati še naprej.

Kristina Zajc

Knjige in članki o naših krajih in ljudeh

V 22. Zborniku občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje sta objavljeni dve odlični domoznanski bibliografiji za leti 2000 in 2001. Prvo je zbral in obdelal Drago Samec, bibliotekar v knjižnici Slovenske akademije znanosti in umetnosti, zajema pa samostojne publikacije, ki so po avtorju (uredniku, prevajalcu), vsebini ali založniku vezane na naše tri občine, je razvidno, da je v preteklih dveh letih izšlo 98 "naših" knjig, naše založbe: Mondena, Cistercijska opatija Stična in (Grafis trade (Sp. Blato) pa so izdale skupaj 141 knjižnih naslovov.

Največ (22) je leposlovnih: 14 pesniških zbirk, domači pesniki/pesnice so: S. Ahlin, V. Ambrožič, L. Ceglar, I. Frbežar, G. Gluvič, A. Nadrah, K. Zakrajšek, S. Završček; - in 8 knjig proze (zlasti za mladino). Domači pisatelji/pisateljice so: P. Glavan, G. Gluvič, S. Koželj Horvat, ne s celo knjigo tudi K. Zakrajšek ter 3 zbirali sodobnih ljudskih pripovedi: I. Dolšek ter Z. Kastelic in J. Primc.

Dalje je izšlo tudi 14 učbenikov, 14 priložnostnih in jubilejnih publikacij, 11 je strokovnih knjig, 7 publicističnih knjig, 4 zborniki, 4 družbenozgodovinska dela, 3 katalogi znamk, 2 zdravstvena priročnika, 3 umetnostnozgodovinska dela, 2 turistični zloženci, 1 slovar in 1 geografska karta.

Vsa dela so bibliografsko vzorno in izčrpno popisana in skoraj vedno opremljena tudi z bibliografsko strnjeno opombami oziroma pojasnili, zato bralcu samo nekajkrat ni jasno, za katero vrsto dela gre (Gluvič, Nadrah). Kolikor stvari poznam, bi lahko dodal samo še Drobne pesmi za dušo Mojce Kastelic (2001).

Marsikatero od navedenih knjig je bibliografsko zelo težko "ujeti", zato Dragu Samcu čestitam: tako popolne in tako bogato anotirane bibliografije bi bil vesel tudi naš veliki bibliograf Matija Čop.

Pa še to: domoznansko literaturo je tudi zelo težko kupiti: knjigarne na Grosupljem nimamo, sicer pa se tudi v Ljubljani v samozaložbi izdane knjige zelo redko lahko kupijo. Na srečo ima vsa v bibliografiji navedena dela Knjižnica Grosuplje, ki domoznansko literaturo skrbno zbira.

Bibliografijo domoznanskih člankov

naših treh občin je podpisala bibliotekarka Marija Samec. Njena bibliografija prinaša izbor člankov iz slovenskih časopisov in domačih (ter tujih) revij oziroma periodičnih publikacij, ki izhajajo oziroma so izšle izven naših treh občin, skupaj 685, in je razdeljena na 20 tematskih področij. V bibliografiji so izpisani podatki iz nad 70 periodik in monografij, nekaj od njih je tudi tujezječni: angleških, nemških in hrvaških.

Najpogostejše omenjene osebnosti iz naših treh občin so Jože Gale z Grosupljega, režiser treh Kekcev, oba brata slikarja in kiparja Kralj iz Dobropolja in beograjski nadškof France Perko s Krke, opazen pa je bil tudi tv novinar Uroš Slak, nagajenec Jurčičevega sklada, doma z Grosupljega. Poleg njih je treba navesti še publicista Louisa Adamiča, zdravnika Marka Gerbca, psihiatra Jožeta Jančarja, politika Janeza Janšo, kulturnega zgodovinarja Jožeta Kastelca, slikarja Antona Pahuljeta in novinarja Janeza Zrnca.

Med skupinami sta glede na število pojavitev na prvih mestih stiška gledališka skupina Drzne in lepi in glasbena skupina Slapovi, za katero iz bibliografije izvemo, da je bila uglasbena tudi pesem Vinka Žitnika z Grosupljega.

Med podjetji izstopa Pekarna Grosuplje, ki zelo skrbi za svojo "besedno" promocijo, sledita ji GPG, Motvoz in platno, vse Grosuplje, in Livar - Ivančna Gorica.

Med kulturnimi ustanovami je v domoznanski publicistiki daleč najmočnejši samostan Stična.

Tudi bibliografija Marije Samec je bogata in v veliki večini tudi bibliografsko strnjeno anotirana. Edini, res drobni očitki bi bil, da nekajkrat navaja tudi periodiko s področja treh občin (Klasje, Naš kraj) oziroma naslove publicističnih podenot kot bibliografske enote, npr. Trip, Vikend magazin (Delo). Zato tudi bibliografiji Mariji Samec vsa pohvala in vse priznanje.

Želim si, da oba naša odlična bibliotekarja še naprej objavljata tako odlične bibliografije.

J.Müller

Sredi junija je izšel 22. letnik Zbornika občin Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje, naše najpomembnejše domoznanske publikacije. Zbornik je začel izhajati leta 1969. Do leta 1978 je izšlo 10 zbornikov, nato pa so začeli izhajati na dve leti. Glavni urednik zbornika je Mihael Glavan, njegov odgovorni urednik, ki odlično skrbi tudi za finance, pa je Ivan Ahlin.

Najnovjša številka obsega 268 str. besedil in 31 str. oglasov oz. obvestil. V njej 27 avtorjev objavlja 39 člankov s področja naše družbene, gospodarske in kulturne preteklosti in sodobnosti.

Dr. France Adamič nadaljuje svojo bogato in zanimivo Malo kroniko, v kateri je tokrat popisal zgodovino 8 rodbin: Malnarčkov, Galetov, Garbasov in Budkovičev z Grosupljega, Krštofov iz Šmarja, Kajžnih in Paučičev z Gatine in Potokarjeve s Cikave.

Mihaela Jarc Zajc je ob predstavitvi zanimivega drobca polpretekle bralne kulture natresla rešto imen nekdanjih višnjegorskih veljakov: župana, nadučitelja, učiteljev, sodnikov, notarjev, poštarjev.

Dr. Andrej Vovko je popisal ude Družbe sv. Mohorja iz dekanije Šmarje v obdobju 1861-1918: leta 1861 jih je bilo 23, leta 1918 pa 1417. Poimensko navaja imena duhovnikov, cerkovnikov, organistov, pa županov, uradnikov, trgovcev, obrtnikov in drugih stanovsko določljivih mohorjanov, za vsako faro pa je izpisal tudi najpogostejše priimke.

Franc Kalar piše o hranilnici in posojilnici v Šentvidu (1896-1941) ter navaja imena 17 županov v letu 1914 s področja sedanje občine Ivančna Gorica.

Trije župani: Janez Lesjak, Jernej Lampret in Anton Jakopič predstavljajo dosežke in razvoj svojih treh občin v preteklih dveh letih. Občina Grosuplje je razpolagala s 1816 milijoni oziroma 1888 milijoni tolarjev (123.000 SIT/prebivalca), najpomembnejši investiciji pa sta bili dokončanje šole Brinje in odlagališča Špaja dolina; pri slednjem sta finančno sodelovali tudi ostali dve občini. Občina Ivančna Gorica je razpolagala s 1164 milijoni oziroma 1250 milijoni tolarjev + 490 iz

predhodnega leta prihranjenimi milijoni (109 000 SIT/prebivalca), najpomembnejši začetni investiciji pa sta bili osnovna šola v Stični ter vodovod na Polzevska pla-nota. Občina Dobropolje je razpolagala s 422 milijoni oziroma 432 milijoni tolarjev +146 iz predhodnega leta prihranjenimi milijoni (120 000SIT/prebivalca), najpomembnejša začetna investicija pa je Jakličev dom.

O polstoletnem razvoju Pekarne Grosuplje piše njen direktor Štefan Plankar: Izgubo so imeli samo leta 1992, sicer pa je lani 200 zaposlenih napeklo 8800 ton kruhov in peciv.

O privatizaciji družbenih podjetij piše Jožef Marolt, nekdanji direktor Kovinastroja. V zvezi z divjimi privatizacijami oziroma tako imenovanimi vzporednimi (bypass) podjetji pravi: "Vzporedne firme so služile družbenemu podjetju, da je zmoglo brez stečaja preživeti, pridobiti nove trge in počakati na politični dogovor o lastninjenju".

Nekaj odstavkov poprej pa je tudi zapisal: "Bilo je veliko pisanja o kraji stoletja. Pravih dokazov ni bilo."

O lastninjenju družbenega premoženja javnega pomena (zgradbe, stanovanja ali drugi objekti šol, sodišča, občine, pošte, železnice, Telekom, Ljubljanske banke, zavarovalnice Triglav, JLA in TO, domov za ostarele, cest, zemljišč) piše Rudolf Rome, nekdanji grosupeljski župan. Del tega premoženja je dobila občina, del država, del pa se je privatiziral (družbena stanovanja) oziroma denacionaliziral.

O centru za ravnanje z odpadki Špaja dolina piše Janez Skartovnik, direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje: cena 480 milijonov tolarjev, o arhitekturi Adamičevega centra Nataša Mazi, o uvedbi 9-letne šole v občini Dobropolje pa poročajo Dušica Hočevar, Mateja Hočevar, Martina Prhaj in Karmen Perko.

Oddelek Znanost, kultura, književnost obsega 6 člankov. Jakob Müller piše o Francetu Prešernu in 13 njegovih sorodnikih, ki so v letih 1800-1820 živeli na Kopanju ali Kopanj obiskovali. Mihael Prijatelj je zbral, prevedel in komentiral odlomke iz pisma A. M. Slomška, ki govorijo o Francu Ksaverju Kutnarju, doma iz

Praproč pri Temenici, ki je bil 1844-1846 lavantinski škof, torej Slomškov predhodnik. O šolstvu in šolnikih v Dobropolju od 1769-1894 izčrpno piše Ivan Grandovec.

Ljubiteljske gledališke predstave polpreteklega časa obravnavata dva članka. Jože Miklič je raziskal gledališko dejavnost v KS Mlačevo od leta 1946 do 1991: več kot 180 ljudi je uprizorilo 39 gledaliških del.

Kulturnozgodovinsko dragocen in človeško topel je tudi članek Danijela Zupančiča, ki obravnava gledališče na Muljavi od 1911. do 1941. leta

Stilno zanimivo besedje dveh najboljših povesti Frana Jakliča je raziskala Jožica Narat, ki je ugotovila, da kar 46 narečnih, etnografskih ali starinskih Jakličevih besed ne pozna noben slovenski slovar.

Četrti razdelek zbornika vsebuje več jubilejnih zapisov. Ob 50-letnici Adamičeve smrti je Mihael Glavan citiral nekaj odlomkov iz Kocbekovih dnevnikov 1950-1951. Kocbek ni bil zadovoljen z Adamičevim nekritičnim pisanjem o 30 % homoseksualnosti med slovensko duhovščino pa tudi z "brezobzirnim in zavestnim spreminjanjem nespremenljivih zgodovinskih dejstev v samovoljno igro in v novo preračunano konstrukcijo. Nobelega datuma in osebnega podatka se ne drži, poleg tega pretirava v politični psihologiji in vnaša v svojevoljno zgrajeno zgodbo cowbojske elemente." Da z Adamičevim pisanjem očitno ni bil zadovoljen tudi partijski oziroma državni aparat, se je kazalo tudi ob Adamičevi tragični smrti.

V razdelku Gradivo objavlja dr. Tine Kurent gematrično študijo iz Martina Krpana, Kozlerjevega zemljevida in Prešernove Zdravljice, poroča o disertaciji Tatjane Duma Adamiča in Vankovem portretu Louisa Adamiča ter objavlja Louisa Adamiča zapis v spominsko knjigo frizerja Kamenariča, Ivan Ahlin pa navaja nekaj statističnih podatkov o naših treh občinah.

Zbornik zaključujeta dve odlični in izčrpni domoznanski bibliografiji, ki sta ju zbrala in tudi komentirala Drago in Marija Samec.

Müller

NOCOJ PA, OH, NOCOJ

Šmarje-Sap, 8. junija - Na letnem koncertu Moškega pevskega zbora Šmarje-Sap in Vokalne skupine Šmarnice so se predstavili tudi šolski otroški pevski zbor Iskrice, cerkveni dekliški zbor Mlada srca, cerkveni otroški zbor Jaba-daba-du iz Šmarje-Sapa ter Moški pevski zbor Corona iz Grosupljega. V uvodu je na citre zaigral Dušan Mazaj.

Dvorana šmarskega Družbenega doma je koncert pričakala v novi preobleki. KS Šmarje-Sap je namreč izpeljala obnovo njenega preddverja in sanitarij, pleskanje dvorane ter zamenjavo luči v njej. Na veliko veselje nastopajočih pa je bilo v dvorani tudi tisto, kar si najbolj želijo - hvaležno domače občinstvo.

V uvodnem nagovoru je predsednik Kulturnega društva Ljubo Vilar pozdravil nastopajoče in zbrane poslušalce - med njimi predstavnik šole z ravnateljem g. Gabrijelom na čelu, člane Sveta krajevne

skupnosti in predsednika KS g. Riglerja, predsednike krajevnih društev ter občinske svetnike. Spomnil je na 55-letnico ustanovitve Kulturnega društva Šmarje-Sap ter izrazil upanje, da bo Družbeni dom v doglednem času dobil tudi novo fasado. Predsednik KS Šmarje-Sap Anton Rigler pa je poudaril, da je letni koncert nadaljnji korak v pripravi na praznovanje 500-letnice šole v Šmarju.

Na koncertu zborovske pesmi, ki je v Šmarju-Sapu postal že tradicionalni kulturni dogodek pred poletnimi dopusti in počitnicami, so se letos, kot je dejal g. Vilar, predstavili skoraj vsi, ki v Šmarju pojejo. Iskrice, Mlada srca in Jaba-daba-du vodi Barbara Černe, MPZ Šmarje-Sap, Vokalno skupino Šmarnice in gostujoči MPZ Corona pa Jernej Kralj.

Ob koncu koncerta je g. Vilar mlade in malo manj mlade, dekleta in žene, fante in može, ki imajo veselje do petja, povabil, naj se pridružijo kateremu izmed šmarskih zborov. Sledilo je družabno srečanje, ki so ga, poleg kozarčka rujnega, popestrile dobrote izpod rok članic Društva podeželskih žena Sončnica. Priložnost za spontan pogovor obiskovalcev s krajevnimi in občinskimi svetniki se je ponudila kar sama od sebe. Prizadveni predsednik KD Ljubo Vilar je ponosno razkazal, kaj je bilo že postorjeno in obnovljeno. In tega res ni malo. Seveda pa ni pozabil povedati, da imajo nekatere stvari še v načrtu. Tudi občinski svetnik dr. Peter Verlič mu je pozorno prisluhnil.

Janez Pintar

Družno skupaj Vokalna skupina Šmarnice in Moški pevski zbor Šmarje-Sap.

Lučka Koščak v Gruberjevi kiparski galeriji

V ponedeljek, 1. julija 2002, ob 21. uri je bila odprta razstava monumentalnih skulptur akademske kiparke Lučke Koščak v Gruberjevi kiparski galeriji (pred Arhivom RS) v Ljubljani. Ob tej priložnosti so pripravili tudi video projekcijo Toneta Stojka o nastanku razstavljenih figur.

Kiparka Lučka Koščak je diplomirala leta 1990 na E.S.A.V. v Ženevi (Švica) in dve leti kasneje prav tam zaključila podiplomsko specializacijo v smeri tridimenzionalnega izražanja. Sodelovala je na nad 50 skupinskih razstavah in 12 samostojnih v tujini, predvsem v Švici in Holandiji, tokratna predstavitev je tretja samostojna v Sloveniji. Njena dela so v mnogih privatnih zbirkah v Evropi. Slovenski ljubitelji kiparstva poznajo kiparko po mali plastiki, za katero je leta 1999 prejela županjsko nagrado.

V katalogu, ki je izšel ob razstavi, je prof. dr. Aleš Erjavec med drugim zapisal: "Čeprav se je najprej zdelo, da so kipi Lučke Koščak hermetična ali vsaj povsem intimistična dela, se na koncu izkaže, da je njihov namen in uspešno realizirani domet prav komunikacija z javnostjo, ta javnost pa smo mi vsi in zlasti vsak posebej. Vsak od kipov torej nagovarja vsakega od nas, kaj pa mi povedo in kje in kako najdem v njih mir, spokoj in ljubeče sprijaznje s samim seboj, pa je seveda odvisno od vsakega od nas. Lučka Koščak nam je pokazala, kje so vrata in nam jih je odprla, sami pa moramo sedaj stopiti skozi njih."

Staša Kokot

Lučka Koščak s sodelavci v kiparskem ateljeju - foto Tone Stojko

NA ODRSKIH DESKAH - SCENE, KULISE, KOSTUMI, MASKE IN OSTALE TEHNIČNE REŠITVE

Kultura v KS Mlačevo od 1946. do 1991. leta

SCENE IN KULISE

Scenske rešitve so bile od začetka pod kozolci zelo enostavne. Na oder so prinesli nekaj rekvizitov od doma, da je ambient na odru vsaj približno ustrezal zahtevam v scenariju. Nekoliko resnejša scena je bila pripravljena pri igri Črna žena, ko smo za nekaj prizorov v gozdu poleg smrečic in večjih vej postavili tudi skale, ki smo jih naredili iz papirja. Na leseno ogrodje smo prilepili z mizarskim lepilom in z manjšimi lepenkarji v več slojih naguban papir od cementnih vreč in ga prebarvali.

Premične in samostoječe kulise v predstavah, ki so bile pripravljene na malem in nato tudi na velikem odru na Velikem Mlačevem, pa so bile že izdelane iz lahkih montažnih elementov. Na lesene okvirje je bila napeta žakljevinna ali drugo primerno blago in prebarvano ter poslikano s potrebnimi motivi. Še posebej efektno so bile izdelane razne kmečke peči, visok kamin, polkrožni portal kovačnice, Marijina kapelica, razne vrtno ograje, pa tudi nekaj drugih sobnih in panoramskih elementov, skale pa s(m)o izdelali iz ostankov velikega stiropornega snežaka, ki s(m)o jih preoblikovali in prebarvali.

KOSTUMI

Kostume so si igralci večinoma nabrali v domačih skrinjah in omarah, nekaj pa tudi pri znancih in prijateljih. Posamezne dele so si sešili sami ali so naprosili bolj veščo šiviljsko roko. Nekaj kostumov, predvsem za Divjega lovca in poznejše predstave, so si sposodili v ljubljanskih gledališčih in na TV Slovenija. Lasulje v igri Zdravnik po sili pa je izdelala Ivanka Rus iz Velikega Mlačevega. Pri nekaterih igrah so bili uporabljeni posamezni deli uniform, tako starih in novih gasilskih, kot tudi vojaških in drugih. Nanje je bilo treba včasih le dodati primerne našitke ali zamenjati pokrivala.

MASKE

Maskiranje se je loteval nežnejši spol v samih igalskih zasedbah. Poleg krem, šminke, barv in pudrov je za brke in brade nekajkrat služilo kar nekoliko z glavnikom počesano laneno predivo. Kot starega učitelja v Cankarjevem Pohujšanju v dolini šentflorjanski leta 1980 so me z otroškim pudrom v prahu po laseh popolnoma posivili. Danes tega ne bi bilo treba več početi...

TEHNIČNE REŠITVE

V začetku so bile tudi ostale tehnične rešitve zelo enostavne. Ker

so prve predstave pod kozolci priredili v nedeljo popoldne, ni bilo treba skrbeti niti za razsvetlavo. Pozneje so v notranjih odrih za razsvetlavo namestili le nekaj navadnih žarnic neposredno za sprednjo črto odra, ki so bile privede le v okov, le redkokdaj so jim dodali še pločevinaste senčnike, ki so jih samo privezali, tako da je bila svetloba nekoliko usmerjena v igralce in da hkrati ni preveč uhajala med gledalce.

Za Črno ženo je bilo treba v nekaj prizorih narediti prehod iz mraka v noč. Ker raznih reostatov oziroma potenciometrov za redukcijo omrežnega električnega toka koncem šestdesetih let ni bilo moč dobiti, si je bilo treba pomagati na drugačen način. Zato so fantje izdelali dve podolgovati škatli iz vezanih plošč in tanjše aluminijaste pločevine, ki je spredaj imela utor za pleksi steklo. V škatli so pritrdili po tri zaporedno vezane manjše žarnice, ki so že tako in tako sijale bolj medlo. Na pleksi steklo so nato nalepili moder celofan v prehodu po več plasti. Obe škatli so pritrdili na strop, na pleksi steklu pa so v luknjico zavezali vrstico, ki je omogočala, da so jo prosti igralci ob straneh z odrom vlekli počasi in na ta način prišli do zaželenih zatemnitve.

Pri tej igri smo uporabili tudi magnetofonske posnetke, ki so jih igralci posneli sami. V tem času so bili namreč magnetofoni med ljudmi v naših krajih še prava redkost, društvo pa tudi ni imelo toliko denarja, da bi ga lahko kupilo. Tako je bilo posneto na privatnem magnetofonu zvonjenje ob žalski cerkvi, žlobudranje potoka nekje v okolici Grosupljega, le za jok dojenčka mi niso znali povedati, kje so ga posneli.

Zanimiva je bila tudi rešitev, kako napraviti efekt zavijanja mrzlega vetra, ki smo ga uporabili v Meškovi drami Mati. Tanjšo deščico, debelo približno 5 mm, dolgo okoli 50 cm in široko nekaj več kot 5 cm, je treba privezati na krajšo vrstico, ki se jo drži v rokah, deščico pa se nato zavrti z različnimi hitrostmi in v vertikalnem

"Stati inu obstati" v Škocjanu

Škocjan, 9. junija - Ob krajevnem prazniku, ki ga Škocjanci sicer praznujejo 8. junija, na dan, ko se je leta 1508 na Rašci, ki je tedaj spadala pod škocjansko faro, rodil oče prve slovenske knjige Primož Trubar, se je kljub deževnemu vremenu pred zgradbo opuščene šole zbralo kar precej poslušalcev.

Dobrodošlici, ki jo je v Trubarjevem jeziku izrekel starosta škocjanskih igralcev, Štefan Zrnec, je sledil pozdravni nagovor predsednika KS Škocjan Jožefa Krašovca. Izpostavil je predvsem prizadevanja krajanov za izgradnjo poslovnega objekta in krajevnega centra. Sledila je podelitev priznanja KS Škocjan. Prejela ga je Trubarjeva konjenica, ki združuje že 32 članov s 25 konji, in po Sloveniji promovira Škocjan in občno Grosuplje.

V slavnostnem nagovoru je župan Janez Lesjak pozdravil že 6. tradicionalno prireditev "Stati inu obstati", ki že s svojim imenom simbolizira zavednost in trmoglavost slovenskega cloveka. Med drugim je dejal, da nam je Trubar dal pisano in tiskano besedo ter nam s tem tlakoval pot k samostojnosti. Ob tem je spomnil, da ima slovenski narod v najnovejšem času podobne dileme, kot jih je imel ob času Trubarja. Slovenci smo se pred dobrim desetletjem osamosvojili, sedaj pa ne vemo točno, kako naprej. Komaj smo pridobili samostojnost, sedaj pa se moramo ponovno vključevati v širše okolje evropskega prostora. Slovenski clovek je tako v dilemi, kaj se bo v tem prostoru z nami zgodilo. Ali bomo ponovno izgubili svojo samostojnost? Kaj bo ostalo od Slovenstva? G. Lesjak je krajanom cestital ob njihovem prazniku ter jih pozval k tesnemu medsebojnemu sodelovanju in lastnemu angažiranju. Škocjancem je obljubil, da jim bo občina stala ob strani. Pomagala jim bo tudi pri obnovi in ureditvi vecnamenskega prostora v zapuščenih šoli, v katerem bodo lahko potekale kulturne in družabne prireditve.

V kulturnem programu so nastopili: Moški pevski zbor "Vokal" iz Grosupljega pod vodstvom Primoža Cedilnika, citrarka Tanja Zajc Zupan s flavtistko Ano Burnik, ansambel Franca Potocarja s Podlipškimi fanti, mlada violinistka Vesna Elihan ter Trubarjeva konjenica. Odlomke iz del, ki opisujejo nekdanje življenje v škocjanskih hribih, pa so brale članice Kulturnega društva Škocjan: Petra Sodja, Ana Gregoric in Nina Kralj.

Med vidnimi gosti iz širše okolice so se poleg župana prireditve udeležili tudi predsednica Sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti RS - območna izpostava Ivančna Gorica Tatjana Lampret ter občinska svetnica Jože Košir in dr. Peter Verlič.

Škocjanci vse ljubitelje kolesarjenja vabijo tudi na že tradicionalni kolesarski izlet po Rimski cesti. Start bo na Veliki šmaren, v četrtek, 15. avgusta 2002, ob 11. uri pri gasilskem domu v Škocjanu.

Janez Pintar

Kakršen gospod, tak sluga /1985/ na sliki: Lado Javornik, Franci Ozimek in Jože Hren - arhiv Jože Hren

krogu. Z velikostjo deščice in s hitrostjo vrtenja se uravnava "moč vetra".

Na arhivskih igalskih predlogah v Prežihovih Samorastnikih je bilo kar nekaj pripisov: Na začetku prvega dejanja, ko starka začne pripovedovati zgodbo, je bila "podložena" na magnetofonski trak posneta glasba, prav tako tudi na začetku 13. prizora. V naslednjih prizorih je bilo predvano zvonjenje kar nekajkrat. Na začetku druge slike prvega dejanja je zapisano, da mora biti "osvetljeno pol odra" in še več podobnih zapisov.

V Cankarjevem Pohujšanju v dolini šentflorjanski so nam šli na roko celo na Radiu Slovenija, ko so nam poleg

nekaterih drugih zvočnih posnetkov brezplačno odstopili tudi posnetek znane poročne koračnice v izvedbi simfoničnega orkestra.

Pri Kreflih so uporabljali nekoliko močnejši magnetofon, na katerem so bili pripravljene sodobni glasbeni posnetki. Dolžina posnetka je bila sočasno označena na vlogi. Pripisi na vlogah pri posameznih stavkih: posnetek 1 / (števec traku) od 0 do 9, privij glas do 8, pri 8 nato začni zmanjševati glas, posnetek 2 / od 12 do 19, posnetek 3 / od 20 do 21, posnetek 4 / od 24 do 27, posnetek 5 / od 27 do 36, posnetek 6 / od 37 do 41 itd.

Jože MIKLIČ

INFORMACIJA O IZVAJANJU 78. A ČLENA ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

LJUBLJANA, 18. 6. 2002 - Državni zbor RS je 27. 11. 2001 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ-E; Ur.l. RS, št. 99/2001), ki med drugim kot novost uvaja tudi ukrepe zoper samostojne zavezance, ki so neredni plačniki prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje, in njihove družinske člane (78. a člen ZZVZZ). S prehodnimi določbami je bilo določeno, da se začne 78. a člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju izvajati 6 mesecev po uveljavitvi ZZVZZ-E t.j. 22. 6. 2002, zato bo Zavod kot izvajalec omenjenih določb od tega dne dalje pričel izvajati z zakonom predvidene ukrepe.

S spremembo zakona se zaostreje odgovornost samostojnih zavezancev, ki so neredni plačniki prispevkov obveznega zdravstvenega zavarovanja. Tako se zavarovanim osebam iz 4., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13., 14. in 20. točke prvega odstavka 15. člena zakona (na primer osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, osebe, ki so lastniki zasebnih podjetij v R Sloveniji, kmetje, ki opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, vrhunski športniki, samostojni kulturni delavci,...) ter njihovim družinskim članom v času, ko nimajo poravnanih obveznosti plačevanja prispevkov, zadržijo njihove pravice do zdravstvenih storitev in denarnih dajatev iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Te osebe in njihovi družinski člani bodo lahko v času, ko nimajo poravnanih obveznosti iz naslova prispevkov, uveljavljale na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja le nujno zdravljenje.

Ostale storitve, ki presegajo nujno zdravljenje, si bodo morali neredni plačniki zagotoviti z lastnimi sredstvi, ki jih bo Zavod povnil, ko bodo tudi sami poravnali svoje obveznosti do Zavoda. Nujno zdravljenje obsega:

- nujne in neodložljive zdravstvene storitve za ohranitev življenjsko pomembnih funkcij, zaustavljanje večjih krvavitvev in oskrbo ran, preprečitev nenadnih in usodnih poslabšanj kroničnih bolezni oziroma zdravstvenega stanja, ki bi lahko povzročilo trajne okvare posameznih organov ali življenjskih funkcij ter antišok terapij;

- zdravljenje zvinov in zlomov ter poškodb, ki zahtevajo specialistično obravnavo;

- zdravljenje zastrupitev;
- storitve za preprečevanje širjenja infekcij, ki bi pri zavarovani osebi utegnile povzročiti septično stanje;

- storitve, za katere je predpisano obvezno zdravljenje, ali so z zakonom opredeljene kot obvezne in za katere po naših predpisih ni plačnik država, delodajalec ali zavarovana oseba sama;

- nujne prevoze z reševalnimi vozili;
- zdravila, predpisana na recept s pozitivne liste, potrebna za zdravljenje stanj iz predhodnih alinej;

- medicinske pripomočke, potrebne za obravnavo stanj iz predhodnih alinej, in sicer v obsegu, kot ga določajo Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Storitve nujnega zdravljenja izvajalci zdravstvenih storitev (zdravstveni domovi, bolnišnice, zasebniki-koncesionarji, lekarnice ipd.) obračunajo obveznemu zdravstvenemu zavarovanju.

Postopek zadržanja pravic nerednim plačnikom

Podatek o nerednem plačniku prispevkov bo zapisan na kartici zdravstvenega zavarovanja ali na obrazcu "Potrdilo o veljavnosti obveznega zdravstvenega zavarovanja", s katerim zavarovane osebe uveljavljajo pravice, če začasno nimajo kartice. Če bo ugotovljeno, da ima oseba neporavnane obveznosti do Zavoda iz naslova prispevkov, bo pri uveljavljanju zdravstvenih storitev obravnavana kot neredni plačnik, prav tako tudi pri uveljavljanju pravic do denarnih dajatev (nadomestilo plače za časčasne zadržanosti od dela, potni stroški ter pogrebne in posmrtnine). Enaka pravila veljajo za njihove družinske člane.

Zavarovana oseba bo ob potrjevanju kartice zdravstvenega zavarovanja preko samopostrežnega terminala obveščena, da je neredni plačnik. Obvestilo na terminalu se bo glasilo: "Zavezanec ni redni plačnik prispevka, zato so pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja zadržane do plačila prispevka." Podatek o nerednem plačniku prispevkov bo s kartice zdravstvenega zavarovanja prebral izvajalec zdravstvenih storitev, ki dela po pogodbi z Zavodom.

V kolikor bo izvajalec za nerednega plačnika opravljal zdravstvene storitve, ki ne sodijo med nujno zdravljenje, bo izvajalec izstavil individualni račun nerednemu plačniku, ki bo v tem primeru v deležu za obvezno zdravstveno zavarovanje samoplačnik. Pri tem bo izvajalec obračunal opravljene storitve po veljavni pogodbeni ceni med izvajalcem in Zavodom. Na osnovi individualnega računa bo zavarovana oseba lahko uveljavljala povračilo stroškov na Zavodu, ko bo poravnala neplačane prispevke. Upravičenci uveljavijo povračilo stroškov zdravstvenih storitev na pristojni enoti Zavoda na podlagi pisne zahteve. Zahtevi upravičenec priloži originalni račun izvajalca in dokazilo o plačilu računa. Če zavarovana oseba nima poravnanih prispevkov, mu izda območna enota Zavoda na podlagi 266. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja odločbo, s katero zadrži povračilo stroškov.

V kolikor bo Zavod v postopkih uveljavljanja pravic do denarnih dajatev (potnih stroškov, nadomestila plače med časno zadržanostjo od dela, pogrebne in posmrtnine) ugotovil, da je oseba neredni plačnik, bo izdala območna enota Zavoda odločbo, s katero bo zadržala izplačilo denarne dajatve.

Upravičenec do povračila stroškov zdravstvenih storitev ali denarnih dajatev lahko ponovno uveljavi pravico do povračila stroškov zdravstvenih storitev ali denarnih dajatev, potem ko bo poravnal prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje neposredno na enoti Zavoda, kjer ima urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje, Davčni upravi RS, banki ali pošti.

Do sedaj so imele nekatere zavarovane osebe kljub nerednemu plačevanju prispevkov zagotovljene vse pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Z izvajanjem 78. a člena zakona pa bi bilo moč povečati disciplino glede poravnanih obveznosti, hkrati pa bi ohranili načela enakih pravic in obveznosti. Z izvajanjem omenjenih ukrepov je ocenjeno povečanje prihodkov v višini 200 mio SIT, ki pa jih bo Zavod namenil za predvideno uvedbo nekaterih novih pravic do medicinsko-tehničnih pripomočkov, ki so rezultat hitrega tehnološkega razvoja (inzulinske črpalke in digitalni slušni aparati za otroke do 15. leta starosti ter elastomerne črpalke za nego umirajočih na domu) in ki so že predvidene s spremembami in dopolnitvami Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki jih je skupščina Zavoda sprejela na zadnji seji dne 22. 5. 2002.

Priporočilo zavarovanim osebam - samostojnim zavezancem

Bistvenega pomena za dokazovanje rednega plačevanja prispevkov so dobri podatki in evidence o plačanih prispevkih. Če bodo zavarovane osebe - samostojni zavezanci pri izvajanju 78. a člena zakona ugotovili pomote v evidencah o nerednem plačevanju, naj se z dokazili o dejanskem plačilu prispevkov obrnejo na ustanovo, kjer te evidence vodijo. Tovrstnih evidenc ne vodi le Zavod temveč tudi Davčna uprava RS, zato priporočamo zavarovanim osebam, da morebitne napačne podatke v evidencah odpravljajo s predloženimi dokazili o plačilu tam, kjer se tovrstne evidence vodijo. Zavarovane osebe -

samostojne zavezance prosimo za potrpežljivost.

Vrednost neplačanih prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje

Po evidencah Davčne uprave RS** in Agencije za plačilni promet je vrednost neplačanih prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje po stanju na dan 31. 12. 2001 znašala 8,313 mrd SIT, pri čemer naj bi dolg samozaposlenih in kmetov znašal 7,932 mrd SIT, pravnih oseb pa 0,381 mrd SIT. Vendar pa nizka vrednost neplačanih prispevkov s strani pravnih oseb ni rezultat boljše izterjave ali celo pravočasnosti plačila prispevkov, ampak je predvsem posledica netočnega izkazovanja javnofinančnih obveznosti. Po zakonu o prispevkih za socialno varnost namreč pravne osebe izkazujejo neplačano obveznost za plačilo prispevkov - torej javnofinančnih terjatev - šele ob prvem naslednjem izplačilu plač, medtem ko so samozaposleni in kmetje dolžni dostaviti obračun prispevkov za socialno varstvo davčnemu organu najpozneje do 15. v mesecu. To pomeni, da neplačani prispevki za pravne osebe niso izkazani v dejanski višini, kajti ob neizplačilu plač se tudi obveznost za plačilo prispevkov ne evidentira, za razliko od samozaposlenih in kmetov. Skupna vrednost neplačanih, odloženih in odpisanih prispevkov ter prispevkov, spremenjenih v kapitalne deleže, za obvezno zdravstveno zavarovanje je od 8,67 mrd SIT (stanje na dan 31.12.1998) narasla na 12,61 mrd SIT (stanje na dan 31. 12. 2001).

**Območna enota Ljubljana
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE SLOVENIJE**

* Za delež, ki se nanaša na prostovoljno zdravstveno zavarovanje za doplačila, bodo poslovna pravila opredelili pristojni zdravstveni zavarovalnici (Vzajemna d.v.z. in Adriatic d.d.) in izvajalci zdravstvenih storitev.

** Za zagotavljanje evidenc o vplačilih prispevkov in nadzor nad neplačanimi ali prepozno plačanimi prispevki ima Zavod sklenjeno pogodbo z Davčno upravo RS, ki spremlja prispevke samozaposlenih in kmetov, v povezavi z Agencijo za plačilni promet pa spremlja tudi vplačila prispevkov pravnih oseb.

Leopolda Severja PISANI PLAMENČKI

Leopold Sever izhaja s škocjanskih hribov, iz Malih Lipljen, torej je naš občan. Uči na OŠ Stična biologijo in kemijo. Dolga leta sva bila sodelavca, zato poznam njegov konjiček - pisanje kratkih zgodb. Vsem je bil poznan tudi kot velik šaljivec, nekaj posebnega so bili njegovi testi z izbirnimi odgovori. Vsi učitelji v zbornici in učenci v razredih, smo se jim nasmejali.

Zadnja leta prebiramo njegovo Severno stran v Klasju, glasilo občine Ivančna Gorica. Ob resnih, izobraževalnih temah nikoli ne pozabi na humor. Njegovi prispevki se dotikajo narave, zgodovine, etnologije, zanimivosti iz podeželskega življenja nekoč in danes. Zato me ni začudila vest, da je izdal v samozaložbi zbirko kratkih zgodbic na temo kemije.

V značilnem svojem stilu začne uvodne besede z ugotovitvijo, da smo Slovenci narod kemije. Preden se je začela ta veda razvijati, smo Slovenci že vtkali prva vedenja v ljudsko pripoved in pesništvo. "Trzinka", ki je sedela na "rafniku" in čakala svojega ljubega, je na svoji zadnji plati črna na belem prva odkrila, da je bistvena sestavina lesa element ogljik, kar so dosti kasneje tudi znanstveno potrdili. Tudi v pesmi Majolka, ti si kriva in Ko b' sodov več ne b'lo Sever odkriva kemijsko znanje, saj je v njih veliko podatkov o etanolu, ki prinaša dobro voljo, žal pa tudi zasvojenost. Med poznavalci kemije omenja tudi Martina Krpana, ki je tvoril minerale - sol in kamenine - brusni kamen.

Same zgodbe pa prinašajo dogodke iz njegove dolgoletne učiteljske prakse in iz spominov na mladost v rojstni vasi. Učitelj Maks iz francjožefovih časov dela poskuse s črnim smodnikom in si opali brke. Preveč vreden učenec pri pripravi organskih spojin pije sok iz zajčje deteljice in zbolji. Učitelj ga ni dovolj jasno opozoril, da naj ne poskuša snovi, ki jih ne pozna. Kemija je lahko tudi nevarna. Leopolda kot otroka zanima vse v zvezi z naravo. Z dedom beži pred "duhom" iz kleti, kjer v sodih vre zmleto sadje za žganjekuho. Po barvi plamenčka, ko polijeta žganje po kapi kotla in zažgeta, ugotavljata, kako močna je tekočina, ki teče iz kotla. Polde mami sprazni "tošiček", da lahko opazuje plamene različnih barv, ko kovance topi v ognju pod kotlom za žganjekuho. Zanimivo se mu zdi prižigati ogenj po starem, s kremenom in kresilno gobo. Opazuje mamo pri peki kruha in ugotavlja, zakaj kruh, v katerega je dala droži, shaja, drugi pa ne. Popelje nas tudi po svoji avanturistični izkušnji pri izpiranju zlata.

Že kot otrok je hodil po svetu z očmi, odprtimi za vse, kar se je dogajalo v naravi in si zanimivosti zapisoval v spomin. Kar je pozabil, je vprašal še živeče starejše ljudi, da so mu razložili. Skozi zgodbe nas pouči o preprostih in zapletenih kemijskih reakcijah, ki se dogajajo vsak dan pred našimi očmi, pa jih ne znamo opaziti in doumeti. Nauk in naloge na koncu vsake zgodbe nas popeljejo nazaj v šolske klopi. Nekaj posebnega je imeti takega učitelja, ki poučuje resno snov kemije s šaljivimi kemijskimi zgodbicami.

Marija Samec

nanih gostiln v Šmarju, Grosupljem, Predolah, Veliki Račni, na Velikem Mlačevem, v Žalni in drugod, ki so se v glavnem pripeljali z vlakom iz Ljubljane.

Za turizem na Grosupljem prav tako velja, da je tudi v preteklosti imel svoje vzpone in padce.

Jože Miklič

NEKAJ O NEKDANJI POŠTI, PREVOZNIŠTVU IN TURIZMU

Prva zgradba na mestu sedanje Stare pošte je bila nedvomno postavljena že veliko prej, saj so že v letu 1588 temeljito obnovili cesto, ki je vodila od Gradca na Avstrijskem, čez Ljubljano pa do Karlovca zaradi boljšega stika s svojo vojsko, ki je zapirala poti osmanskem cesarstvu. V 18. stoletju je bilo nato zgrajeno sedanje poslopje z velikimi hlevi, kjer so furmani imeli svojo okrepčevalnico in so lahko oskrbeli svoje konje, priprigli dodatne vlečne konje tako za tovrne kot poštne

vozove ter jih z nasprotno pošiljko (posredno) vrnil nazaj. Naslednja podobna postaja, kjer so se konji vračali, je bila v Višnji Gori.

Tovrjeno in prevozno blago je bilo: vino, gradbeni les in drugi gradbeni material, drva, seno in ostali kmetijski pridelki. Promet je potekal s stare glavne poti tudi na Turjak, Dobropolje, Krko in celo proti litjskemu koncu čez poliške hribe, nekoliko manj pa proti Sostremu.

Prevoznitvo je bilo povezano z vrsto

servisnih dejavnosti in s specializacijami, ki so se pozneje razvijale v obrtne delavnice - že skoraj prave tovarne (kovačije, kolarstva, itd.).

Prav tako je težko reči, kdaj se je začel turizem na Grosupljem, saj bi se lahko zapletli celo v dilemo, kaj sploh je turizem - ali šteti med turizem že obdobje selitve narodov, ali morda prva verska romanja, pa potem vedno bolj pogosta potovanja trgovcev in njihovega spremstva, proti obmorskima Trstu in Reki, ki so se spotoma ustavljali na Sveti gori ali na Trsatu, pa proti Gradcu, proti Celovcu, Beljaku, na Tirolsko, celo do Dunaja. Skratka: definicija naj namerno ostane odprta, čeprav je v klasičnih šolskih in strokovnih učbenikih tudi o tem kar nekaj dilem.

Prometa v obratni smeri ni bilo ravno veliko. So pa potovanja naših ljudi povzročila tudi povratni val ljudi iz teh krajev, ki so prihajali med preproste ljudi po nekatere kmečke izdelke in druge surovine. Pretok izdelkov in ljudi pa se je nato z izgradnjo železnice nedvomno precej povečal. V ta namen so nekateri grosupeljski gostilničarji in podjetniki zelo dejavno sodelovali pri napredovanju

železnice na primer proti Sevnici (blagajnik izvršnega odbora je bil Josip Javornik - industrijaletec Štajerc iz Žalne, v širšem odboru pa so sodelovali Franc Javornik, Fran Košak, Ivan Rus (vsi iz Grosupljega), saj so v njej videli tudi svoj zaslužek.

Med pomembnejše mejnike v razvoju turizma pri nas sodi tudi odkritje Županove jame leta 1926. Po rapalski pogodbi je Potojnska jama pripadla Italiji. Zato so intenzivneje začeli iskati nove možnosti. Ker je v našem koncu teren precej kraški, so se nekateri posamezniki zelo dejavno vključili v raziskovalno delo. Med takimi iskalci je bil tudi župan iz Ponove vasi, ki je imel na svoji parceli neraziskano brezno. Ledenica pa je bila s svojim drugim vhomod znana že veliko prej, saj so jo uporabljali že v času turških vpadov za skrivališče otrok, žena, starejših moških in celo za živali - o njej pa je pisal tudi Valvasor. Županova razmišljanja so bila vendarle potrjena, da gre v bistvu za eno in isto jamo.

Po spominih starejših ljudi je bilo že na začetku 20. stoletja, pa vse do druge svetovne vojne, kar precej obiskovalcev poliških hribov, smučarjev na Lobčku, pa tudi drugih obiskovalcev na primer poz-

ZANIMIVOSTI

PREDDOPUSTNIŠKO POSOLJENE ZGODBICE

Fototrinki iz DEŽELE JUTRANJEGA MIRU - KOREJE

Na tem mestu bi morala najbrž biti zapisana zgodba v dopustniškem razpoloženju, pa me ta čas kot večino prizemljenih zemljanov Slovenije zaposluje nekaj drugega. Zato so spodaj navedene vzete iz realnega življenja, ki pa so sem ter tja že kar tragikomične.

Začelo se je že sredi letošnje zime, ko so me povabili, naj čim prej zamenjam potni list, da bom šel lahko na dopust. Ker me nekatere zadeve ne prepričajo tako hitro o dobrih namerah naše skupnosti, sem vseeno nekoliko počakal. Pa še prav sem imel. Zdaj o dobrem zaslužku pri menjavi osebnih dokumentov čivkajo že vrabci.

Druga zgodba se začne kar v službi. Nekega lanskega dne mi je kadrovska služba izdala odločbo, ki je bila delno zapisana v prihodnost. Ko se je ta prihodnost na letošnjem proletarskem prazniku približala in bi bilo treba prirediti tistih par jurčkov k mesečni miloščini, so celo čez nekaj dni po prazniku izdali novo odločbo, ki je tisti znesek brez mojega soglasja prerazvrstila v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Iz te zgodbe sledi naslednja. Večina prizadetih je vložila pritožbo na novo odločbo, epilog tej zgodbi pa je napisalo kar Ustavno sodišče.

Še bolj nelogična je na primer četrta zgodba, ko je ta služba zaradi specifične narave opravil in velike stiske s časom nekemu za nekatere usluge in storitve ostala dolžna skoraj enomesečni zaslužek. Naj povem, da je skoraj tretjino založil za materialne stroške, več kot še toliko pa izplačal neposrednim izvajalcem za manjša opravila. Ker je njegova mošnja v »štunfu« skopnela, je za dobro prijateljstvo in čiste račune dvignil gotovino s kreditne kartice in posledično zarade tega prekoračil limit. Račun pa še vedno ni plačan, zato se tudi navedeni odstotek spreminja navzgor iz dneva v dan. Vrednost pričakujočega zneska se bo na navedenih karticah in limitih zmanjšala zaradi raznih obresti in stroškov za približno 25 %. Se pravi: od kredita, ki ga je dal državi, velik »nacionalni (in zasebni) interesi« državljanom zaračunavajo obresti.

Za šesto zgodbo postavljam vprašanje: Ali si predstavljate, kaj bi bilo, če recimo v višini enomesečnega dohodka tri mesece ne bi plačali nekega davka, električnega toka, komunalnih storitev ali nekih drugih položnic? Izključili bi nas od civilizacije.

Tako! Zdaj mi je lažje – pa vam verjetno tudi. Kar je dobrega pri vsem tem, je, da lahko »šinfamo« čez našo nedorečeno osamosvojeno skupnost. V tem je bistvo. Spremenili odgovorni najbrž še dolgo ne bodo ničesar, ker jim tako »paše«. Med tem se pa lahko tolažimo s tistim znanim: Kakršen narod,... Bog ne daj pa, da bi pokazali na koga s prstom! Tožili nas bodo za globoke duševne bolečine in težke milijone – o naših bolečinah in raztrganih nogavicah se tako ne sekirajo. Spoštovani brajci! Upam, da se vam takšne posoljene zgodbe ne dogajajo. Če pa jih že doživljate, jih poskusite nevtralizirati – vsaj do volitev. Zdaj pa gremo na hladen špricer, saj za dopust na zasoljenem morju tako in tako ni nič ostalo.

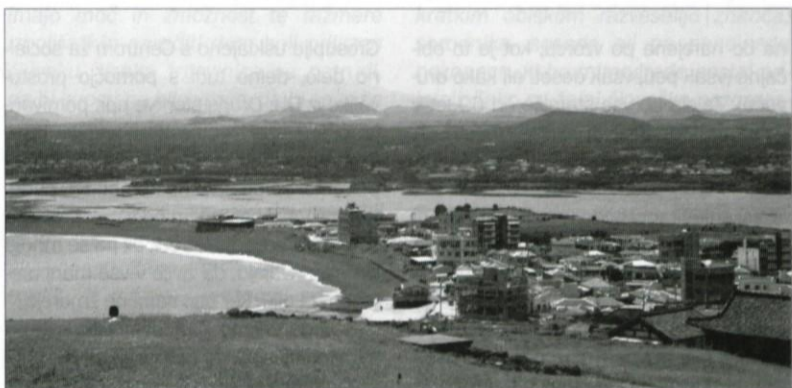
J. Režek Zagraški

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA vam nudimo:

- izdelavo lokacijske dokumentacije
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobivanje projektne dokumentacije za gradbeno dovoljenje

Najdete nas na Taborski cesti 3 na Grosupljem in po telefonu 01 786 30 78 ali 01 786 05 42.

Panorama otoka Jeju.

Zaščitnik korejske vasi pred zlemi duhovi

Vhod v palačo kraljev v Seulu.

„Vroča kri med Štajerci in Ljubljančani.“

Veseli ob голу Milenka Ačimoviča.

Del velikega in modernega mesta Busan.

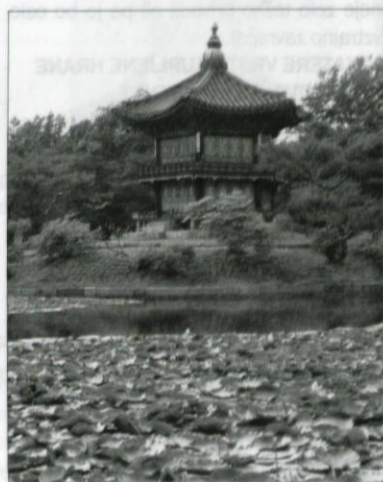
Riževa polja med cestami in naselji.

Tempelj pred jamo iz leta 751.

Najmlajša slovenska navijača.

Ribnik v palači kraljev.

VSE FOTOGRAFIJE BOŠTJAN ŠEST

Ribja tržnica v mestu Busan

KAKO BI LAHKO STAREJŠI POMAGALI DRUG DRUGEMU

/SOCIALNI PROGRAM DU GROS./

Dobro počutje članov, posebej bolnih, obnemoglih, osamljenih ali drugače prizadetih je stalna in pomembna naloga upokojenskih društev po vsej Sloveniji in seveda tudi našega društva. Različne socialne dejavnosti v društvi upokojencev so pravzaprav medsebojna pomoč znotraj društev; pa naj bodo to izleti, rekreativne in športne aktivnosti, druženja, delavnice, predavanja, igre.

Že s tem, ko spoznavamo razmere in probleme starejših, sodelujemo s pristojnimi službami, s svojci, vplivamo na celovitejšo odpravljanje socialno-zdravstvenih in tudi drugih težav.

Na okrogli mizi, ki jo je društvo organiziralo v marcu letos, kjer smo predstavili rezultate analize z naslovom "Skupaj lahko naredimo več za kvalitetno življenje starejših" in je bila pohvaljena s strani udeležencev in vodstva občine, je bilo sprejetih nekaj predlogov za boljše sodelovanje med vsemi, ki se v občini bodisi prek javnih služb kot sta Center za socialno delo in Dom starejših občanov, bodisi prek civilnih združenj, kot so Društvo upokojencev, Rdeči križ, Slovenska kari-

tas ..., ukvarjamo s temi vprašanji. Da bomo čim hitreje prišli do konkretnih rešitev, nadaljujemo z načrtovanim delom, v katerem evidentiramo konkretne socialne in zdravstvene potrebe pri starejših ljudeh. Trenutno najbolj aktualna naloga je, da smo v DU pristopili k pilotski raziskavi, ki bo za razliko od običajnih raziskav povsem konkretna. Projekt bomo uresničili s pomočjo Slovenske filantropije (to je združenje za promocijo prostovoljstva), s katero društvo več kot leto dni že sodeluje.

Premalo je namreč vedeti, da v našem okolju potrebuje npr. dietno prehrano 25 % starejših. Vedeti moramo, kdo so ti starejši, kje živijo, katero dieto potrebujejo, ali imajo možnost, da jo pripravljajo sami ali njihovi svojci ali jo bodo prejeli od drugod. Vedeti moramo, kdo jo strokovno ustrezno sme in lahko pripravljati, kdo dostavlja ipd., koliko dni v tednu jo lahko dostavlja, ali jo koristnik zmore plačati, ali jo želi prejemati, ali je pripravljeno zanj delno prispevati.

Ta anketa torej ne bo anonimna. Zajela bo 100 starejših od 69 let, to se pravi tiste, ki so rojeni v letu 1932 in prej. Tudi

ne bo narejena po vzorcu, kot je to običajno (vsak peti, vsak deseti ali kako drugače). Zajela bo vse starejše od 69 let v dveh treh središčnih ulicah mestnega naselja in vse starejše v izbrani vasi - skupno torej 100.

Vsi anketiranci bodo vnaprej obveščeni na krajevno ustaljen način (prek radia Zeleni val) teden dni prej in prek izbranih poverjenikov. Anketiranje bo na domovih anketirancev. Anketo bomo opravili prostovoljci, ki v glavnem poznamo starejše - izbrani poverjeniki in članice komisije za zdravstveno-socialno delo v društvu.

Osnovni cilj te raziskave je, da vprašamo, kaj potrebujejo, kako si predstavljajo oziroma želijo zadovoljevati svoje življenjske potrebe danes in kako, ko bodo še starejši, morda bolni ali obnemogli.

Drugi - prav tako pomemben cilj je, da ugotovimo, ali je smotno investirati in spodbujati morebiti zainteresirane za ureditev centra za pomoč na domu. V devetih Slovenskih občinah taki centri že delujejo. V naši občini pripravljajo in dostavljajo hrano in delno opravljajo tudi nege delavke Doma starejših občanov

Grosuplje usklajeno s Centrom za socialno delo, delno tudi s pomočjo prostovoljke iz DU. Druge storitve npr. pomivanje oken, vzdrževanje stanovanja, hiše, vrta, prinašanje iz trgovine, plačilo položnic, spremstvo na sprehodih, obdelovanje vrta, pomoč pri negi pa opravljajo sorodniki, sosede, otroci, ali pa se mnogi počasi navajajo, da živijo v vse manj urejenem okolju, ker pač sami ne zmorejo.

Seveda želimo tudi ugotoviti, kdo so tisti starejši, ki so pripravljeno ponuditi vsakodnevno ali nekajurno pomoč na dan, na teden ali kako drugače in pod kakšnimi pogoji. Poleg naštetega pričakujemo tesnejše in boljše sodelovanje s CSD, ki bo prostovoljcem lahko konkretno pomagal s strokovnimi nasveti ob delu, o načinih pristopa, korektnosti odnosov s starejšim, ki potrebujejo pomoč.

Podatke bomo obdelali v DU in bodo varovani v skladu s predpisi o spoštovanju zasebnosti in varovanju podatkov pred vsakršno zlorabo. Vprašalnike bodo izpolnjevali anketarji, anketirani se bo lahko tudi podpisal in tako potrdil resničnost. Z anketiranjem bomo predvidoma zaključili do 10. avgusta. Vsi, ki bodo izrazili željo

po izkazani pomoči, jo bomo poskusili znotraj javnih služb kot je CSD, DSO ali v DU ali pri RK, Karitasu tudi realizirati.

V jesensko-zimskem času bomo anketirancem posredovali možne rešitve in se z vsakim posameznikom tudi osebno dogovorili za konkretne aktivnosti. Pričakujemo, da bo naša pripravljenost za boljše organizacijo raznolike pomoči starejšim pomoči potrebnim v danem okolju sprejeta dobronamerno. Pričakujemo pa tudi, da bo potencialni poslovnež našel tudi zase dobro nišo za katero od potrebnih dejavnosti.

Seveda pričakujemo, da bo v naslednjem letu poleg drugih občinskih tudi še razpis za sofinanciranje katere od najbolj potrebnih storitvenih dejavnosti za starejše, ki jih v tem okolju še nimamo.

Verjamemo, da bo boljša skrb za drugega, ki se je znašel v stiski in prid tudi nam samim, našemu počutju in zdravju in seveda, kadar se bomo znašli med pomoči potrebnimi.

Marta Hrovatn, Komisija za zdravstveno-socialno delo v DU Grosuplje

NAJBOLJŠI ČLOVEKOV ŠTIRINOŽNI PRIJATELJ NI STOL - AMPAK PES!

PREHRANA PSOV - POMEMBEN DEJAVNIK ZA ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

Predvsem skrbniki najmlajših in mladih psov se večkrat sprašujejo, kako in s čim hraniti psa. Tu so odgovori na nekaj najpogostejših vprašanj.

KUPLJENA ALI DOMA PRIPRAVLJENA HRANA?

Mladiči in doraščajoči kuža potrebujejo za zdrav razvoj uravnoteženo hrano, ki jo je težko pripraviti doma v taki sestavi, kot jo predpisujejo veterinarji in strokovnjaki za prehrano. Zato je pametno, da kužka naučimo jesti tako doma pripravljeno (kuhano in surovo) hrano, predvsem pa briketirano suho hrano, ki velja za popoln obrok. Privajanje na briketirano hrano in predvsem na različne vrste bi moral opraviti že vzreditelj, kjer smo kužka kupili. V prvih dvanajstih tednih se namreč oblikuje tudi pasji okus. Če kuža ni bil v tem času seznanjen z različnimi vrstami, sestavo in obliko hrane, se ji bo kasneje zelo težko privadil ali pa jo bo celo vztrajno zavračal.

KATERE VRSTE KUPLJENE HRANE SO DOVOLJ KVALITETNE?

V industriji pasje (in mačje) prehrane se pretakajo ogromne količine denarja, prav gotovo več, kot jo zberemo za humanitarne namene. Žal je za nekatere megakoncerne, kjer je stranski industrijski produkt tudi pasja hrana, zaslužek edino vodilo, zato je potrebno biti pri izbiri še posebej previden. V Sloveniji je bila narejena le ena neodvisna študija med različnimi vrstami hrane, ki jo je kot magistrsko delo opravil mag. Peter Levstek, dr.vet.med., ki je občasno na voljo tudi grosupeljskim skrbnikom psov v svetovalni ambulanti. Tudi on je zagovornik uporabe različnih blagovnih znamk hrane, ki pa morajo biti prilagojene starosti in pasmi psa.

KAKŠNA JE PREHRANA ODRASLEGA PSA?

Po svojem telesnem ustroju je pes izključno mesojeda žival. To pomeni, da ima pes enostaven, vrečast in precej velik želodec. Črevesje je 6 - 8 krat večje od telesne dolžine. Prebava pri psu poteka razmeroma hitro, hrana se zadržuje v želodcu le nekaj ur, v črevesju pa največ 24 ur. Če pes poje hrano, ki povzroča vrenje, in po hranjenju teka naokrog, lahko taka hrana povzroči zasuk želodca okoli svoje osi, le redki psi so v takem primeru dovolj hitro deležni kirurške veterinarske pomoči, da preživijo. Pomembno: posebej večjim psom je potrebno en večji obrok razdeliti v dva manjša, pes naj po obilnem obroku počiva.

V naravnih življenjskih razmerah požro divji sorodniki psa plen s kožo, dlako, kost-

mi in drobovjem. S tem dobijo vse potrebne snovi za preživetje in razvoj v idealnem razmerju. Ko plen raztrgajo, najprej pojedro drobovino, sledi meso, nato šele ostalo. V mesu uplenjene živali dobijo kvalitetne beljakovine, v maščevju vir energije, v drobovini in črevesni vsebini pa vir vitaminov. Kri in kosti so bogate z rudi in kemičnimi prvimi, dlaka, koža in drugi balastni deli pa vzpodbujajo prebavo in praznitev črevesja.

V današnjem času pa je prehrana psa odvisna od njegovega lastnika in spremljajočih dejavnikov: od finančnega stanja, iznajdljivosti, časa in znanja lastnika. Prav zaradi tega ima večina psov nepravilno prehrano. V večini primerov so ljudje po krivici naredili psa vsejedca (ostanki človekove hrane!), vendar pes po svojem ustroju prebavi to ni.

Pri prehrani psa je pomembna tudi pretirana skrb in "počlovečenje" psa. Pes zelo hitro postane izbirčen pri prehrani. Zato naj pri prehrani psa velja pravilo, da mu ne nudimo tiste hrane, ki jo ima najraje, temveč tisto, ki zadovoljuje njegove hranilne, energetske in vitaminske potrebe. Zato naj pasji jedilnik ne vsebuje sladkarij, ker niso zdrave (v velikih količinah povzročajo okvaro zobovja in debelost). Predvsem pa je prepovedano: svinjsko meso in kosti, začimbe, čokolada; surova drobovina, surove ribe, surovo meso, ki ni neoporečno.

Količinsko je zelo težko določiti, koliko hrane naj damo odraslemu psu, ker niti dva psa - kot dva človeka - ne pojedata enako. Obrok hrane je pri zdravem psu odvisen od pasme psa (velikosti psa), aktivnosti psa, temperature okolja in intenzivnosti presnove psa. Obrok za odraslega psa mora biti sestavljen iz: 50 % živil mesnega izvora (beljakovine), 25 % živil bogatih z energetsko vrednostjo (riž, testenine, žitarice), 25 % zelenjave (vitamini, minerali, balast,...)

Hranjenje psa izključno z rastlinsko hrano in maščobo brez živalskih beljakovin povzroča v organizmu motnje v presnovi in različne deficitarne bolezni. Nepravilna in enolična prehrana se kaže tudi v izpadanju dlake, z ekcemi, s kroničnimi driskami, hujšanjem, z dlako brez leska... Pes lahko uživa tudi surovo meso, če je to higijensko neoporečno in je pes nanj navajen. Je celo bolj naravno, lažje prebavljivo, s kuhanjem ne izgublja snovi, ki jih temperatura uniči, obenem pa krepi

dlesni. Seveda pa je potrebno drobovino (pljuča, jetra, vimeana,...), ki jo kupimo v klavnicah (to so odpadki, ki so neprimerni za predelavo), obvezno prekuhati. Tako meso je lahko za psa nevaren vir okužbe.

Pravilno hranjen in zdrav pes svoj obrok običajno poje zelo hitro. Če se pes nad obrok ne navdušuje, pomeni, da je sit ali bolan. Po desetih minutah moramo hrano odstraniti, posebno to velja v poletnem času, ker se hrana hitro pokvari in na njej se nabira mrčes, pozimi pa hrana zmrzne. V obeh primerih je to škodljivo. Trdota hrane, ki jo nudimo psu, je odvisna od njenih sestavin. Najbolj je primerna konsistenca mesa. Psi, ki so od mladosti navajeni na trdo hrano, neradi jedo mehko in obratno. Odraslemu psu nad 15 meseci starosti damo dva obroka dnevno, najboljši ob določeni uri. En dan v tednu ima pes lahko post, tisti dan damo psu kosti ali pa le 1/4 normalnega obroka. Kost, ki jih dajemo psu, morajo biti velike "močne" kosti. Z njimi si pes krepi čeljustne mišice, hkrati pa si čisti zobne obloge. Psu je prepovedano dajati krhke kosti (piščančje), ker se taka kost lahko zatakne med zobmi, v gobcu ali v črevesju. Velikih količin kosti ni priporočljivo dajati, ker povzročajo zaprtje. Vsa hrana v obliki briketov je suha, zato pes zraven nje potrebuje stalno večje količine sveže vode.

PREHRANA MLADIČEV

Prvič začnemo psičke odstavljati od matere pri štirih tednih starosti. Takrat začnejo dobivati mlečne zobe, s katerimi povzročajo poškode seskov. Pri šestih tednih starosti mladiči ne sesajo več pri materi.

Ko so mladički stari sedem tednov, jih hranimo pet do šestkrat na dan. Posamezni obroki ne smejo biti preobilni, ker mladički v tem obdobju nimajo občutka sitosti in jedo preko svojih potreb. Prav tako še nimajo razvitega refleksa za bruhanje. Pri tem lahko pride do prenažrtja in s časom do kronične razširite želodca in povešenosti hrbtenice (t.i. sedlast hrbet). Za neizkušene skrbnike naj velja pravilo, da se mladiču vzame posoda s hrano, ko psiček prvič dvigne glavo iznad posode. Od pol leta do enega leta starosti psičkom damo dva do tri obroke dnevno. Ko psički dopolnijo osem tednov, zmanjšamo število obrokov na štiri do pet krat. Po dvanajstih tednih starosti damo od tri do štiri obroke

dnevno (dva mesna in dva mlečna).

Psi so v mladosti hitro rastoče živali, pravimo, da rastejo pred našimi očmi, zato posvečamo njihovi prehrani posebno pozornost. Od psa, ki v razvoju ne dobi ustreznih prehrane, ne moremo pričakovati, da bo lepo raščel, vzdržljiv in odporen. S šestimi meseci pes doseže dve tretjini svoje velikosti. V tem obdobju najintenzivneje raste in pridobiva na teži. Po dvanajstih mesecih pa je večina pasem razen največjih že odraščanih.

Posebno pri mladičih velikih pasem, ki rastejo skoraj do starosti dveh let, je pomembno, da poleg popolne uravnotežene kupljene hrane ne dodajamo vitaminov ali mineralov (kalcija); slednji namreč v prevelikih odmerkih povzročajo deformacije in spremembe sklepov, ki so lahko tudi usodne.

PREHRANA PRI ZAPEKI (obstipacija)

Zaprtje se pojavlja predvsem pri starejših živalih zaradi starostne atonije (slabše delovanje) črevesja. Bolj pogosto kot pri samicah je to pri samcih, predvsem pri starejših, zaradi povečane prostate, ki pritiska na črevesje in otežuje prehod blata. Neredko nastane zaprtje tudi v zvezi z brestostjo in pri nekaterih boleznih z visoko temperaturo. Običajno zaprtje nastaja predvsem pri obilnem hranjenju psa s (piščančjimi) kostmi. Ko odpravimo osnovni vzrok zaprtja, hranimo psa z redko kašasto hrano še več dni po tem. Taka hrana mora vsebovati lahko prebavljive snovi: mlečni riž, ovseni kosmiči, konjsko meso, jetra in vranica. Za pitje pripravimo lahko juho ali mleko. Če je zaprtje pri psu kronično, dajemo psu odvajalne čaje. Psu, ki je nagnejen k zaprtju, pa ne smemo dajati kosti ali suhe hrane, temveč mora biti kašasta in vodena.

PREHRANA PRI DRISKI (diareja)

Diareja je najpogostejša posledica bolezni, kot so: pasja kuga, parvoviroza, glitavost, zastrupitve,... Pojavlja se tudi pri obilnem hranjenju z nekaterimi sicer neoporečnimi živilji, kot so mleko (predvsem pri starejših psih, ki ga niso vajeni), surova jajca, surova jetra, surova vranica in loj.

Pri diareji je pomembna

dietna prehrana in nadomeščanje izgubljene tekočine. Pri močnih driskah je nujno, da takoj poiščemo veterinarsko pomoč, pri blažjih pa lastnik lahko pomaga sam. Najprej psu ne damo 24 ur nobene hrane, počakamo, da se črevo izprazni in spočije. Po tej pavzi damo psu najprej ruski ali borovničev čaj. Hranimo z razkuhanim rižem, ovsenimi kosmiči, ki jim dodamo nekaj pustega kuhanega zmletega mesa. Obrok ne sme biti preobilan, hrano razdelimo na več obrokov dnevno. Obrok mora vsak dan biti sveže pripravjen in ne premoč ali prevroč. Ko se blato nekoliko formira, počasi preidemo na običajen obrok.

PREHRANA PRI BOLEZNIH KOŽE

Različne spremembe na koži so lahko vzrok pomanjkljive prehrane, ali pa je pes alergičen na določeno hrano oziroma snovi, ki jih hrana vsebuje. Take spremembe se kažejo predvsem v odpadanju dlake, leska na dlaki, prhljaja, ekcemov,... V prvem primeru gre za pomanjkanje nekaterih za pasji organizem nujno potrebnih snovi, kot so: aminokisliline, maščobne kisline, vitamini in minerali. Do tega pride največkrat zaradi enostranske prehrane ali pa zaradi bolezni črevesja. Kadar je vzrok kožnih sprememb hrana, je potrebno hrano spremeniti in jo popestriti z vitaminskimi in rudninskimi snovmi. Seveda pa vsakemu ekcemu ni vzrok hrana, lahko so vzrok bolhe, hormonalne motnje, organske bolezni,... Zato je najbolje, da se pri takih motnjah oglašite pri veterinarju, ki bo vašega psa pregledal in ustrezno pomagal.

Mojca Sajovic s sodelovanjem mag. Petra Levstka, dr.vet.med.

TAKO SO ŽEJNI ... ČLOVEŠKE LJUBEZNI.

Na svoj naslov sem prejel pismo zveste bralke. Ker sem se globoko zamislil še posebej nad tistim delom, ki opisuje življenje naših starejših soobčanov v Domu za ostarele, navajam te njene misli dobesedno. Med drugim je zapisala naslednje:

Danes (26. 6. 2002) je bilo v domu ostarelih kar prijetno, saj se je primer- no ohladilo. Prejšnji teden pa so nekatere varovanke, ki so priklenjene na posteljo v sobah, ki so na zahodni strani, dobesedno umirale od vročine. Še zdravi in mladi težko prenašamo vročino. Lahko si predstavljaš, kako je vročina povečala trpljenje starih, nepokretnih, bolnih, onemoglih in že tako preizkušanih ljudi. Klima v domu je le v nekaterih večjih prostorih. Po sobah pa je še ni.

Gotovo bi bila kakšna tvoja spodbuda ali pa morda tudi kakšen intervju s preizkušanimi spodbuda za tiste, ki

imajo moč in zmožnost te razmere izboljšati in narediti dom bolj prijazen človeku. Vsaka trgovinica se potru- di, da bi kupcu ne bilo vroče, da bi se le še kdaj vrnil in kaj kupil. Do starih in onemoglih pa se obnašamo, kot bi si želeli, da jih čimprej pobere... (oprosti neposrednosti...), ampak res me boli srce, ko opazujem te kontraste človečnosti. Zaposleni v domu se zelo trudijo, a njihove zmožnosti so ome- jene.

In še ena mala prošnja: Opažam, da je v času počitnic v domu ostarelih zelo, zelo pusto. Večina je na dopustih, tako da skoraj ni prostovoljcev, manj je delavcev, manj obiskov... Stiske pa večje... Ljubezen ne sme nikdar na dopust. Morda bi objavil kakšno lepo povabilo vsem otrokom in odraslim (tudi upokojevcem), ki imajo veselje do prostovoljnega dela, da med počitnica- mi večkrat zaidejo v dom in vsaj s

kratkim obiskom razveselijo znanca, sorodnika, soseda ali pa popolnega neznanca, ki bo mimogrede postal pri- jatelj. Tako so žejni človeške pozornosti, človeške ljubezni. Vsaka soba kar ječi od potrebe po ljubezni...

Prebran članek iz knjige, šopek travniških cvetic, morda kratek spre- hod, morda kratka vožnja z vozičkom okrog doma, morda samo zapeta pesmica in vesel nasmeh, prijazen poz- drav...

Teža v teh vročih dneh tako manj- ka...

Ker pismu ničesar ne manjka in je samo dovolj zgovorno, ga z avtoričinim soglasjem objavljam. Upam, da ga bodo zares prebrali občinski svetniki, župan in ostali pristojni, ki bi lahko z nekaj stotisočaki iz občinskega pro- računa rešili ta problem.

Postanimo humana družba!
Jože Miklič

DAJTE NAM VSAJ IGER, ČE ŽE KRUHA NE BO!

Ampak raje bi kruh ...

V sejni sobi z visoko tehnologijo sestankujejo predstavniki organizacij in podjetij, in sicer o življenju ljudi, ki so zunaj pred stavbo in zahtevajo vsaj svoje osnovne pravice, da bi živeli človeka dostojno življenje, vendar o tem tisti, ki sestankujejo, ne vedo prav veliko, ker se s tem niso nikoli zadosti soočili ali pa se nočejo več. Tako nekako gre zgodba o lakoti, revščini. Preden pride pomoč do pomoči potrebnega, eden bogati. In pogovor o revščini je tabu tema, ker je mnogo prizadetih - revni se čutijo zapostavljene, bogati pa imajo slabo vest, zato o tem raje ne bi govorili.

Saj pri nas tega ni, pri nas ni revščine! Tako pravi tudi nekdanji predsednik Madagaskarja, kjer 75 % ljudi živi v revščini. O tem, da bi imen- ovani možakar še vedno rad ostal na položaju, čeprav ni bil izvoljen, in je zato iz Francije prišlo 12 plačancev, da bi novoizvoljenega predsednika ubili, pa kdaj drugič, ne gre v ta kon- tekst. Revščina je, celo nove oblike se pojavljajo. V Sloveniji, tako pravi vlad- no Izvajanje strategije socialnega vključevanja s poročilom o uresniče- vanju programa boja proti revščini in socialni izključenosti, naj bi bilo revnih 13,8 %. V Sloveniji se torej priznava, da revščina je. Če povem bolj konkretno, gre za izračun mesečnih dohodkov na odraslega prebivalca. Določi se meja dohodkov, ki se šteje za prag revščine. V Evropi se največkrat uporablja meja 60 %, kar pri nas predstavlja 54.708,00 SIT. Pod tem pragom naj bi torej živelo 13,8 % ljudi, s tem da gre le za materialni vidik. V Poročilu pa je tudi zanimiva primerjava. V državah EU jih je le 6, ki imajo nižji odstotek revščine. Kanček cinizma?

Kadar govorimo o revščini, govo- rimo tudi o socialni izključenosti. Revščina najpogosteje vodi v socialno izključenost, obratno pa ne velja vedno - ni vsak socialno izključen tudi reven. Vendar v današnjem času ne moremo govoriti samo o revščini v materialnem smislu, saj prihaja do oblik, ki bolj spadajo pod pojem socialnega izključenja, lahko pa jim mirno rečemo nove oblike revščine. Sem spadajo brezposelnost, osam- ljenost, pomanjkanje smisla življenja, povečano število klatežev, obronost zaradi priseljevanja, deviantnost, odvisnost od drog, samomorji, prekinitve šolanja, otroška prostitucija in seksualni turizem. Manca Košir pravi, da vse to kaže na primarni vzrok revščine - praznino, odsotnost prist- nih odnosov. Do tega naj bi prišlo, ker živimo v svetu, kjer postaja vrednota "imeti čim več". Sreča je posedovati čim več in uresničiti vse želje čim prej.

Pa to naj vidi še drugi. Od tu po Renatu Mionu izhajajo nove oblike revščine - revščina zaradi pretirane blaginje in potrošništva. Ko sem prvi samo jaz, drugi pa mi pri moji sreči samo služijo. Kdor nima dovolj sred- stev (ki niti slučajno niso nujna za preživetje), se čuti revnega oz. ga ima za revnega družba.

V nekaterih državah bi spadala med bajno bogate, v drugih pa bila revna kot cerkvena miš - če gledam samo z vidika denarja. Če začnem tako gle- dati, lahko hitro ugotovim, da mate- rialne dobrine niso tiste, ki pokažejo na to, kako srečen si. Vidim pa lahko tudi, kako v različnih državah delujejo, da bi zmanjšali revščino. Ali v največ primerih bolje rečeno - poskrbeli za lastno rit, dokler so na položaju. O revščini namreč največkrat razpravlja- jo ravno tisti, ki imajo denar. In zato tudi moč. Tako lahko na eni strani pošiljajo v države orožje, kar pobere večino državnega denarja, po drugi strani pa istim ljudem pošiljajo hrano, ker tam nimajo denarja zanjo. Le da se pri hrani velikokrat zatakne zaradi toliko papirjev. Naša država si mirno privoščiči nakup vladnega letala, ki ga nimajo niti nekatere bogatejše države, predsednik dobi dosmrtno "plačo", kot da bi bil nekakšen princ. Mislim, da še nismo v monarhiji, zato je taka poteza nenavadna, ker vsekakor pre- cej bremeni že tako trhel proračun. Kaže pa tudi na to, da si tu plačan za to, kar si, in ne za to, kar narediš. Bi se lahko za začetek vsak poslanec odpovedal npr. 50.000 SIT svoje plače za pol leta? Njemu se to ne bi nič poz- nalo, proračunu pa.

Slovenija se glede na blaginjo oz. kakovost življenja uvršča med razvite države in naj bi bila po t.i. HDI (human development index) - indeksu razvoja ljudi na 26. mestu v svetu. V Sloveniji pa je čutili tudi željo po približevanju zahodnemu svetu in zato velja pravilo, ki je sicer ugotovljeno za države na nižji stopnji ekonomskega razvoja - od razvitejših držav so veliko hitreje nalezljivi vzorci potrošnje kot vzorci proizvodnje. Tako postane jasno, zakaj postaja čedalje bolj močan občutek, da naša država čedalje bolj funkcionira kot država tretjega sveta - denarja ni veliko, ampak za vladajoče ga je vedno dovolj. In vladno letalo ima vsekakor prednost pred pedi- atrično kliniko, gradnjo študentskih domov, stanovanj (ki jih manjka okrog 13.000) in nenazadnje avtocest. Zato se draži gorivo, z dragim izrednim študijem se da pridobiti precej denar- ja itd. Zares je čedalje bolj razpo- naven vzorec "Kruha in iger!" - dajte ljudstvu (plebsu) zabavo, kjer se dobi

seveda tudi nekaj kruha, da pozabijo, da ni vse tako, kot bi moralo biti, mi pa se med tem okoristimo. Ta vzorec je veljal v rimski državi, ki pa je, ne po- zabite tega, propadla. Kaj je bil vzrok?

Poglejmo še nekaj primerov iz vlad- nega Poročila, ki kažejo na to, da se država ne sooči z revščino tako, kot bi se morala, saj nekaterih primerov niti ne obravnava.

Šolska izobrazba lahko vpliva na revščino, saj je večinoma povezana z zaposlitvijo - nižja izobrazba pogosto pomeni slabše plačano delo. Če pa posameznik izhaja še iz revnejšega okolja, ni dovolj sredstev, da bi lahko konkuriral na trgu znanja, ker do tega znanja ne more priti. Seveda rešitev niso vedno lažji in presprostejši pro- grammi, kar Poročilo ne pojasnjuje. Izločevalno delujejo drage obšolske dejavnosti v osnovnih in srednjih šolah, ki vedno bolj ločujejo tiste "notri" in tiste "zunaj". Redni postaja- jo prispevki za papir in administra- tivne stroške, športni dnevi in izleti so dragi, celo elitistični.

Glede na Poročilo naj bi obstajala cela vrsta zaposlitvenih programov, v praksi pa je jasno, da večina ne delu- je.

Teh nekaj primerov kaže, da je potrebno zares evalvirati svoje delo, ne le metati peska v oči.

Z vidika sveta nismo še na pragu najhujše revščine. 800 milijonov ljudi je lačnih; če imamo hrano, stredo in odejo, smo bogatejši od 75 % ljudi, če pa imamo še račun na banki in nekaj zlatih drobnarij, smo med 8 % najbol- je situiranih ljudi na svetu. 6 % ljudi ima v rokah 60 % svetovnega bogast- va. To so številke, ki sicer povedo, da je revščina velika, a nam se zdi, da spadamo v boljši del sveta. Še dolgo? Preveč revščine je že potrkalo na naša vrata, tudi mi postajamo čedalje bolj dvopetinska (2/5) družba - strokov- njaki namreč ugotavljajo, da bo počasi le 2/5 ljudi tistih, ki bodo lahko živeli v naši družbi. Revščina pa ne rabi besed, rabi dejanja!

Alenka Oblak

(Avtorica je za podatke navedla vse vire za gornji prispevek - uredništvo)

ZAHVALA

ob smrti mame, stare mame in babice

ŠTEFKE MIKLIČ iz Šmarja - Sapa.

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, Društvu upoko- jencev iz Šmarja in Ljubljanskih mekarn, za izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za svete maše in cerkev. Hvala g. župniku za spoved, za maziljenje in g. Mrvarju za sv. Mašo in pogrebno slovesnost. Hvala zdravnikom in patronažnim sestram za pomoč in nego. Hvala pevskemu zboru Samorastnik iz Žalne za zelo lepo prepevanje med mašo in ob grobu.

Njeni sinovi: Frenk, Rajko in Bojan z družinami in ostali sorodniki.

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družil nas,
so vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
(Mila Kačič)

ZAHVALA

ob nepričakovani in boleči izgubi
našega dragega

JOŽETA GOLI iz Šmarja-Sapa

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom z Rimske ceste, krajanom Šmarja-Sapa, znancem, Zvezam združenj borcev Šmarje-Sap, Grosuplje in Škofljica, Društvu upoko- jencev Šmarje-Sap in sodelavcem Kovinastroja Gastronomoma Grosuplje za vsa ustna in pisna sožalja, izkazano sočustvovanje, podarjeno prelepo cvetje, sveče in darove za svete maše.

Še posebej se iskreno zahvaljujemo gospodu župniku Jožetu Mrvarju za molitve in svečano opravljen poslovilni obred, moškemu pevskemu zboru Šmarje-Sap za ganljive pesmi, Cvetličarni Predalič, Foto Travnik in g. Antonu Adamiču za vso pozornost.

Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste se s spoštovanjem poslovili od njega in ga spremljali na njegovi poslednji poti ter ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

25. 06. 2002 je po hudi bolezni
ugasnilo življenje dragega moža,
ata, starega ata, tasta in brata

LADA VIDICA iz Šmarja - Sapa.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku, nam izrazili sožalje ter darovali cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo sorod- nikom, g. župniku Mrvarju, šmarskim pevcem in vsem, ki so pomagali pri pogrebni slovesnosti.

Vsi njegovi.

PROTINATOVSKÉ DEMONSTRACIJE ZA DAN DRŽAVNOSTI

Med osrednjo proslavo ob dnevu državnosti je v ponedeljek zvečer na Ljubljanskem gradu skupina Avtonomni posamezniki hotela razviti velik transparent z napisom Reci ne NATU, vendar so ji policisti to preprečili, je poročala TV Slovenija. - STA - 26.6.

REVŠČINA JE DANES,

Žal, za vrati premnogih domov, čeprav bi razlika med vrhom in dnem socialne lestvice lahko bila veliko manjša. Država bi jo morala z dobro preiščljenimi pose- gi čim prej zmanjšati. Revščina namreč ni posledica nesposobnosti posameznika, ampak je zelo kompleksen družbeni problem, povezan s vprašanjem, ali posameznik ima prihodnost ali ne. In tudi, ali ima priložnost za izobraževanje. Večer, 27.6.

EKSTAZI NEVAREN!

Da so ekstazi in druga poživila močno prisotna tudi v Sloveniji, pričajo podatki o policijskih zaplembah (leta 1999 so našli 1749 tabletk ekstazija, leta 2000 pa skoraj 28.000) in številu udeležencev tako imenovanih rejevov. Po nekaterih ugotovitvah obiskuje te zabave vsak mesec 12.000 slovenskih mladostnikov, kot pravi Andre Elissen (predstavnik nizozemske kriminalistične policije in vodja projekta Phare za sintetične droge in prekurzorje) pa so prav

obiskovalci rejevov največji porabniki ekstazija. In čeprav je še pred nekaj leti zaradi pomanjkanja podatkov veljalo, da je ekstazi nenevarna snov, nekakšna "droga ljubezni", so poznejše raziskave pokazale, da povzroča trajne okvare delovanja možganov, zato ga upravičeno uvrščajo med najnevarnejše pre- povedane droge, zatruje Elissen. Za uspešno ukrepanje zoper te droge pa je treba uravnovesiti dejavnosti za preprečevanje njihove ponudbe in povpraševanja.

Jože Miklič

**POKAL ZVEZE
PARAPLEGIKOV SLOVENIJE**
POKAL OSVOJILI GORENJCJI

V soboto, 8. junija 2002, se je končalo pokalno prvenstvo v košarki na vozičkih za pokal Zveze paraplegikov Slovenije. Štiri slovenske ekipe v košarki na vozičkih so se pomerile v končnici. Tekmovanje je potekalo v športni dvorani v Zgornjem Kašlju. Srečanje sta pričeli ekipe DP Maribor in DP Ljubljana z razliko trinajstih točk so slavili slednji. Nato sta se pomerili ekipe DP Kranj-Experta in DP Novo mesto. Z veliko razliko petindvajsetih točk so tekmo dobili igralci z Gorenjske.

Poraženi ekipe sta se nato pomerili za tretje mesto, zmagovalni pa v finalu tekmovalca za prvo mesto. Za tretje mesto sta igrali ekipe DP Maribor in DP Novo mesto. Po izenačenih prvih dveh tretjinah so v drugem delu prevzeli pobudo na igrišču Mariborčani in tekmo brez kritičnih trenutkov suvereno pripeljali do konca. Rezultat v finalni tekmi med DP Ljubljano in DP Kranj-Experta se je vseskozi gibal zdaj v prid enih drugič spet drugih. Prvi dve tretjini sta bili dokaj izenačeni, nato pa so v

tretjem delu Gorenjci strnili vrste in tretjino zaključili z osmimi koši razlike. V zadnjem delu pa so Ljubljancani zbrali moči in ogrozili vodstvo Gorenjcem. Zadnjih pet minut je bilo zelo nervoznih, Ljubljancani so izgubili preveč žog in pokal Zveze paraplegikov je zaslužno osvojila ekipa iz DP Kranj-Experta.

Na samem zaključku sta sekretarka Katja Vipotnik in vodja košarke Dane Kastelic v imenu Zveze paraplegikov, kot organizatorja slovenske košarkarske lige na invalidskih vozičkih, poleg prehodnega pokala zmagovalni ekipi podelila tudi pokal najboljšemu igralcu in igralcu z največ doseženimi koši. Najboljši igralec za sezono 2001/2002 je po mnenju ankete med igralci in ostalimi akterji v košarki na vozičkih postal MARJAN PETRNEJ. Igralec z največ doseženimi koši pa MARJAN TRDINA, oba iz ekipe DP Kranj-Experta.

Končni vrstni red zaključnega pokalnega tekmovanja je sledeč:

1. mesto DP Kranj-Experta
2. mesto DP Ljubljana
3. mesto DP Maribor
4. mesto DP Novo mesto

S tem tekmovanjem se je tudi uradno končala sezona za leto 2001/2002. Žal na koncu ugotovljamo, da je v Sloveniji edino Zveza paraplegikov tista, ki podpira to vrsto športa v taki meri, da se lahko razvija tudi tekmovalni šport. Kje so potem tiste institucije, ki imajo šport že v svojih zvencih naslovih, se sprašujemo organizatorji in predvsem tekmovalci, ki bi radi v tej športni panogi nadgrajevali svoje znanje in delili uspehe z vsemi.

Dane Kastelic

**TRIO MARJANA SKUBICA IN
ORKESTER HARMONIKAŠEV -
ZMAGOVALCI NOVOMEŠKIH
TV GLEDALCEV**

SLIKA SPODAJ: Takole sem v fotografski objektiv ujela Trio Marjana Skubica (M. Skubic živi na Plešivici pri Žalni) in orkester harmonikašev, ki so v dvorani Leona Štuklja v Novem mestu prejeli 1. nagrado TV gledalcev v oddaji "Zaigrajmo in zapojmo." Kljub konkurenci 32 zelo uspešnih in znanih narodno-zabavnih ansamblov so s priredbo Avsenikove Na Golici osvojili srca gledalcev. Z 2061 glasovnicami so prišli na vrh in z več kot 1000 glasovi premagali drugouvrščene.

**trio Marjana Skubica
in orkester harmonikašev**

Orkester harmonikašev sestavljajo otroci, katerih veliko veselje je narodno-zabavna glasba in so v povprečju stari 15 let. Ker so še mladi in zagnani, držimo pesti, da iz njih še nekaj bo. V lanskem letu pa so že posneli tudi svojo CD ploščo (naslovnica - SLIKA ZGORAJ).

Mojca Smolič

**DENIS ŽEJAVAC -
TRETJI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU**

Letošnjega državnega prvenstva v streljanju z malokalibrskim orožjem, ki je bilo v Ljubljani, so se v disciplini MK pištola proste izbire udeležili tudi trije strelci Strelskega društva Grosuplje (naš najboljši strellec Željko MOIČEVIČ se je v letošnji sezoni odpovedal nastopu z MK puško zaradi nastopa na svetovnem prvenstvu v streljanju z zračnim orožjem v začetku julija).

Klub temu da smo pištole dobili šele mesec dni pred državnim prvenstvom, je Denis ŽEJAVAC s svojim osebnim rekordom 439 krogov (od 600 možnih) osvojil 3. mesto med mladinci in se tako pridružil že uveljavljenima mladima grosupeljskima strelcema s pištolo Roku IVANCU in Ivanu GRLIČU (osvojila sta 5. in 6. mesto na letošnjem državnem prvenstvu z zračno pištolo).

Kot posebnost naj navedem, da nima Denis še niti 14 let, nastopil pa je v kategoriji od 15 do 20 let.

Druga dva nastopajoča grosupeljska strelca (mladinec IVANC in član CULJKAR) sta kljub solidnemu streljanju končala ob koncu razpredelnice.

Jože Kolenc

**KICKBOXING KLUB KOBRA IZ
GROSUPLJEGA PRIBORIL KAR 2 DRUGI
MESTI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU**

S. Burzič - 2. mesto, selektor reprezentance Vladimir Šitar, M. Pavlin - 1. mesto - foto M. Fischer

V nedeljo, 23. 6. 2002 je v Zagorju potekal 3. FINALNI TURNIR ZA DRŽAVNO PRVENSTVO 2002 v Kickboxu - Semi contact. Sodelovalo je 212 tekmovalcev iz 17. klubov, med njimi tudi 2 člana KK KOBRA. V močni konkurenci klubov iz cele Slovenije je KK Kobra iz Grosupljega kar 2-krat stal na stopničkah.

Senad Burzič je v kategoriji +94 kg osvojil odlično 2. mesto. Boril se je z večletnim državnim prvakom Pavlin Mladenom, ki tekmuje za mariborski klub. Luka Smrkolj se je boril v kategoriji 89 kg. V prvem krogu je gladko premagal tekmovalca Živka Čvorak, ki je član kluba iz Izole. V drugem krogu je dobil za nasprotnika Muršec Dejana, ki pa mu je kljub začetnim vodilnim točkam, moral priznati zmago.

Na tekmovanju je na povabilo organizatorja tekmovanja sodelovala tudi svetovna prvakinja v glasbenih katah, Sandra Hess iz Nemčije, ki se je predstavila kar trikrat. Otvoritev tekmovanja so popestrile še mažoretke. Tekmovanje je potekalo v izredno težkih razmerah, saj je bila vročina neznosna. Kljub temu sta se člana Burzič Senad in Smrkolj Luka več kot odlično odrezala in sta rezultat večletnega trdega dela trenerja Mateja Fischerja.

Zaradi želje članov po treningih obveščamo, da bodo treningi tudi v poletnih mesecih 2 krat tedensko.

Matej FISCHER

Ž. Čvorak - 3. mesto, D. Muršec - 1. mesto, L. Smrkolj - 2. mesto - foto M. Fischer

ZAHVALA DONATORJEM HUMANITARNEGA MARATONA SAVA 2002

Na startu Save 2002, 245 km dolge poti od Rateč do Obrežja.

Najprej izrekam zahvalo tistim, ki so darovali v sklad za družino. To so bili: Logo d.o.o., Poli M.N., Targo d.o.o., Marjan Šircelj s.p., Koviflex d.o.o., Drela d.o.o., Tendler d.o.o., Eltok d.o.o., Drago Kastelec s.p., Jožica Perme s.p., Euroair d.o.o., Timo d.o.o., TIM trade d.o.o., Klima-mont d.o.o., Metod Globokar s.p., Belimed d.o.o., Kek d.o.o., Zdenka Modic s.p., Mihael Kadunc s.p., Komunalno podjetje Grosuplje, Mizarstvo Perovšek, Poma-kirs d.o.o., Hranilnica LON, Janeš d.o.o., Dolenjgrad d.o.o., Pekarna d.d., Krim d.o.o., KOPS d.d., Styling Mateja Mustar, EMV d.o.o., Pavel Stergar, Janez Vovk s.p., Igor Cilenšek, Božo Starašinič, Okrepčevalnica Zora-Kompolje, B.S. posredništvo Tomo Oven, Posredko Alojz Rupnik (gostilna Jarm), Dušan Steklačič s.p., POMO Alojz Petek, Bomax in vsi udeleženci maratona Sava 2002.

Pri Sevnici se nam je pridružil Martin Derganc.

Naslednja zahvala gre tistim, ki so omogočili letošnji maraton. Spremljevalna vozila nam je zagotovilo podjetje STN in njen direktor g. Franci Škerj, Vodo, katere smo mimogrede porabili okoli osem litrov na kolesarja, nam je podarilo podjetje Pivovarna Laško in njen predstavnik Franc Košir. Z dobrotami iz svojih peči nas je založila Pekarna Grosuplje. Banane, ki so nam dodajale izgubljeno energijo so bile iz podjetja Onkel Tuca bananas originales. Okrepčilo na postanku v Šentlovrencu je podarilo podjetje Posredko Alojz Rupnik.

Torej še enkrat vsem, ki ste omogočili izvedbo maratona Sava 2002, in vsem, ki so darovali v sklad za pomoč družini, se v imenu KD Grosuplje, v imenu družine, kateri smo sredstva namenili, in svojem imenu najlepše zahvaljujem. Zahvaljujem se za izkazano pomoč, za moralno in materialno podporo, ki ste nam jo ob tem projektu nudili, predvsem pa se vam zahvaljujem za zavest, da so še vedno nekje ljudje, ki so pripravljeni pomagati.

KD Grosuplje, Andrej Jerman

Tudi ekipa pionirjev Kosarkaskega kluba Grosuplje je uspešno zaključila sezono 2001/2002.

NA LIPANCO

V začetku junija so imeli v osnovni šoli Brinje, Grosuplje, 4. razredi športni dan. Odločili so se zopet za "hribe". Dva avtobusa, preko 80 učencev in pet učiteljev, se nas je v lepem jutru odpeljalo proti Gorenjski na Pokljuko.

Obetavno vreme in vedno pripravljene in razigrane "pohodniki" smo malo čez 10. uro krenili s parkirišča pod planino Zajamniki na planino Lipanco - do Blejske kočice. Dobra ura in četr in že smo bili na čudoviti planinici, ali bolje na dolinici pod vrhovi dvatisočakov: Mrežice, Lipanjskega vrha, Debele peči... pri

Blejski kočici.

Kočica je bila odprta, s prijazno postrežbo. Počitek, malica, igrice, tudi pohod na pol ure oddaljeni preval, kjer so smeri za na Mrežice, Viševnik, Draški vrh, ali po drugi strani nazaj na Pokljuko.

Ob 14 h smo bili že nazaj v avtobusih. Zaspal ni nihče, saj smo imeli prižgan video... Lep izlet, saj je hoja skozi gozd ena sama senca. Otroci zdaj pot poznajo, saj smo se učili tudi vse o prepoznavanju urejenih pohodnih poti, o neizglednejši planinski markaciji...

Marjan Trobec

V SENCI TRIGLAVA LUKNJA PEČ 2245m - RJAVINA 2532 m

Junjska vročina je nezadržno požirala sneg v našem visokogorju, zato so lepi dnevi kar vabili na zahtevnejše ture. Že prvi dan junija smo se člani PD Grosuplje odpravili na prvo zahtevnejšo turo po brezpotjih kamniških gora. V dobrih štirih urah smo preplezali celoten greben Zeleniških špic. Uživanje v hoji po nemarkiranih poteh, iskanju prehodov v razdrapanem prepadnem svetu, gorsko cvetje, živali, so dokončno zdramila naša gorska srca.

V soboto, pred državnim praznikom, smo štirje člani sklenili osvojiti težko dostopno Luknjo peč, 2245 m visoko goro nad Mojstrano, ki spusti k sebi le dobro opremljene planince, ki obvladajo tudi plezanje II. stopnje.

Ture smo se lotili s parkirišča na koncu doline Kot približno na višini 1000 m.

Čelada, plezalna vrva, plezalni pas, vponke, klini, kladivo so še dodatno obtežili naše nahrbtnike. Zaradi visokih temperatur smo s sabo vzeli vsak tri litre tekočine, tako da so bili nahrbtniki pošteno težki.

Ob pol šestih zjutraj smo se že potili pod pobočjem Macesnovca in si po eni uri hoje obnovili porabljeno tekočino pri studenčku. Pogled na navpične stene Rjavine in Luknje peči nam je govoril, da tura ne bo lahka. Kmalu smo bili v Gubah, pred vzhodnim ostenjem Rjavine, kjer znak PP na velikem balvanu označuje vstop v ostenje Luknje peči. Komaj dobro zakoračimo v grapo levo od markirane poti, ko nas presenetijo ostri žvižgi gamsa na skalnih polcih nad nami. Zdi se nam, kot da nas hoče napolniti iz svojega kraljestva, ko se nam v vratolomnih skokih približuje in se nato pod steno pridruži svoji čredi, ki jo je že predhodno opozoril na vsiljivce. "No pa si ogledite moje kraljestvo," jezno odropota po melišču za svojo čredo.

Pred nami je prva plezarija po gladkih skalah 1,5-metrške stene, ki zapira vhod na pobočja Luknje peči. "To je vstopnica za turo," se pošalim, ko preplezam prvo polico. "Saj ni nobenih oprimkov," se pritoži neznajski del naše odprave. Pomoč vrvi hitro nadomesti manjkajoče opore in že sopihamo po strmih melišču proti stenam nad nami. Nobenih stopinj ali stezice ni, ki bi nam kazala pot, zanesti se moramo na svoj čut za orientacijo in iskanje Luknje peči. Pogleli navzdol se nam izoblikujejo v strašljivih prepadih, ki nas obdajajo z vseh strani.

Prvi cilj je dosežen, toda pred nami je še naporen spust in nato prečenje pobočja Rjavine, ki grozeče kraljuje tik nad nami. Več kot 100-metrski spust je res zahteven, predvsem zaradi izredne krušljivosti, ki smo jo dodobra občutili tudi ob vzponu, ko je kamenje kar lepo zvonilo po naših čeladah.

Pogledi v 1000-metrski prepade in na razbito skalovje zahtevajo veliko pazljivost in koncentracijo, zato smo se še toliko bolj razveselili pogleda na gamsjo družino, ki se nam je približevala po policah Rjavine, kamor smo bili namenjeni tudi sami. Kmalu smo si stali nasproti na razdalji kakih desetih metrov. Tokrat je bila to prijazna družinica z mladičem, ki je veselo "Od tu dalje gre zares," pravim, ko stojimo pred prvo ozko poličko. "Pravilo treh opornih točk in čelada na glavi je od tu naprej zakon," zapovem in pokažem, kje bomo premagovali steno.

Težavam se izogibaj po spodnjih policah, piše v vodniku, a kaj, ko moraš težavo prej spoznati, se vrniti in po spodnji polici nadaljevati osvajanje krušljive stene. Oprimki nam večkrat ostajajo v rokah in potem zgrmijo v prepad pod nami. "Nikogar še ni bilo pred nami, zato moramo steno očistiti posledic zimske zmrzali," potolažim soplezalke in soplezalca, ki jih ni prav nič strah. Prepadi postajajo vedno globlji in kmalu smo na prvem robu, s katerega opazujemo nazobčano ostenje Dimnikov. Svet postane prijaznejši, ko se po krajših grušnatih pobočjih bližamo grebenu, ki Dimnike povezuje z Luknjo pečjo. "Kje bomo pa preplezali te navpične stene?" se oglasi Jan. "Kaj bi plezali, ko nam je pa narava podarila prele-

po okno, skozi katerega bomo stopili na drugo stran," odgovorim in res se nam kmalu pokaže odprtina. Globoko spodaj zagledamo dolino Krme, nasproti pa verigo gorskih vrhov od Debele peči do Vermerja. Druga stran je enako prepadna, le da so strma pobočja pod stenami preraščena tudi s travo. Napotimo se po gamsji stezi ob navpičnih stenah proti vršnemu grebenu. Želja, čimprej priti na vrh nas prehitro zapelje na prvi vrh v povezovalnem grebenu. Prijatelji so si edini, da smo že na vrhu našega cilja, zato so kar malo razočarani, ko jim pokažem skoraj navpično steno, po kateri se bo potrebno povzpeti do vrha. Z grebena lepo vidim, kje so najlažji prehodi. Potrebno je še malo telovadbe gor in dol, dokler nas ne zastavi navpična stena. Sedaj gre zares. Potrebno bo varovanje z vrvo. Nadenemo si plezalne pasove. Z Janom se opremiva še s klini, vponkami, kompeti, kladivom in že sem v steni, da napnem varovalno vrvo. Varovanje pošteno upočasnjuje naše napredovanje, zato že po dobrem raztežaju zopet prosto plezamo. Kmalu smo na ošljenem vrhu. Sreča nam sije z obrazov, ko si čestitamo. Pogledi navzdol se nam izoblikujejo v strašljivih prepadih, ki nas obdajajo z vseh strani.

Prvi cilj je dosežen, toda pred nami je še naporen spust in nato prečenje pobočja Rjavine, ki grozeče kraljuje tik nad nami. Več kot 100-metrski spust je res zahteven, predvsem zaradi izredne krušljivosti, ki smo jo dodobra občutili tudi ob vzponu, ko je kamenje kar lepo zvonilo po naših čeladah.

Pogledi v 1000-metrski prepade in na razbito skalovje zahtevajo veliko pazljivost in koncentracijo, zato smo se še toliko bolj razveselili pogleda na gamsjo družino, ki se nam je približevala po policah Rjavine, kamor smo bili namenjeni tudi sami. Kmalu smo si stali nasproti na razdalji kakih desetih metrov. Tokrat je bila to prijazna družinica z mladičem, ki je veselo

poskakoval. "No, pa pridite na naše stezice," so se obrnili in bili kar precejšen kos poti naši vodniki. Na tem delu poti smo se morali spoprijeti tudi z zasneženimi grapami. Vedel sem, da je zadnji del pred Temenom, potrebno prečiti zelo izpostavljeno steno, zato sem že prej zavil v grapo, za katero sem ocenil, da jo bomo lahko prosto preplezali, saj se mi težavnost ni zdela večja od II. stopnje. Kmalu smo počivali na travnatem pobočju Rjavine, ki je bilo okrašeno s prelepimi encijani in drugim cvetjem. Med počitkom kažem, kje vodijo prehodi pod Rjavino proti Staničevi koči, ogledujemo si Triglav, ki je s svojo mogočnostjo kar zasenčil goro na kateri smo počivali.

"Pojdimo še na vrh Rjavine," se oglasi Jan, študent geodezije, "da bom imel sliko za fakulteto!"

(Študentje te smeri morajo namreč obvezno osvojiti več vrhov nad 2000 m). Pobočje je bilo prelepo, da bi se kdo upri predlogu in po dobrih 30 minutah smo že stali na vrhu. Pogledi od tu so bili še lepši, toda ura se je neusmiljeno približevala večeru, zato je bilo treba nadaljevati. Odločili smo se, da se bomo do Pekla spustili po zavarovani plezalni poti, ki je v zgornjem delu res prava "ferata". Sestopanje po takšni smeri je veliko zahtevnejše in zato zahteva polno mero previdnosti. Celodnevno gibanje in plezanje po nezavarovanih pobočjih, je naše kriterije popolnoma spremenilo, tako da se nam je zdel sestop otročje lahek. Na travnatih zelenicah v Peklu smo si po desetih urah plezanja privoščili malo daljši počitek in občudovali ostenja, ki smo jih preplezali.

Utujenost je počasi lezla v naša telesa, zato zadnjega spusta po markirani poti v Kot kar ni hotelo biti konec. Končno po več kot trinajstih urah spet pri avtomobilu. Uspeli smo. Sedaj si res lahko čestitamo. Kam pa naslednjič, me že sprašujejo moji prijatelji?

Franc Štibernik

ŽENSKA ODBOJKARSKA SEKCIJA MAGRO-MZG GROSUPLJE V SEZONI 2001/2002

Športno
društvo
Flip-Flop
Grosuplje

Pravkar končana tekmovalna sezona je bila peta, odkar ekipe Športnega društva Flip-Flop pod imenom Magro-MZG Grosuplje nastopajo v tekmovalnih sistemih Odbojarske zveze Slovenije. Hkrati je bila ta sezona za mlade grosupeljske odbojkarice tudi najuspešnejša doslej.

Kljub temu, da je bil največji napredek storjen v nižjih starostnih kategorijah, pa vseeno začnimo s člansko ekipo. V svoji tretji sezoni nastopanja v 3. Državni odbojarski ligi zahod, je ta med dvanajstimi ekipami osvojila 8. mesto in s tem za dve mesti popravila lansko uvrstitev. Izkupiček je bil 8 zmag in 14 porazov, pri čemer so dekleta premagale kar osem različnih ekip, žal pa nobene dvakrat. Vse zmage se bile dosežene v prvih petih in v zadnjih šestih krogih. Vmes pa je bilo 11 krogov dolgo obdobje porazov, ko je izgledalo, kot da so dekleta povsem pozabila igrati odbojko. Posledica tega so bili porazi tudi proti objektivno slabšim ekipam. Po svoje so taka nihanja v igri razumljiva, saj gre za mlado ekipo, v kateri so igrali praktično same mladinke. Kljub temu so dekleta dokazala, da se lahko enakovredno merijo z večino ekip v ligi.

Najbolj nas je v pretekli sezoni s svojimi predstavami navduševala kadetska ekipa. V kvalifikacijah za A državno ligo se dekleta sicer niso uspela prebiti med osem najboljših ekip v državi, zato pa so toliko bolje nastopala v B ligi. 7 zmag in 1 poraz je pomenilo 1. mesto v eni od štirih skupin B lige in s tem razigravanje za 9. do 12. mesto v državi. Na zaključnem turnirju, ki je bil v Športni dvorani Brinje, so bile od njih boljše samo Mariborčanke, kar je pomenilo končno 10. mesto med skupno tridesetimi ekipami. Ta uvrstitev je hkrati tudi najboljša uvrstitev grosupeljske ženske odbojke doslej. Razveseljivo je dejstvo, da bo ta ekipa nastopala praktično nespremenjena tudi v prihodnji sezoni, tako da lahko od nje pričakujemo podobno dobre rezultate. Ob tem je potrebno dodati še to, da je dobilo Grosuplje z Moniko Potokar svojo prvo kadetsko državno reprezentantko.

Podobno uspešno so nastopale tudi starejše deklice. Te so se skozi kvalifikacije prebile v A državno ligo, med 16 najboljših ekip v državi. V zahodni skupini te lige so nato osvojile 7. mesto s štirimi zmagami in desetimi porazi. To je pomenilo razigravanje za mesta od 13. do 16. Na zaključnem turnirju v Kočevju so si z drugim mestom priborile končno 14. mesto v državi med petdesetimi ekipami.

V tekmovalju je sodelovala tudi ekipa mlajših deklic, ki pa se ji v kvalifikacijah ni uspelo prebiti med 32 najboljših ekip v državi.

Kljub temu da gre za mlad športni kolektiv, ki se šele prebija na slovensko odbojarsko sceno, so lahko z dosežki v minuli sezoni povsem zadovoljni. Napredek je opazen v vseh kategorijah, kvalitetno strokovno delo pa je zagotovilo, da ne bo ostalo le pri tem. Nenazadnje so edino društvo v občini, ki ponuja mladim dekletom možnosti tekmovalnega udejstvovanja.

Franc Vidmar

S ŠPICO SMO KOLESARILI, HODILI IN SE ZABAVALI

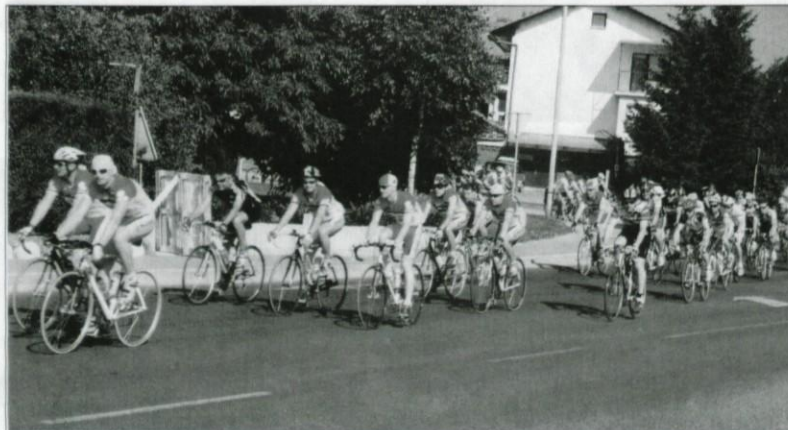

Na naših maratonih je običajno slabo vreme, zato smo bili napovedi, da bo 23. junija lepo in sončno, veselji tako organizatorji kot vsi, ki so se nameravali udeležiti maratona ali pohoda. Pri tem pa nismo pričakovali pravega vročinskega vala in marsikdo si je zaradi velike vročine premislil in raje ostal v senci.

Kljub temu pa se je na štartu 3. kolesarskega maratona Špica pri Gostilni Kramar zbralo skoraj 250 kolesark in kolesarjev iz cele Slovenije ter 21 pohodnikov. Maraton je bil organiziran tudi v okviru akcije Olimpijskega komiteja Slovenije, Turistične zveze Slovenije in

Kolesarske zveze Slovenije SLOVENIJA KOLESARI.

Prvi so štartali kolesarji in se po predstavitvenem krogu po Grosupljem podali proti 146 km oddaljenemu cilju. Vožnja je bila ob spremstvu policistov, ki so zagotavljali s svojim učinkovitim delom res varne pogoje za kolesarje, zelo prijetna. Primerna hitrost vožnje je bila drugi pogoj, da so se kolesarji razvrstili v dolgo kolono. V spremstvu je bilo več vozil organizatorja, policija, zdravstvo, serviser in na koncu kolone tudi metla - vozilo, ki bi odpeljalo tiste, ki so precenili svoje zmožnosti. Pozna se, da se maratonov udeležujejo

tisti, ki preko celega leta skrbijo za svoje zdravje in redno trenirajo. Tako niti klanec pri Čušperku ni predstavljal večjega problema.

Iz ure v uro je postajalo bolj vroče, zato smo bili vsi še toliko bolj zadovoljni z izbiro proge, saj je večji del speljan po prelepi pokrajini z bogatimi gozdovi in temu primerno senco. Kljub temu pa je vsem teknil, sicer ohlajen čaj na okrepčevalnici pri Gostilni Limon v Novi vasi. Danini sokovi na okrepčevalnici na Vrhniki so tekli v potokih, pred zadnjimi napori pa so bile dobrodošle tudi Embine energetske ploščice. Na Pijavi Gorici so nam gasilci pod vodstvom Bojana in Andreja Nereda pripravili lep osvežen tuš in kolesarji bi najraje ostali kar tam.

Čprav so si na štartu vsi ogledali načrt proge in tudi višinski profil, pa jih je vzpon iz Šmarja na Zgornjo Slivnico le presenetil. Klanec iz Šmarja ne izgleda hud, ko pa prideš v gozd, te čaka presenečenje in kar nekaj udeležencev je ta del prehodilo peš.

Zato pa je bilo zadovoljstvo na cilju pri Gostilni Kramar toliko večje. Hrane, pijače, sadja in red bulla je bilo veliko, vsak je dobil lep pokal in si nato izbral senco pod drevesi ali pa pod čudovitim mogočnim kozolcem.

Prva ocena vseh je bila, da je maraton pretežak, vendar so se na koncu vsi strinjali, da je proga čudovita in da je to najtežji maraton ter da se naj proga ne spreminja.

Med tem ko so bili kolesarji na progji, pa so štartali tudi pohodniki. Po gozdnih poteh so se podali na Pance in nato na Magdalensko goro ter od tam nazaj na Perovo.

Maraton je potekal brez težav in

1. MESTO NA TURNIRJU VOLLEYBALL EUROPEAN OPEN NA NIZOZEMSKEM

Odbojkarice Magro - MZG: "Kdor ne skače, ni Slovenec" sredi Nizozemske - foto Majda Javornik

Napočil je četrtek, 27.6.2002, ki smo ga odbojkarice Magra-MZG Grosuplje že dolgo nestrno pričakovale. Končno smo se odpravile na Nizozemsko, na turnir, ki je bil v preteklih mesecih stalna tema naših pogovorov.

Po napornih šestnajstih urah vožnje smo v petek dopoldan preko Avstrije in Nemčije prispeli na Nizozemsko. Naš cilj je bilo mesto Hoog-Keppel blizu Arnheima, kjer se je v naslednjih dneh odvijal velik mednarodni odbojarski turnir. Tekmovalje je potekalo v dveh kategorijah: mladinke do 20 let in dekleta do 15 let. V vsaki kategoriji je sodelovalo 9 ekip iz Evrope in Združenih držav Amerike. Letos smo na turnirju prvič sodelovale tudi odbojkarice iz Grosuplje. To je bilo sploh naše prvo srečanje z mednarodno konkurenco. Nastopile smo v obeh kategorijah. Turnir se je odvijal v športni dvorani v mestecu Hoog-Keppel, kjer so nas sprejeli prijazni in gostoljubni domačini. Še v petek popoldan smo opravile lažji ogrevalni trening, čemur je sledila večerja, priprava taktičnega načrta in počitek pred začetkom tekmovalja.

V soboto so bile na vrsti predtekmovalja, na katerih so se ekipe borile za nastop v nedeljskem finalu. Naše mladinke so se v skupini A najprej

pomerile z nemško ekipo Bayer Leverkusen. To tekmo, ki se je kasneje izkazala za odločilno, so po hudem boju žal nesrečno izgubile. Drugi nasprotnik naših je bila ameriška ekipa Score iz Floride, s katero smo imeli več sreče in zmagali z 2 : 0. Najlažje delo smo imeli na tretji tekmi z ekipo gostiteljev turnirja Verhoeve Focus. Naše

so igrale dobro tudi na zadnji tekmi kvalifikacij proti zelo močni nizozemski ekipi Wik. Rezultat je bil neodločen 1 : 1. Ob koncu kvalifikacij smo si v tej skupini delili 2. mesto, kar pa nam ni zadostovalo za nastop v nedeljskem finalu. Tja sta se zaradi boljše razlike v osvojenih točkah uvrstili nizozemska ekipa Wik in nemška ekipa Bayer Leverkusen.

Še veliko bolje smo se v soboto odrezala dekleta do 15 let. V predtekmovalju smo premagale vse svoje nasprotnice in v štirih tekmah izgubile samo en set. Tako smo se z osvojenim 1. mestom v skupini gladko uvrstile v nedeljski finale.

V nedeljo so se naše mladinke borile za 5. do 9. mesto na turnirju. Pokazale so dobro pripravljenost in z borbeno igro premagale vse štiri nasprotnice ter osvojile 5. mesto na turnirju. V finalu najboljših štirih ekip je bila najuspešnejša ekipa Vitala iz Ljubljane, drugo in tretje mesto sta zasedli nizozemski ekipi Wik in SCC Joure, četrto pa nemški Bayer Leverkusen.

Dekleta do 15 let smo se v velikem finalu za prva tri mesta borila z

Skupinska slika vseh grosupeljskih udeleženk turnirja Volleyball European open na Nizozemskem - foto Majda Javornik

poškodb, za kar gre, poleg udeležencev, posebna zasluga policiji. Policisti so bili res učinkoviti, tako da so se udeleženci varno vozili. Reševalno vozilo in zdravstvena služba sta bila tako brez dela, večkrat pa je moral pomagati serviser Boris. Tudi zadnje vozilo - metla, je prišlo prazno na cilj.

Na prireditvenem prostoru pa smo organizirali sedaj že kar tradicionalno tekmovalje v polževi vožnji pod pokroviteljstvom podjetja Velo. To tekmovalje je na vseh naših prireditvah, najboljših 20 iz posamezne prireditve pa se bo pomerilo za lepo nagrado v finalni vožnji, ki bo organizirana jeseni v okviru akcije Ljubljana brez avtomobila. Tekmovalja se je udeležilo 19 udeležencev, progo pa je pravilno prevozilo le 8 polžev.

Naši maratoni so rekreativne narave, zato so zmagovalci vsi, ki so prišli na cilj. Posebej pa le nagrujemo najštevilčnejše skupine in najstarejše udeležence. Na 3. kolesarskem maratonu ŠPICA in 3. pohodu Špica so to bili:

MARATON

Skupine
ŠD TURBO M - Ljubljana 13 udeležencev

Najstarejši: LADO ČERNIVEC, Ljubljana
Najstarejša: TANJA STARIČ, Grosuplje

POHOD:

Skupine
DRUŠTVO UPOKOJENCEV GROSUPLJE
10 udeležencev

Najstarejša: MARIJA NERED, Grosuplje
Najstarejši: VINKO ZUPANČIČ, Grosuplje
Najmlajša: KATJA KARBA, Tržič

POLŽEVA VOŽNJA - REZULTATI

MITJA VOLČANŠEK - Izola - 1:34.85
BORUT TELIČ - Ljubljana - 1:08.36
DUŠAN HAMUN - Grosuplje - 0:54.23
NACE KALIN - Grosuplje - 0:41.57
MATIC KOVAČ - Šujica - 0:39.75
ZDENKA DOVČ - Ljubljana - 0:37.76
JOŽE BOŽIČ - Dobrovo - 0:36.04
TOMO ŠAFARIČ - Ljubljana - 0:35.98
Jože Nered, ŠD Špica

Bayerjem iz Nemčije in Vitalom iz Ljubljane. Tekme so bile zelo izenačene in napete, nam pa je predvsem z borbenostjo in kolektivno igro uspelo premagati oba nasprotnika. S tem nam je pripadlo tudi 1. mesto na turnirju Volleyball European open.

Najlepše pa je sledilo na koncu ob podelitvi priznanj in pokalov. V dvorani se je po igranju slovenske himne začelo veselo rajanje in vzkliranje tistega znanega refrena: "Kdor ne skače, ni Sloven'c...". Slovenkam so se ob rajanju pridružila dekleta iz Amerike in spletla so se nova nepozabna prijateljstva. Izmenjali smo si naslove, se slikali skupaj in kdo ve, mogoče bomo pa naslednje leto igrale na turnirju na Floridi?

V zmagovalni ekipi Magra-MZG Grosuplje smo igrale: Ana Berišaj, Eva Koritnik, Nika Janša, Danijela Markovič, Babara Zorc, Simona Fabjan, Erika Fabjan in Monika Potokar.

Ob koncu se zahvaljujemo vsem donatorjem in prijateljem odbojke, ki so nam stali ob strani in nam omogočili to nepozabno doživetje. Ta veliki uspeh smo dosegle skupaj z vami. Hvala!

Monika Potokar

PRIJAZNO PRESENEČENJE JE NA PREIZKUSNI STRANI
<http://users.volja.net/gro-odmevi/>

Karitas +

Kristanova ul. 1
 1000 Ljubljana

Ko bom velik

Pomagajmo otrokom pri nakupu šolskih potrebščin.

Najdete nas na vseh večjih poštah. TRR: 24200-9003852948, sklic: 00 250602, namen: Ko bom velik

KOZMETIČNI SALON

THALGO CENTER - SPA

Če nočete, da vas slaba volja prežene iz kopaln in vam pokvari zaslužene dopustniške dni, obiščite THALGO center v Grosupljem.

Še je čas, da vam z inovativnimi naravnimi postopki THALGO kozmetike povrnemo samozavest in zadovoljstvo.

Želimo vam prijetne in brezskrbne počitniške dni.

SLIM UP

NOVO!

Brinje c. 1/47, 1290 Grosuplje, tel.: 01/7865-866

Povabljeni ste na praznovanje...

Nič več v zadregi, kaj podariti ob takšni ali drugačni priložnosti!

Hram cvetja in daril Pečnik & Co.

Odslej na novi lokaciji, v novih prostorih, z bogato ponudbo:

Pod gozdom c. IV/2
 1290 Grosuplje, tel.: 01/786 37 84
 GSM: 041/691-431

- * rezano cvetje
- * cvetlični aranžmaji
- * poročni šopki
- * venci
- * aranžiranje
- * darila

Za Vas, vaše najdražje in vaše prijatelje...
 Za vsako priložnost, za vsak praznik ...
 Za izraz pozornosti in ljubezni

Naj rože spregovorijo...

EPGO

1956

instalacije

d.o.o., CESTA NA KRKO 9, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786 26 22; 786 36 20
 Fax: 01/786 46 21

INSTALACIJE • TRGOVINA • INŽENIRING • SERVIS

STORITVE

- Elektroinstalacije od projekta do izvedbe za vse vrste objektov, po konkurenčnih cenah, zahtevajte naše ponudbe;
- meritve instalacij in izdaja atestov za obratovalnice in proizvodne obrate;
- vzdrževanje instalacij in naprav na objektih, opravljamo redne in pogodbene servise;
- izvajamo računalniške mreže z dobavo in montažo opreme v sodelovanju z vodilnimi podjetji;
- naša ključavničarska delavnica vam izdelava vse vrste kovinskih delov, potrebnih pri montažah, razno kovinsko opremo, elektro omare in pulte po naročilu.

TRGOVINA

- Naša nova ponudba je urejena specializirana discontna trgovina za elektroinstalacije namenjena elektroinstalaterjem, vzdrževalcem, samograditeljem, gospodinjstvom;
- v trgovini izvajamo strokovno brezplačno svetovanje;
- izvajamo kataloško prodajo znanih proizvajalcev gospodinjstev strojev in aparatov;
- na željo stranke izvršimo dostavo na dom, izvedemo priklop; brezplačno odpeljemo zamenjani izdelek.

POSEZONSKA RAZPREDAJA

v Blagovnici
Vele Grosuplje

poletnih oblačil

do **50%**

in obutve

do **40%**

od 15.7. do 5.8. 2002

Blagovnica Vele Grosuplje
 Cesta na Krko, 1290 Grosuplje
 Tel.: 01 781 04 02
 Odpiralni čas:
 pon.-sob. 8-20
 ned. 8-12

VELE
 prijeten nakup

**KONCERT OB 10 LETNICI
DRUŠTVA SLOVENIJA V SVETU**

Izseljensko društvo Slovenija v svetu je v petek, 7. junija, organiziralo dobrodelni

koncert za Slovence v Argentini ob 10-letnici delovanja društva Slovenija v svetu. Koncert se je odvijal v nabitno polni dvorani v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu nad Ljubljano. Društvo se je odločilo, da bo celoten izkupiček od prodaje namenjen za pomoč rojakom v Argentini, ki v starostnih

domovih živijo v pomanjkanju.

Na dobrodelnem koncertu so sodelovali: Marko Fink, bas - baritonist, Ivan Arnshek - baritonist, Andreja Zakonjšek - sopranistka, Nataša Valant - pianistka, Ivan Vomberger - pianist in Kvartet Lipa (iz Argentine). Na dobrodelnem koncertu so

bile tudi naprodaj knjige Slovenske kulturne akcije, Mohorjeve družbe Celje, založbe Družina in založbe Ilex.

Koncert so podprli nastopajoči, Radio Ognjišče, tednik in založba Družina, Mohorjeva družba Celje in založba Ilex.
Matjaž Trontelj

 <p>KOZMETIKA MAJA MAJA KOŠENINA s.p. Prešernova 80 1290 Grosuplje Tel: 01 / 786 38 32 GSM 041 221 800</p>	<p>NEGA OBRAZA IN TELESA, ANTICELULITNE TERAPIJE, MASAŽE TELESA, PEDIKURA, NARAVNA NEGA ROK JESSICA, DEPILACIJA, EPILACIJA, SOLARIJ, TURŠKA SAVNA, ANALIZA TELESNE SESTAVE</p>
	<p>DARILNI BONI</p>
	<p>ANTICELULITNA TERAPIJA CLAUDIER AYURVEDSKA MASAŽA</p>
<p>LETNI DELOVNI ČAS 1.04 - 1.10.</p>	<p>ZIMSKI DELOVNI ČAS 1.10 - 1.04.</p>
<p>PONEDELJEK, PETEK 13h-21h TOROK, SREDA, ČETRTEK 9h-21h SOBOTA 9h-12h</p>	<p>PONEDELJEK, TOROK, SREDA, ČETRTEK, PETEK 17h-21h SOBOTA 9h-12h</p>

MODNI DODATKI
Colours in fashion
BIJOUX

Pariz
DROGERIJA

SEZONSKA RAZPRODAJA
SONČNA OČALA
KOPALKE

-30%
OD 15.07.2002
DO 05.08.2002

drogerije Pariz, trgovine za pozorne Tel.: 786 21 21

Mojo dom
TRGOVINA Z DARILI

VOLAN AVTODELI
ZRNEC

Obrtniška 4, Grosuplje
tel 78 71 452
GSM 031 / 686 080

DARILNE STEKLENICE KARTUZLJE PLETERJE:
- sadjevec
- slivovka
- brinjevec
- grenčica
IN
ŽGANJEKUHA KRŽIČ

RAZNOVRSTNE KNJIGE ZA OTROKE IN ODRAŠČAJOČO MLADINO

DEŠKA MUK
BLAZNO PLETERJE
SKRIVNOSTI ODRAŠČANJA
DEKLETA
CAROVNIJE

Vimont
TRGOVINA Z GRADBENIM IN TEHNIČNIM BLAGOM d.o.o.
Gasilska c. 4, Grosuplje - tel.: 01/7864-068, tel/faks: 01/7864-067

FINALNA DELA V GRADBENIŠTVU
STROPOVI-PREDELNE STENE
PO SISTEMU
KNAUF Armstrong

VELUX
STREŠNA OKNA

računalniški inženiring iSoft
Marko Kastelic s.p., Sad 2, 1296 Šentvid pri Stični
Razvoj informacijskih sistemov ~ programska oprema ~ predstavitev na internetu ~ računalniška oprema ~ logistika v proizvodnji in distribuciji

MEGASoft edition

Faktura
Sfranti Prevzeti Fredračuni Računi Dobavnice Kartica Poročila Nastavitve Pomoc Izho

Sfrant Izklp kat. Nalini Razkrijene

Tudi za začetnike
 Uvajanje in izobraževanje
 Programi za Windows
 Izpisi v HTML obliki (email)
 Konkurenčne cene
 Odlog plačila in popust

zapr	Šifra	Datum	Prihod	Dohod	Stanje	Dok.
26	m206	7.5.2002	1	1	058	
25	m206	6.5.2002	1	2	057/02	2.816,00 3.231,50 2.806,61
24	m206	6.5.2002	2	3	025/02	2.816,00 3.231,50 2.806,61 64693
23	m206	3.5.2002	1	1	054/02	2.816,00 3.233,33 2.787,84
22	m206	24.4.200	1	2	022/02	2.816,00 3.231,50 2.787,84 6449
21	m206	22.4.200	1	1	020/02	2.759,68 3.231,50 2.759,68 41480

Vodite podjetje enostavno in učinkovito
Faktura 4.0 osnovna verzija - 48.000,00; Materialno poslovanje 4.0 - 19.000,00; Potni nalogi 4.0 - 19.000,00; Knjiga prejetih in izdanih računov 4.0 - 27.000,00; Knjiga prihodkov in odhodkov za enostavno knjigovodstvo 4.0 - 29.000,00; Enostavno knjigovodstvo z obračunom DDV 4.0 - 42.000,00; Dnevnik 4.0 - 16.000,00; Obrazci 4.0 - 19.000,00; Maloprodaja 4.0 - 80.000,00; Megasoft 4.0 - 149.000,00; FaktTarif 4.0 - 115.000,00; Obračun prispevkov 4.0 - 19.500,00; Arhiviranje - Brezplačno

Celovita predstavitev vašega podjetja na Internetu za 28.500,00 SIT

ELtok P.E. ELEKTRO TRGOVINA d.o.o.
1290 GROSUPLJE, PREŠERNOVA 82
TEL: 01/78-65-730 FAX: 01/78-65-735 GSM 040/410-190

10% POPUST ZA VSA STIKALA IN VTIČNICE

KLIMA NAPRAVE DOBAVA IN MONTAŽA

Pooblaščen prodajalec vedno zame

simobil

NOKIA 3310 1 SIT

Priporočamo
iSoft Power 1200 135.869 SIT
PROC CELERON S-370-1200A/256 FCPGA
MB FC-PGA MSI 815EPT-LITE SB/ATX
HLAD TITAN CEL/AMD TTC-D2TB
FDD 1.44 MB ALPS
OH ATX Sunnitech NE-842 + PS 300W CE
TIPIK MITSUMI PS/2 SLO
ZVOČN 240 W SH-280 AKTIVNI
MODEM FM AMR 56 K
HDD IBM 40 GB/7200/ATA 100 VANC
CDR 48 SPEED SAMSUNG
MIŠ INTERNET SCROLL PS/2
DIMM SDRAM PC 133 - 128 MB
AGP GeForce 2MX 400 64 TV ASUS

Monitor 47.596,20
17 Inch Monitor Hyundai V770 Tco 99

Tiskalnik 20.424,00
EPS STYLUS C40 UX USB AKCIJA

AKCIJA
Cene vključujejo DDV Skupaj samo 203.890 SIT

Zaposlitev, sodelovanje
Vas veselimo delo na področju visokih informacijskih tehnologij. Od kandidatov pričakujemo:
- poznavanje tehnologij in orodij (Delphi, MTS, HTML, ISAPI/CGI, MSSQL, SOAP, ACTIVEX)
- voljo do učenja
- znanje angleškega jezika
- vsaj peto stopnja izobrazbe, pridobljena z rednim izobraževanjem

Kandidati pošljite kratek življenjepis na naš naslov.

Informacije
iSoft@isoft-sp.si
http://www.isoft-sp.si
tel.: 01 78-05-044 fax: 01 78-05-043
Programska oprema: 041 520-365, 041 232-508
Računalniški sistemi: 041 377-122, 01 723-26-75

Hranilnica **OB 10. OBLETNICI HRANILNICE LON**

ZA PRIJETNE POČITNICE VAM NUDIMO UGODEN POTROŠNIŠKI KREDIT IZPLAČLJIV V ENEM DNEVU
E-LON - ELEKTRONSKO BANČNIŠTVO ZA PRAVNE OSEBE
TRANSAKCIJSKI RAČUNI ZA VSA PODJETJA
ODLIČNA VARČEVALNA PONUDBA
RENTNO VARČEVANJE ZLATI LON VARČEVANJE PLUS
OBRTNIŠKI IN PODJETNIŠKI KREDITI
TEKOČI RAČUNI (limit, EUMC, bankomati)

Poslovna enota **MAGRO**
Grosuplje
Kolodvorska 3
Telefon: 01/78 62 925
Faks: 01/78 61 719

LON d.d. Kranj
ZA VSE INFORMACIJE SE OGLASITE NA KOLODVORSKI 3 OZIROMA NAS POKLIČITE PO TELEFONU 78-62-925

OGLASI